

# Jaarverslag 2021

## Stichting Curio Onderwijsgroep West- Brabant

Curio  
Trivium 74  
4873 LP Etten-Leur  
Postbus 699  
4870 AR Etten-Leur  
T 076 504 8000  
E [info@curio.nl](mailto:info@curio.nl) [www.curio.nl](http://www.curio.nl)

Bestuursnummer 31107

Opgesteld door Raad van Bestuur, 1 juni 2022  
Vastgesteld door Raad van Toezicht, 8 juni 2022  
Vastgesteld door Raad van Bestuur, 8 juni 2022

BRIN-nummers:

03 AM Stedelijk Gymnasium Breda  
19 XV Curio vo  
02 HI Curio vmbo  
15 NY Curio praktijkschool Breda  
21 CY Curio (AOC)  
25 LX Curio (ROC)

## 1 Inhoudsopgave

---

1	Inhoudsopgave .....	2
2	Voorwoord .....	6
3	Bestuursverslag .....	7
3.1	Vanuit de Raad van Toezicht .....	7
3.1.1	Governance .....	7
3.1.2	Zelfevaluatie .....	8
3.1.3	Benoeming Raad van Toezicht .....	8
3.1.4	Horizontale dialoog .....	8
3.1.5	Bezoldiging .....	8
3.2	Vanuit de commissies van de Raad van Toezicht.....	9
3.2.1	Verslag van de Commissie Onderwijs en HR .....	9
3.2.2	Verslag van de Auditcommissie .....	9
3.2.3	Verslag van de Remuneratiecommissie .....	9
3.3	Samenstelling van de Raad van Toezicht per 31 december 2021 .....	9
3.4	Vanuit de Raad van Bestuur.....	11
3.4.1	Strategie 2020 - 2025 .....	11
3.4.2	Kwaliteitsagenda 2019-2022 .....	12
3.4.3	Maatschappelijke thema's .....	12
3.4.4	Nationaal Programma Onderwijs.....	14
3.4.5	Agenda Beroepsonderwijs.....	14
3.4.6	Inspectieonderzoeken .....	14
3.5	Vanuit de Medezeggenschap .....	14
3.5.1	Ondernemingsraad .....	14
3.5.2	Studentenraad .....	17
3.5.3	Ouderraad.....	18
3.5.4	Graaf Engelbrecht en Stedelijk Gymnasium .....	19
4	Onderwijs en kwaliteit .....	21
4.1	Onderwijsprestaties .....	21
4.1.1	Vo/mbo .....	21
4.1.2	Educatie.....	21
4.1.3	Aantallen studenten verdeeld over de onderwijsvormen .....	22
4.2	Onderwijsbeleid .....	22
4.2.1	Onderwijsvisie.....	22
4.2.2	Visie en kader begeleiding, ondersteuning en zorg .....	23
4.2.3	Portfolio.....	24
4.2.4	Bindend studieadvies .....	24
4.2.5	Excellentie .....	24
4.2.6	Afwijking urennorm en keuzedeelverplichting .....	25

4.2.7	Bedrijfsgerichte trajecten .....	26
4.2.8	Toetsing en examinering .....	26
4.2.9	Bevraging elementen online leren 2021 .....	26
4.2.10	Mbo-studentenfonds .....	27
4.2.11	Practoraat Agrofood & Biobased .....	28
4.3	Passend Onderwijs .....	28
4.3.1	vo .....	28
4.3.2	Mbo .....	28
4.4	Voortijdig schoolverlaten .....	29
4.5	Onderwijsinnovatie .....	30
4.6	Internationalisering .....	30
4.7	Kwaliteitszorg .....	30
4.7.1	Kwaliteitsbeleid .....	30
4.7.2	Ontwikkelingen 2021 .....	31
4.7.3	Staat van Curio .....	31
4.7.4	Stakeholderonderzoeken .....	31
4.7.4.1	Mbo alumni-onderzoek .....	31
4.7.4.2	Vmbo schoolverlatersonderzoek .....	32
5	Kwaliteitsagenda .....	33
5.1	Inleiding .....	33
6	Nationaal Programma Onderwijs (NPO) .....	42
6.1	Algemeen .....	42
6.2	Voortgang per Curio-sector .....	42
6.3	Financieel .....	46
7	Profiel .....	48
7.1	In cijfers .....	48
7.1.1	Personeel .....	48
7.1.2	Onderwijs .....	50
7.1.3	Educatie .....	53
7.1.4	Organogram .....	55
8	Organisatie en Governance .....	56
8.1.1	Organisatie .....	56
8.1.2	Samenwerkingsverbanden en netwerken .....	56
8.1.3	Governance .....	57
8.1.4	Internal Audit .....	58
8.1.5	Klachtafhandeling .....	59
8.2	Risicomanagement .....	60
8.3	Helderheid .....	61
8.3.1	Thema 1: Uitbesteding .....	61
8.3.2	Thema 2: Investeren van publieke middelen in private activiteiten .....	62

8.3.3	Thema 3: Het verlenen van vrijstellingen .....	63
8.3.4	Thema 4: Les- en cursusgeld niet betaald door de deelnemer zelf .....	63
8.3.5	Thema 5: In- en uitschrijving deelnemers in meer dan 1 opleiding tegelijk.....	63
8.3.6	Thema 6: De deelnemer volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven	64
8.3.7	Thema 7: Bekostiging van maatwerktrajecten ten behoeve van bedrijven .....	64
8.3.8	Thema 8: Buitenlandse deelnemers en onderwijs in het buitenland .....	65
8.3.9	Thema 9: Keuzedelen .....	65
9	Medewerkers .....	66
9.1	Visie op medewerker en organisatie .....	66
9.2	Duurzame inzetbaarheid .....	67
9.3	Professionalisering .....	67
9.4	Bestuursakkoord banenafspraken.....	67
10	Bedrijfsvoering: informatiemanagement en huisvesting.....	68
10.1	Informatiemanagement.....	68
10.2	Huisvesting .....	68
11	Financieel beleid.....	69
11.1	Kaders en risicobeleid .....	69
11.2	Financieel resultaat 2021 .....	70
11.3	Toestand op balansdatum .....	71
11.4	Signaleringswaarde publiek eigen vermogen.....	72
11.5	Kengetallen.....	73
11.6	Treasury.....	73
12	Continuïteit.....	75
12.1	Meerjarenperspectief.....	75
12.2	Verwachte ontwikkelingen .....	75
12.2.1	Staat van baten en lasten en balans (inclusief deelnemingen).....	75
12.2.2	Ontwikkelingen in financiële kengetallen.....	77
12.2.3	Ontwikkelingen in leerlingen- en studentenaantallen.....	78
12.2.4	Ontwikkelingen in formatie .....	79
12.2.5	Ontwikkelingen op gebied van huisvesting .....	80
12.2.6	Conclusie .....	81
13	Jaarrekening.....	82
13.1	Geconsolideerde jaarrekening.....	82
13.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2021 .....	82
13.1.2	Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2021 .....	83
13.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021 .....	84
13.1.4	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.....	85
13.2	Enkelvoudige jaarrekening .....	110
13.2.1	Balans per 31 december 2021 .....	110
13.2.2	Staat van baten en lasten over 2021.....	110

13.2.3	Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening .....	111
14	Overige gegevens .....	125
14.1	Statutaire regeling inzake de winstbestemming .....	125
14.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	126
15	Bijlagen .....	130
15.1	Bijlage 1 – Jaarverslag OVO 2021 .....	131
15.2	Huisvesting scholen masterplan Breda .....	137

## 2 Voorwoord

---

Het voorliggende jaarverslag 2021 beschrijft de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van onderwijs, organisatie en medewerkers. Met dit jaarverslag legt Curio verantwoording af over het verslagjaar.

2021 was het jaar waarin we vervolgstappen konden maken in de implementatie van onze strategie. Het Instellingsplan 2020-2025 schetst de ambities voor de komende jaren. Ondanks alle beperkingen door de COVID-19-pandemie, zijn er toch stappen voorwaarts gezet. De onderwijseenheden zijn bij de start van het schooljaar ingericht en de portefeuillestructuur is nader uitgewerkt. In het najaar is een driejarig leiderschapstraject gestart om het management te faciliteren in hun rol in de vernieuwing. In het verlengde van onze visie op onderwijs hebben we een 'visie en kader begeleiding ondersteuning en zorg' ontwikkeld. Deze visie wordt de komende jaren geïmplementeerd zodat onze leerlingen en studenten binnen alle sectoren op gelijke wijze begeleiding en ondersteuning kan worden geboden.

2021 was ook het jaar waarin het onderwijs zich opnieuw keer op keer moest aanpassen aan de COVID-19-pandemie. Het schakelen tussen digitaal en fysiek onderwijs, het begeleiden van leerlingen en studenten in een periode van langdurige beperkingen, de steeds veranderende maatregelen en het gebrek aan perspectief vroegen ook in 2021 veel van onze docenten en ondersteuners.

Het boekjaar is positief afgesloten.

Inhoudelijk is een aantal successen te melden. Blended leren werd als gevolg van de COVID-19-pandemie in hoog tempo doorontwikkeld. Daarmee konden we een flinke stap zetten in de richting van flexibilisering van ons onderwijs en daarmee in de implementatie van onze strategische doelstellingen.

We participeren actief in de regio. Dit komt niet alleen tot uiting in de door ons geïnitieerde agenda beroepsonderwijs en in onze deelname aan Kennispact maar ook in deelname aan diverse RIF-trajecten. Zo zijn we penvoerder van de RIFs Smart Technology, Stedelijke Vergroening en Gebouwde Omgeving en participeren we in de RIFs Dataficering Kennispact en Digitale Werkplaats West-Brabant.

Met trots melden we voorts dat de opleiding AV-specialist te Bergen op Zoom in de Keuzegids mbo 2022 net als in 2021 opnieuw het predicaat topopleiding kreeg.

Om toekomstbestendig en wendbaar te blijven is een andere inrichting van de ondersteuning nodig. Dit vloeit voort uit onze in 2017 ingeslagen koers. Het bleek daarvoor onvermijdelijk om afscheid te nemen van een aantal ondersteunende collega's. Op basis van de herinrichtingsplannen van de ondersteunende diensten is 1 september een reorganisatie van start gegaan; deze wordt per september 2023 formeel afgesloten.

Wij zijn trots op de wijze waarin we erin geslaagd zijn onze leerlingen en studenten onderwijs te blijven bieden ondanks de lastige omstandigheden. Dat we daarnaast ook stappen konden zetten om onze ambities te realiseren is te danken aan de onvermoeibare inzet van heel veel collega's. Samen zorgen we ervoor dat we onze leerlingen en studenten kwalitatief goed onderwijs blijven bieden en dat we hen optimaal voorbereiden op de arbeidsmarkt van de toekomst. We bedanken daarom alle collega's voor hun betrokkenheid en inzet.

Raad van Bestuur Curio

Rob Neutelings (voorzitter), Andrea Kaim, Marc van Campenhout.

## 3 Bestuursverslag

---

### 3.1 Vanuit de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht was betrokken bij belangrijke ontwikkelingen op het gebied van de kwaliteit van het onderwijs. Vanzelfsprekend stonden de COVID-19-pandemie en de implicaties daarvan voor het onderwijs prominent op de agenda. De implementatie van de strategische doelstellingen zoals verwoord in het Instellingsplan 2020-2025 werd regelmatig geagendeerd. In dit kader werden de herinrichting van de ondersteunende diensten en de daaruit voortvloeiende reorganisatie goedgekeurd. De Raad van Toezicht verleende voorts goedkeuring aan de ontbinding van ROC Personeel BV, ROC Corbeille BV en Stichting Talentenfonds, aan het jaarverslag 2020 en de begroting 2022, aan de herbenoeming van Marc van Campenhout als bestuurder en aan de benoeming van Joren Nieuwenhuizen als lid van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht vergaderde zesmaal. Ook werden drie schriftelijke rondes georganiseerd. De Auditcommissie kwam zevenmaal bijeen; de Onderwijs- en HR-commissie viermaal. De Raad van Toezicht overlegde meermaals in wisselende samenstelling in verband met de werving en selectie van een nieuwe toezichthouder en in het kader van de jaarlijkse beoordelingsronde van de bestuurders. De Raad van Toezicht werd daarnaast regelmatig voorafgaand aan de reguliere overleggen geïnformeerd over actuele thema's (zoals de resultaten van het medewerkersbelevingsonderzoek) en is daarnaast enkele malen schriftelijk geïnformeerd over specifieke ontwikkelingen. De voorzitter van de Raad van Toezicht had regelmatig contact met de voorzitter van de Raad van Bestuur. Ook voerden de voorzitter Raad van Toezicht en Joren Nieuwenhuizen (als toezichthouder die op voordracht van de OR is benoemd) tweemaal structureel overleg met de Ondernemingsraad. De Raad van Toezicht bezocht voorts digitaal een drietal scholen en organiseerde een themasessie over risicomanagement en cybersecurity met bestuur en directeuren. In april werd een inspiratiedag georganiseerd voor de voltallige Raad van Toezicht. Een van de toezichthouders woont namens de Raad van Toezicht het overleg van het Platform Raden van Toezicht bij en neemt deel aan het jaarlijks overleg met de gemeenteraad van Breda en de Bredase openbare scholen. Tot slot participeerde een delegatie van de Raad van Toezicht samen met het bestuur in de door de Inspectie georganiseerde pilot: *Jaarlijks gesprek bestuur, raad van toezicht en inspectie*.

#### 3.1.1 Governance

De Raad van Toezicht houdt toezicht op Curio en houdt daarbij rekening met het instellings- en publieke belang. De Raad van Toezicht hanteert de governancecode voor de mbo-sector. Een van de kernelementen daarin is de scheiding tussen toezicht en bestuur. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het functioneren van de Raad van Bestuur, het behoud van een gezonde financiële basis en de aanwezigheid van een strategische visie op het functioneren van Curio. De Raad van Toezicht ziet in dit kader toe op het vanuit de onderwijsvisie verzorgen van goed onderwijs, op de rechtmatige verwerving van publieke middelen en de doelmatige en rechtmatige besteding daarvan. Daarnaast ziet de Raad van Toezicht toe op de hoofdpunten van de bevindingen van de Inspectie inzake examinering. Tot slot benoemt de Raad van Toezicht de externe accountant.

De Raad van Toezicht hanteert een toezichtkader met expliciete doelstellingen en indicatoren voor het eigen toezicht. De taakverdeling en werkwijze van de Raad van Toezicht zijn neergelegd in een reglement en daarnaast is er een reglement voor de Audit- en de Remuneratiecommissie. Integriteit en transparantie zijn belangrijk: in het reglement Raad van Toezicht wordt hier expliciet naar verwezen. De Raad van Toezicht hanteert voorts een profielschets voor de omvang en samenstelling van de Raad van Toezicht, draagt zorg voor een transparante klokkenluidersregeling en stelt een eigen rooster van aftreden vast. De algemene profielschets en de klokkenluidersregeling zijn op de website geplaatst.

De branchecode is in 2019 aangescherpt op het gebied van verenigbaarheid van functies. Renata Voss is toezichthouder Curio en is op verzoek van het ministerie lid van de landelijke commissie kwaliteitsafspraken mbo: beide functies vervulde zij al voor de genoemde aanpassing van de branchecode. Om te blijven voldoen aan de branchecode is in de vergadering van de Raad van Toezicht van 7 november 2018 afgesproken dat Renata Voss zich afzijdig zal houden bij het agendapunt Kwaliteitsagenda 2019-2022. De bestuursvoorzitter heeft in 2019 de voorzitter van de mbo-raad geïnformeerd dat op dit punt wordt afgeweken van de branchecode.

### 3.1.2 Zelfevaluatie

De Raad van Toezicht heeft voorjaar 2022 onder externe begeleiding een zelfevaluatie over het verslagjaar uitgevoerd. De zelfevaluatie bestond uit een telefonisch interview en een daaropvolgende plenaire sessie. De Raad van Bestuur participeerde in de zelfevaluatie. De eindrapportage 2021 is in de aprilvergadering 2022 van de Raad van Toezicht vastgesteld.

### 3.1.3 Benoeming Raad van Toezicht

Onder begeleiding van een extern werving- en selectiebureau is een nieuw lid voor de Raad van Toezicht geworven. Dit heeft ertoe geleid dat Joren Nieuwenhuizen per 14 april 2021 benoemd is tot lid van de Raad van Toezicht.

### 3.1.4 Horizontale dialoog

De Raad van Toezicht ziet erop toe dat externe belanghebbenden betrokken worden bij de ontwikkeling van beleid en dat dit met hen als stakeholders wordt gecommuniceerd. De Raad van Bestuur treedt regelmatig in overleg met collega-onderwijsinstellingen en onderhoudt contact met het werkveld. Op locatieniveau worden de externe contacten behartigd door de directeuren van de sectoren. Zij koppelen terug naar de bestuurders die in voorkomende gevallen de Raad van Toezicht informeren.

De Raad van Toezicht geeft zelf uiting aan de horizontale dialoog door de zgn. onderwijstoer van de Raad van Toezicht waarbij meerdere scholen worden bezocht. De Raad van Toezicht gaat daar het gesprek aan met leerlingen/studenten en/of ouders en met medewerkers en management. In verband met de COVID-19-pandemie werd dit in het verslagjaar digitaal georganiseerd. Ook wordt regelmatig een themasessie georganiseerd waarbij een specifiek thema wordt besproken. Afhankelijk van het onderwerp worden daarbij ook de directie en/of de medezeggenschap uitgenodigd. Een aantal toezichthouders heeft op 7 oktober de jaarlijkse Curiodag bijgewoond.

### 3.1.5 Bezoldiging

Curio is ingedeeld in de hoogste bezoldigingsklasse (G) gezien haar grootte en combinatie van onderwijssoorten (vo, vmbo en mbo). De leden van de Raad van Toezicht wordt een vaste vergoeding verstrekt. Reiskosten en andere onkosten worden niet vergoed. De vergoeding is gebaseerd op een vastgesteld percentage (15% voorzitter/10% lid RvT) van de maximale beloning voor een lid Raad van Bestuur, geldend voor toezichthouders volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT); voor de specifieke bedragen verwijzen we naar de jaarrekening.



## 3.2 Vanuit de commissies van de Raad van Toezicht

### 3.2.1 Verslag van de Commissie Onderwijs en HR

De Commissie Onderwijs en HR bestaat uit Huug de Deugd (voorzitter) en Renata Voss. Vanuit de Raad van Bestuur zijn de portefeuillehouders Onderwijs en HR aanwezig bij het overleg met de commissie alsmede de directeur student en onderwijs, de directeur medewerker en organisatie en de secretaris Raad van Bestuur/Raad van Toezicht. De commissie bespreekt rapportages en ontwikkelingen op het terrein van onderwijs en kwaliteit en koppelt haar bevindingen mondeling en (via het verslag) schriftelijk terug naar de Raad van Toezicht. In het verslagjaar stonden onder andere de Onderwijsvisie, de visie en kader begeleiding en ondersteuning, de visie projectmatig werken, het sociaal jaarverslag, het jaarverslag interne klachtencommissies en de reorganisatie ondersteunende diensten op de agenda. De COVID-19-pandemie en de gevolgen daarvan op het onderwijs werden meermaals besproken.

### 3.2.2 Verslag van de Auditcommissie

Wim Kraaijeveld (voorzitter) en Claudia Heger vormen de Auditcommissie. De Auditcommissie beoordeelt voorafgaand aan vergaderingen van de Raad van Toezicht de financiële rapportages en ontwikkelingen alsmede de rapportages vanuit Internal Audit en koppelt haar bevindingen mondeling en via het verslag schriftelijk terug naar de Raad van Toezicht. De voorzitter van de Auditcommissie heeft tussentijds regelmatig contact met de bestuurder met portefeuille Financiën en met de manager Internal Audit. Vanuit de Raad van Bestuur is de portefeuillehouder Financiën aanwezig bij het overleg met deze commissie alsmede de directeur Finance & Control, de manager Internal Audit en de secretaris Raad van Bestuur/Raad van Toezicht. De accountant is in elk geval aanwezig bij de bespreking van de jaarrekening, het accountantsverslag en de managementletter. In het verslagjaar stonden de begroting, de jaarrekening, het accountantsverslag en de managementletter op de agenda, naast de voorjaars- en najaarsrapportages, risicomangement en diverse rapporten van Internal Audit.

### 3.2.3 Verslag van de Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie wordt gevormd door Guy Buck (voorzitter) en Peter van der Velden. In het kader van de beoordeling van het functioneren van de bestuurders is najaar 2021 conform de in 2017 vastgestelde beoordelingssystematiek een beoordelingsproces gestart waarbij de remuneratiecommissie aan de hand van een 360 graden-feedback gesprekken heeft gevoerd met meerdere directeuren en met de voorzitters van de Ondernemingsraad en de Studentenraad. De bestuurders hebben een zelfevaluatie opgesteld aan de hand van de bestuursagenda 2021 en blikken vooruit aan de hand van de door hen opgestelde bestuursagenda 2022. Het beoordelingsproces werd in februari 2022 afgerond.

## 3.3 Samenstelling van de Raad van Toezicht per 31 december 2021

**P.A.C.M. van der Velden**, voorzitter Raad van Toezicht, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 23 september 2020, lid van de Remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Amarant Groep;
- Voorzitter Vewin, Vereniging van Waterbedrijven;
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht Mijzo;
- Extern lid dagelijks Bestuur Werkvoorzieningschap West-Brabant;
- Lid van het Kapittel van de Civiele Orden;

- Voorzitter Stichting Pierre de Jonge Sr. Foundation;

**W. Kraaijeveld**, vicevoorzitter Raad van Toezicht, zelfstandig adviseur, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 4 november 2014, voorzitter Auditcommissie

Nevenfuncties

- Lid Bestuur Stichting Mikrocentrum Nederland;
- Voorzitter Bestuur Stichting AK Gem-groep;
- Lid Raad van Commissarissen Van Rijsingen Beheer BV;
- Financieel directeur Spectator Video Technology Holding BV;
- Financieel directeur eHealth Vision B.V.
- Penningmeester Stichting Pelgrimshoeve Kafarnaum;
- Voorzitter Investment Committee Eindhoven Venture Capital Fund II.

**G.W.I.M. Buck**, voorzitter Raad van Bestuur Stichting Aafje, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 1 januari 2017, voorzitter van de Remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- Lid Raad van Commissarissen Stichting Woonbedrijf Eindhoven;
- Bestuurslid PGGM&CO;
- Lid landelijke governancecommissie zorg/scheidsgerecht zorg.
- Voorzitter stichting ConForte, samenwerkende ouderenzorginstellingen in Rotterdam;
- Bestuurder stichting Drechtzorg;
- Lid Stichting Klachtencommissie Rijnmond.

**R.G.K Voss**, lid College van Bestuur Stichting BOOR, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 21 februari 2018, lid van de Commissie Onderwijs en HR

Nevenfuncties

- Lid beoordelingscommissie kwaliteitsafspraken MBO;
- Lid raad van toezicht van Platform Talent voor Technologie (PTvT);
- Bestuurslid stichting bijzondere leerstoel onderwijsrecht Erasmus Universiteit;
- Lid Algemeen Bestuur PO-Raad.

**H. de Deugd**, lid College van Bestuur Hogeschool Inholland, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 1 december 2018, lid van de Commissie Onderwijs en HR

Nevenfuncties;

- Bestuurslid Echo;
- Bestuurslid Ben Sajet;
- Bestuurslid AVAG (Academie Verloskunde Amsterdam/Groningen);
- Lid van de Bestuurscommissie Onderwijs bij de Vereniging Hogescholen;
- Lid sector hbo College voor Toetsen en Examens;
- Lid sector hbo Ledenraad SURF.

**C. Heger-Goed**, Directeur Financiën en Control Kadaster, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 1 maart 2019, lid van de Auditcommissie

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht Minters.

**J. Nieuwenhuizen**, CEO en zelfstandig bevoegd bestuurder PPD Invest Group, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 14 april 2021

Nevenfuncties:

- JN Holding, bestuurder
  - BSD, directeur
  - Board member, JN Holding BV is de grootste aandeelhouder en heeft nog 2 collega aandeelhouders.
  - CEO bij PPD Invest Group: PPD Invest B.V. omvat EWS Group, VQP Group en NCP Group waaronder verschillende branches vallen; PQS, KGN.
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions Holding BV, gevestigd in Nederland
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions BV, gevestigd in Nederland
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions NV, gevestigd in België
  - CEO bij EWS Group UK LTD, gevestigd in Engeland
  - CEO bij EWS Scandinavia ApS, gevestigd in Denemarken
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions SP.z o.o., gevestigd in Polen
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions SRL, gevestigd in Italië
  - Managing director bij Eco Worldwide Solutions Sarl, gevestigd in Frankrijk
  - Geschäftsführer bij Eco Worldwide Solutions GmbH, gevestigd in Oostenrijk
  - Geschäftsführer bij Eco Worldwide Solutions GmbH, gevestigd in Duitsland
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions SL, gevestigd in Spanje
  - CEO bij VacQPack Holding BV, gevestigd in Nederland
  - CEO bij VacQPack Productions BV, gevestigd in Nederland
  - Partner bij VQP India, gevestigd in India
  - Legal Representative bij VQP Vietnam, gevestigd in Vietnam
  - Board member Representative bij VacQPack USA LLC, gevestigd in Amerika
  - CEO bij Nuts Cleaning & Packaging BV, gevestigd in Nederland
  - CEO bij NCP Antwerp BV, gevestigd in België
  - Board Member bij Port Quarantine Services SRL, gevestigd in Italië
  - Director bij Kwaliteit Gasmeting Nederland BV, gevestigd in Nederland
  - CEO bij Ronada Ongediertebestrijding BV, gevestigd in Nederland
  - Shareholder bij WelMac, gevestigd in Nederland.
  - CEO bij Nettcomm BV, gevestigd in Nederland
  - CEO bij CargoClima BV, gevestigd in Nederland.
  - Voorzitter, Sinds mei 2011 toegetreden tot het bestuur van Stichting.
  - Secretaris en vice-voorzitter Kenia Stichting Gelijke kansen
  - Voorzitter Stichting KAGO;

### 3.4 Vanuit de Raad van Bestuur

Goed voorbereid en zelfverzekerd de toekomst in. Dat gunnen we al onze leerlingen en studenten. Om dit te realiseren is het nodig dat wij blijven vernieuwen. Onze ambitie is leerlingen en studenten toekomstbestendig onderwijs bieden. Dat houdt in dat ons onderwijs flexibel moet zijn en niet alleen moet aansluiten op de leerbehoeften van leerlingen en studenten maar ook op de ontwikkelingen in de regio. Onze richting en strategische doelen zijn samengevat in het Instellingsplan 2020-2025.

#### 3.4.1 Strategie 2020 - 2025

Het Instellingsplan 2020-2025 beschrijft de strategie voor de komende jaren. Op basis daarvan worden per jaar doelstellingen bepaald. De Kwaliteitsagenda (2019) en de Agenda Beroepsonderwijs (2018) zijn belangrijke middelen om de ambities te verwezenlijken. De hierin benoemde thema's sluiten aan op onze strategie. Ook de in 2020 ingevoerde portefeuillestructuur is in dit kader belangrijk. Portefeuilles worden niet alleen bij directeuren Onderwijs belegd maar ook bij onderwijsmanagers; input wordt geleverd door docenten. Daarmee wordt niet alleen een duidelijke eigenaar benoemd; ook wordt geborgd dat de onderwijsprofessionals in de organisatie hun (ervarings)deskundige bijdrage kunnen leveren aan het beleid én anderzijds samen kunnen optrekken in de implementatie ervan.

Ondanks de COVID-19-pandemie waarbij we dit jaar opnieuw meerdere malen moesten schakelen tussen fysiek en digitaal onderwijs zijn we er toch in geslaagd stappen te zetten in de realisatie van onze strategie. De portefeuillestructuur is geïmplementeerd, de onderwijseenheden zijn ingericht, er zijn forse stappen gemaakt op het vlak van blended leren en er zijn keuzes gemaakt over de strategische focus voor de komende jaren: flexibilisering van ons onderwijs en implementatie van de portefeuillestructuur. In het kader van de herinrichting van de ondersteuning is de reorganisatie formeel van start gegaan (1 september 2021 – 1 september 2023) en zijn vier meerjarige projecten gestart die in samenhang moeten leiden tot een meer integrale en eenduidige facilitering van opleidingen, sectoren, portefeuilles en bestuur.

### 3.4.2 Kwaliteitsagenda 2019-2022

Onze kwaliteitsagenda 2019-2022 beschrijft aan de hand van negen thema's hoe we de omslag maken naar het nieuwe toekomstgerichte beroepsonderwijs. De voortgang van onze kwaliteitsagenda tot en met 2020 is door de minister OCW als voldoende beoordeeld. In hoofdstuk 5 wordt verantwoording afgelegd over de resultaten in het verslagjaar.

De COVID-19-pandemie heeft veel invloed gehad op het behalen van onze doelstellingen. Deels in positieve zin: we hebben forse stappen gezet in de realisatie van afstandsonderwijs. De resultaten op het gebied van internationalisering of jongeren/jongvolwassenen in een kwetsbare positie bleven achter. Er zijn 5 thema's die conform planning worden uitgevoerd: Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst, Gelijke kansen in het onderwijs, Toekomstperspectief Groen Onderwijs, De lerende organisatie en Macrodoelmatigheid. Van een drietal thema's zijn de doelstellingen deels behaald: Integratie vmbo / mbo, Leven lang ontwikkelen en Excellentie. De resultaten van het thema Jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare positie blijven achter bij de doelstellingen. Met onze in 2021 bepaalde onderwijsprioriteiten richten we ons expliciet op die thema's die extra inzet vergen.

### 3.4.3 Maatschappelijke thema's

De onderstaande maatschappelijke beleidsthema's zijn identiek aan de landelijke speerpunten die deel uitmaken van de regeling Kwaliteitsafspraken mbo 2019 - 2022. Voor een beknopte passage over de kwaliteitsagenda wordt verwezen naar 3.4.2. In hoofdstuk 5 wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van de Kwaliteitsagenda in het verslagjaar.

#### *Jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare positie*

De COVID-19-beperkingen hadden en hebben veel invloed op de leerlingen en studenten. Het aantal aanvragen bij schoolmaatschappelijk werk is gestegen en de complexiteit van de problematiek neemt toe. In het verlengde van onze visie op onderwijs hebben we daarom een 'visie en kader begeleiding ondersteuning en zorg' ontwikkeld. Deze visie wordt de komende jaren geïmplementeerd. Daarmee kunnen we de expertise optimaal inzetten om onze leerlingen en studenten binnen alle sectoren op gelijke wijze zorg en begeleiding te bieden.

#### *Gelijke kansen in het onderwijs*

Curio staat voor gelijke kansen voor iedereen. We spannen ons in om gelijke kansen te bieden voor alle doelgroepen zodat ze een diploma behalen, doorstromen naar een hoger opleidingsniveau mbo of hbo of uitstromen naar werk. We hebben onze doelen in deze goeddeels gerealiseerd.

#### *Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst*

De inrichting van toekomstbestendig onderwijs is doorontwikkeld. Flexibilisering van het onderwijs is benoemd als speerpunt. Met de realisatie hiervan kunnen we optimaal gaan inspelen op de leervraag van onze studenten en leerlingen enerzijds en de wensen van de arbeidsmarkt anderzijds. We

hebben een toetsingsmodel ontwikkeld op basis waarvan het opleidingsaanbod geëvalueerd kan worden. Het arbeidsmarktrendement bleef achter in het verslagjaar, omdat het voor niveau 2-studenten ten tijde van de COVID-19-pandemie heel lastig bleek om werk te vinden.

#### Allocatie van middelen

Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk van de beschikbare middelen ten goede komen aan het onderwijs. De vmbo-sector ontvangt op basis van de werkelijke leerlingaantallen en vastgestelde ratio's een kader voor de onderwijsbegroting waaraan de ingediende onderwijsbegrotingen getoetst worden. Ook voor de kosten voor bovenschoolse zaken zoals huisvesting en ICT en voor bestuur, bestuursbureau en ondersteunende diensten zijn kaders vastgesteld waaraan de ingediende begrotingen van deze eenheden getoetst worden. Het betreft hier een (maximaal) vast percentage van de middelen die dienen ter dekking van het kader voor de onderwijsbegroting en de volledige (separate) huisvestingsvergoeding. Het kader voor bovenschoolse zaken beweegt daardoor automatisch mee naar beneden bij een daling van de middelen. Bij een toename van de middelen stijgt het kader niet automatisch mee. De kaders (waaronder de ratio's) worden vastgesteld en gecommuniceerd middels de kaderbrief.

In grote lijnen zijn bovenschools de volgende middelen ingezet:

- Huisvesting (inclusief afschrijving gebouwen en terreinen en de energielasten): € 20,9 miljoen;
- IT kosten: € 11,1 miljoen;
- Bestuurlijk apparaat (bestuur en bestuursbureau waaronder ook raad van toezicht, juridische zaken en corporate communicatie): € 2,6 miljoen;
- Kosten overige ondersteunende diensten: € 26,2 miljoen;

De vmbo-sector draagt naar rato bij in de dekking van deze kosten.

De vo-scholen ontvangen op basis van hun werkelijke leerlingaantallen 100% van de middelen. Voor de kosten voor bestuur en administratie wordt jaarlijks een bedrag vastgesteld in samenspraak met de scholen.

#### Convenantsmiddelen

Met het convenant 'Aanpak lerarentekort' zijn in november 2019 via de aanvullende bekostiging vo extra middelen beschikbaar gesteld. Die gelden kunnen in 2020 en 2021 worden aangewend voor ontwikkeltijd, werkdrukverlichting, begeleiding van startende leerkrachten, begeleiding van zij-instromers en/of onderwijsinnovatie. Door de uitbraak van de Covid-19pandemie werd in 2020 een wat beperkter deel van de middelen daadwerkelijk besteed. Inmiddels zijn alle middelen in 2021 besteed.

Bij Graaf Engelbrecht zijn de middelen in overleg met de medezeggenschap ingezet voor het ter beschikking stellen van laptops voor de medewerkers, ontlasting van de surveillance in de aula en bij (inhaal)toetsen. Bij het Stedelijk Gymnasium zijn de middelen, met instemming van de medezeggenschap besteed aan onderwijsvernieuwing. Er zijn taakuren vrijgemaakt zodat medewerkers konden deelnemen aan diverse werkgroepen die door externen werden begeleid. De vmbo-scholen hebben de gelden in 2021 voornamelijk ingezet op het verder ontwikkelen en uitrollen van de opleidingschool binnen het vmbo. Dit betreft de facilitering van de projectleider, per school een aantal vakcoaches (ter begeleiding van stagiaires) en voor de verdere ontwikkeling voor elke vestiging een schoolopleider (voor coördinatie en als aanspreekpunt voor de vakcoaches).

<b>Verloop 2021</b>	<b>x € 1.000</b>
Stand 1-1-2021	655
Af: in 2021 bestede middelen	-655
Stand 31-12-2021	0

#### 3.4.4 Nationaal Programma Onderwijs

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) worden incidentele middelen ter beschikking gesteld om pandemiegerelateerde achterstanden bij studenten en leerlingen weg te werken. In hoofdstuk 6 geven we een gedetailleerde verantwoording van de inzet en de behaalde resultaten. Ondanks de beperkende maatregelen konden we ons onderwijs voor een groot deel blijven aanbieden in digitale of fysieke vorm. We constateren wel dat afstandsonderwijs geen adequate vervanging is voor praktijkonderwijs. Daarbij komt dat de lockdown in december en de daarmee gepaard gaande enorme uitval van leerlingen, studenten en docenten in de eerste maanden van 2022 helaas leidden tot een niet voorziene vertraging van de plannen.

#### 3.4.5 Agenda Beroepsonderwijs

Goed opgeleide beroepskrachten hebben we in West-Brabant hard nodig. Want alleen met voldoende vakmensen worden we een toekomstig weerbare, economische duurzame en krachtige regio. En alleen met hen kunnen we grote uitdagingen realiseren. Bijvoorbeeld in de zorg en de energievoorziening. Daarom is op ons initiatief in 2018 de Agenda Beroepsonderwijs in West-Brabant gestart. Onderwijs, overheid en bedrijfsleven werken samen aan sterk beroepsonderwijs in de regio. Uniek aan deze agenda is de aansluiting bij de vier regionale topsectoren én de zorgsector, het omvangrijke gebied met 16 gemeenten en de deelname van de volledige onderwijsketen vmbo-mbo-hbo. Met een van de ambities van de Agenda Beroepsonderwijs ('mensen aan het werk') kon adequaat worden ingespeeld op de gevolgen van de COVID-19-pandemie op de arbeidsmarkt. Curio heeft met deze agenda haar positie en netwerk verder versterkt door actieve deelname in verschillende overlegorganen en participatie in nieuwe triple helix projecten zoals Hybride Leeromgeving Moerdijk, Delta Agrifood Business en Theatertechniek.

#### 3.4.6 Inspectieonderzoeken

In januari participeerde Curio in de pilot van de Inspectie van het onderwijs waar het bestuur, de Raad van Toezicht en de Inspectie in dialoogvorm een gesprek hebben gevoerd. In het voorjaar nam een aantal opleidingen via een vragenlijst deel aan het thema-onderzoek 'naar de gevolgen van de COVID-19-crisis voor de kwaliteit van het onderwijs en de effecten voor studenten in het middelbaar beroepsonderwijs'. De inspectie van het onderwijs heeft in het kader van de beleidsregel 'afwijking onderwijstijd' een evaluatie uitgevoerd. Omdat Curio in het schooljaar 2020-2021 een aanvraag afwijking onderwijstijd heeft ingediend, zijn de ervaringen door middel van een vragenlijst met de inspectie gedeeld. Begin juni voerde het bestuur een online gesprek met de Inspectie over de gevolgen van COVID-19 voor de kwaliteit van het onderwijs. In oktober voerde de Curio-examencommissie in het teken van het themaonderzoek 'Examencommissies mbo tijdens de COVID-19-crisis' een online gesprek met de Inspectie. In oktober heeft tot slot bij de opleiding Mediavormgever vanuit het vierjaarlijks onderzoek (2018) een herstelonderzoek plaatsgevonden. Vanwege de onvoldoende onderwijsresultaten heeft het team een voortgangsanalyse bij de inspectie aangeleverd die in januari 2022 besproken is.

### 3.5 Vanuit de Medezeggenschap

#### 3.5.1 Ondernemingsraad

Voor de ondernemingsraad (OR) is een aantal onderwerpen van doorslaggevende betekenis geweest. De vernieuwing van de ondersteuning en de vorming van onderwijseenheden zijn thema's die op zeer regelmatige basis geagendeerd en besproken zijn. Deze koersontwikkelingen werden door de COVID-19-pandemie extra bemoeilijkt. Ook was de pandemie van invloed op de wijze van overlegvoering. Deze onderwerpen worden in dit jaarverslag verder toegelicht.

### *Vernieuwing ondersteunende diensten*

Ondanks de inhoudelijk scherpe adviesreacties van de OR op de adviesaanvragen van de vernieuwing ondersteuning en de reorganisatie is in september de vrijwillige eerste fase van het Sociaal Plan van start gegaan. Deze fase loopt tot maart 2022 en wordt door de vakbonden en de OR goed gemonitord. In het voortraject en tijdens de eerste fase heeft de OR vaak overlegd met de vakbonden en met de werkgroep vernieuwing ondersteuning. In de overlegvergaderingen met de Raad van Bestuur (RvB) wordt de stand van zaken van de vrijwillige fase nader toegelicht en signalen vanuit de organisatie besproken.

### *Onderwijseenheden*

De OR vond het in 2020 spijtig te vernemen dat vanwege de COVID-19-pandemie de ontwikkeling van de onderwijseenheden met één schooljaar werd uitgesteld. Nog spijtiger is te bemerken dat er in 2021 mede daardoor ook beperkt progressie is geboekt. Zowel de ontwikkeling van de onderwijseenheden als de portefeuille-structuur lopen achter op schema. De OR heeft hier frequent aandacht voor gevraagd.

### *Vernieuwing medezeggenschap*

Met ingang van schooljaar 2021-2022 is de nieuwe structuur binnen de medezeggenschap van de onderdeelcommissies geformeerd. De aanpassing van colleges naar sectoren betekende een daling van het aantal onderdeelcommissieleden. Curio heeft nu 7 onderdeelcommissies die bestaan uit 7 leden. Naast deze aanpassing voor de onderdeelcommissies staat er een verzoek uit van de RvB om binnen de samenstelling van de OR te kijken naar representativiteit per sector. De werkgroep vernieuwing medezeggenschap gaat die opdracht verder uitwerken en gaat naast representativiteit ook continuïteit en draagvlak borgen

De verkiezingen hebben ervoor gezorgd dat de OR het schooljaar startte met 6 nieuwe leden. Een mooie mix van ervaren en onervaren, jongere en oudere docenten en ondersteunende medewerkers. Een goede afspiegeling om het personeel te vertegenwoordigen. Met deze groep gaat de OR de missie, visie en kerndoelen opnieuw waarderen, zodat er een goede focus blijft op die zaken die voor de medewerkers en de organisatie van belang zijn.

### *COVID-19*

Het tweede jaar van de COVID-19-pandemie heeft een enorme impact gehad op de arbeidsomstandigheden en het sociaal en emotioneel welbevinden van medewerkers. Zo heeft de OR ingestemd met de vrijwillige thuiswerkregeling, omdat dit een financiële tegemoetkoming biedt aan al het personeel dat (al dan niet gedeeltelijk) thuiswerkt. Aan de OR is het projectplan Blended leren gepresenteerd. Wat die verdere digitalisering direct voor het onderwijs gaat betekenen is nog niet volkomen duidelijk. De OR heeft wel kenbaar gemaakt dat deze digitalisering in lijn moet worden gebracht met het professioneel statuut.

### *Vergaderen*

In 2021 heeft de OR éénmaal fysiek met de RvB vergaderd. Mooi dat tijdens deze fysieke bijeenkomst er gelegenheid was om afscheid te nemen van de 6 vertrekkende OR leden. De andere reguliere en extra overlegvergaderingen zijn via Microsoft Teams verlopen. Een heel jaar online vergaderen met zeer ingrijpende onderwerpen maakt beeld- en besluitvorming niet eenvoudig. De input van onze externe adviseur gedurende de adviestrajecten heeft de OR als zeer waardevol ervaren.

Eveneens heeft de OR éénmaal fysiek met de Raad van Toezicht vergaderd. Fijn om, naast de enkele online momenten, met de nieuwe voorzitter en het nieuwe lid, voorgedragen door de OR, kennis te maken. Het goede gesprek dat volgde, geeft vertrouwen voor de toekomst.

*Besluiten en adviezen*

Als vertegenwoordiging van de medewerkers heeft de OR ook dit jaar weer kritische afwegingen gemaakt over zeer diverse beleidszaken en regelingen. Onderstaand een overzicht van de onderwerpen waarover instemming of advies is gegeven.

Onderwerp	Datum	Instemming of advies	Afgehandeld
Format OER Cohort C2021-2022 Format OER derde leerweg C2021- 2022	04-02-21	Instemming	04-02-2021
Herziening klachtenregeling	04-02-21	Instemming	25-03-2021
Aanpassing PTA vmbo scholen excl. Curio scala	04-02-21	Instemming	04-02-2021
Notitie Doorstroom LB/LC docent	10-12-20 17-12-20	Reactie	07.01.2021
Arbodienstverlening aanbesteding	04-02-21	Instemming	11-02-2021
Voordracht OR, lid voor interne geschillencommissie personeelsbeleid	09-02-21	Reactie	11-02-2021
Herbenoeming derde lid RvB	11-03-21	Advies	11-03-2021
Gewijzigd PTA Curio scala, Curio prinsentuin van cooth en Curio de rotonde (extraneus Bredereo)	25-03-21	Instemming	25-03-2021
Format examen-en diplomaplan c2021	25-03-21	Instemming	01-04-2021
Herinrichting ondersteunende diensten overkoepelend plan (met aanvulling) Reorganisatieplan (met aanvulling)	08-04-21/ 13-05-21 08-04-21/ 13-05-21	Inhoudelijk Advies (negatief) Inhoudelijk Advies (positief)	25-06-2021 15-07-2021
Regeling fysiek archief	20-05-21	Instemming	27-05-2021
Uitbreiding duur tijdelijke contracten OOP-Z medewerkers vallend onder cao vo	20-05-21	Instemming	27-05-2021
Regeling Eerder met Pensioen (REP)	20-05-21	Reactie OR	28-05-2021
Curio Centraal Examenreglement c2021	20-05-21	Instemming	11-06-2021



Tussentijdse aanpassing PTA leerjaar 3 COVID-19-pandemie april 21	20-05-21	Instemming via OC vmbo	20-05-2021
Hoofdlijnen begroting 2022	11-06-21	Instemming	26-11-2021
Generiek profiel Raad van Toezicht	01-07-21	Instemming	02-07-2021
Uitbreiding bevoegdheid interne geschillencommissie personeelsbeleid	01-07-21	Instemming	02-07-2021
Curio Centraal Examenreglement vavo cohort 2021	01-07-21	Instemming	02-07-2021
Wijzing routing PTA en CER vmbo	15-07-21	Instemming	20-07-2021
Format PTA inclusief richtlijnen CER vmbo 2021-2022	15-07-21	Instemming	20-07-2021
CER vmbo 2021-2022	15-07-21	Instemming	20-07-2021
Curio NPO plan	22-07-21	Instemming	22-07-2021
Bestuursoverdracht vo scholen	01-10-21	Advies	08-10-2021
Actualisatie Informatie- beveiliging- en privacybeleid	23-09-21	Instemming	26-11-2021
Herbenoeming lid RvT	04-11-21	Advies	09-11-2021
Arbeidstoelage voor personeel enkele VO scholen	18-11-21	Instemming	29-11-2021
Onderwijslogistiek (aanvulling herinrichting ondersteunende diensten)	25-11-21	Advies	09-12-2021
Thuiswerkregeling	25-11-21	Instemming	03-12-2021
Format Examen-en diplomaplan 2022	02-12-21	Instemming	10-12-2021
Verlenging huidig formatiebeleid	16-12-21	Instemming	
Jaarkalender en periodisering 2022- 2023	23-12-21	Instemming	23-12-2021

### 3.5.2 Studentenraad

De studentenraad heeft in een frequentie van om de zes weken een overlegvergadering gehad met het bestuur. Voorafgaand aan deze vergaderingen komt de studentenraad voor vooroverleg bijeen. Deze voorbespreking gebruikt de studentenraad om goed voorbereid en met doelgerichte vragen aan te sluiten bij het overleg met het bestuur.

Ook dit pandemie-jaar heeft de studentenraad online vergaderd, hetgeen het extra uitdagend maakte om de studentenraad als een compleet orgaan te laten fungeren, conform de werkrichtlijnen van Curio om vooral online te vergaderen. Dit betekent dat elke vergadering ruim de tijd was ingeruimd om de

ervaringen van de studentenraad en achterban met het onderwijs (op afstand) te delen. Hierbij was altijd de manager onderwijs en kwaliteit aanwezig om gelijk zaken te kunnen beantwoorden en verbeterpunten te laten oppakken. Dit ‘luisterend oor’ heeft bijzonder goed gewerkt.

Voorbeelden van onderwerpen die aan de orde kwamen:

- Hoe zit het met examens en afstuderen tijdens de coronacrisis?
- Hoe wordt het leren op afstand ervaren?
- Wat wordt er gedaan om de online lessen aantrekkelijk te maken?
- Kan de studentenraad vroegtijdig geconsulteerd worden als Curio het leren op afstand wil verbeteren?
- Als de stages niet door kunnen gaan, wat voor alternatieven biedt Curio dan?

Ter instemming is dit kalenderjaar voorgelegd:

De hoofdlijnen van de (meerjaren-) begroting
Vrijwillige bijdrage schoolkosten (mbo-sectoren)
Curio leerlingenstatuut (vmbo)
Curio studentenstatuut (mbo)
Wijziging Centraal examenreglement mbo 2021-2022
Medezeggenschapsstatuut
Praktijkovereenkomst en algemene voorwaarden 2021-2022 (POK)
<input type="checkbox"/> Actualisering Informatiebeveiliging en privacy beleid Curio (IPB)

Naast deze onderwerpen heeft de studentenraad zich ingezet om met een klein team van Curio een wervingscampagne op te zetten voor nieuwe leden voor de studentenraad. De verkiezingen gaan begin 2022 plaatsvinden, waarbij per sector 2 kandidaten gekozen mogen worden, uitgezonderd de sector vmbo: daarvoor zijn vier plaatsen beschikbaar.

In het jaar 2021 bestaat de studentenraad uit zes studenten uit verschillende sectoren. De leden van de studentenraad zijn:

- Cezanne Ruules (voorzitter tot zomer 2021, daarna lid);
- Harm Huijsmans (lid, en na zomer 2021 voorzitter);
- Rik Claassens (secretaris tot zomer 2021, daarna lid);
- Calista Buijs (lid, na zomer 2021 secretaris);
- Gert-Jan Ridderbos;
- Sascha Ooninckx (lid tot zomer 2021).

Studentenraadbegeleider: Nienke Dolfing.

Voorts is een aanzet gemaakt voor een betere inrichting van de social media om de studentenraad meer bekendheid te geven bij hun achterban; regelmatige updates en nieuwsitems zijn hierbij van belang. Ook dit gaat in 2022 operationeel worden.

Het JOB wordt ingeschakeld om de studentenraad actueel te houden op belangrijke onderwerpen.

### 3.5.3 Ouderraad

De centrale ouderraad sector vmbo bestaat uit een vertegenwoordiging van de ouderraden vmbo-scholen. De centrale ouderraad heeft in 2021 zevenmaal vergaderd via teams en eenmaal fysiek in het Trivium in Etten-Leur. Het vergaderen via teams is een gevolg van de maatregelen die zijn genomen veroorzaakt vanwege de COVID-19-pandemie. De voorkeur van de Raad is om meer fysiek te vergaderen maar door de beperkende maatregelen was dit niet mogelijk.

**De leden van de raad in het jaar 2021 zijn:**

Robin Leus, namens Curio prinsentuin oudenbosch , voorzitter;  
 Peter Fens , namens Curio Prinsentuin van cooth, vice voorzitter;  
 Marjolein Bot, namens Curio prinsentuin andel ( “vaste” vervanger Erica Verhoeven);  
 Nancy Koning, namens Curio scala tot en met 20.07.2021);  
 Maud Voermans, namens Curio effent tot en met 20.07.2021);  
 Mariette Ammerlaan, Curio scala ( vanaf. 29.06.2021);  
 Ingrid Poppelaars, Curio de rotonde ( vanaf. 29.06.2021);  
 Peter Ruigrok, namens Curio effent ( vanaf 12.12.2021).

**Onderwerpen die zijn besproken in 2020:**

De koers van Curio	Jaarverslag interne klachtencommissie
COVID-19-pandemie en de gevolgen in de scholen; complexiteit voor leerlingen en medewerkers	Vernieuwing /reorganisatie ondersteuning; Impact op de scholen diverse veranderingen
Communicatie naar/met ouders m.b.t. COVID-19-pandemie	Vakanties/vakantieplanning 2021-2022
Stand van zaken online lesgeven	Examenuitslagen
Sterk Techniek Onderwijs ( STO)	Werven nieuwe leden centrale ouderraad
Aanmeldingen in het vmbo	Schoolplan
BOYD en vertraging in het proces	Rommelige start schooljaar ; roosterproblemen
Vrijwillige ouderbijdrage. Brochure Ministerie.	Verbeteringen ouderportal
Buitenlandreizen, subsidie Erasmus+	Factboot, COVID-19-pandemie in de klas (presentatie)
NPO gelden; onderwijsachterstanden, Menukaart OCW, Presentatie	Ouderraden op de scholen, o.a. enquête door ouderraad in Andel, themabijeenkomsten, ouderbetrokkenheid, communicatie met Onderwijsmanager van de school.
Inzet van NPO gelden; concreet beeld van interventies	

**Advies of instemming is gegeven over:**

Regeling fysiek archief	Actualisering informatiebeveiliging en Privacy beleid
NPO gelden	Mondkapjesplicht

## 3.5.4 Graaf Engelbrecht en Stedelijk Gymnasium

Graaf Engelbrecht

De Medezeggenschapsraad van Graaf Engelbrecht bestond in 2021 uit vier personeelsleden, twee ouders en twee leerlingen. De (P)MR kwam gedurende het schooljaar 2020-2021 meer dan vijftien keer bijeen en werkte daarbij steeds met een eigen jaaragenda. Terugkerende onderwerpen op de agenda waren o.a. de begroting, de vakantieregeling, (meerjaren-)schoolplan, functiemix, formatieplan, lessentabel, overgangsregeling, examenreglement en het taakbeleid.

De perikelen rondom de COVID-19-pandemie stelden ook in het afgelopen schooljaar onze school en daarmee ook de MR voor bijzondere situaties, waarbij steeds het belang van de leerlingen én collega's onze aandacht had. Gelukkig bleek ook nu de eerder opgedane ervaring tijdens lockdowns, goed van pas te komen en vulden de MR en de directie elkaar prima aan. Daarnaast was er uiteraard extra aandacht voor de beoogde loskoppeling van Curio en de overdracht aan Libréon. Uiteraard zal ook in het komende kalenderjaar dit onderwerp en dan met name de uitvoering ervan, één van de belangrijkste onderwerpen van gesprek zijn.

Ook in 2021 heeft de medezeggenschapsraad (MR) op regelmatige basis gebruik gemaakt van de expertise van de AOb. Onze achterban hebben wij op diverse manieren proberen te bereiken en te betrekken in de besluitvorming. De ouders en leerlingen zijn via de Infograaf en de website van Graaf

Engelbrecht geïnformeerd. Met onze eigen nieuwsbrief tracht de MR na elke MR-vergadering de achterban goed te informeren over de zienswijze en standpunten en proberen wij de input van de achterban in de besluitvorming mee te nemen.

Centraal voor de MR stond aandacht voor elkaar, in een voor eenieder uitdagende periode, waarin aan de horizon een nieuwe toekomst voor de Graaf zich aandient, vol vertrouwen dat we tezamen ook dan blijven werken aan de identiteit en het karakter van Graaf Engelbrecht.

### Stedelijk Gymnasium

Tijdens het schooljaar 2020-2021 heeft de medezeggenschapsraad de vergadercyclus aangepast. In plaats van acht vergaderingen in een schooljaar waarbij de medezeggenschapsraad eerst een uur samenkwam en daarna de directie aanschoof, is besloten deze twee vergaderingen op aparte avonden te organiseren. Deze wijze van vergaderen is ook het schooljaar 2021-2022 aangehouden. Vrijwel alle vergaderingen zijn online gehouden. Onderstaand zijn alle besproken onderwerpen weergegeven.

1. 45 minuten rooster	14. Functiemix	27. Ouderklankbordavond toetspraktijk
2. Actieplan n.a.v. analyse RI&E	15. Huishoudelijk MR-reglement	28. PTA
3. Beleidsstuk HR-cyclus in HRM-beleid	16. ICT	29. Rapportage preventiemedewerker RI&E
4. Besteding NPO-gelden	17. Imago-onderzoek	30. Schoolondersteuningsprofiel t.b.v. het RSV
5. Besteding Slob-gelden	18. Informatie- en privacybeleid	31. Traject Toekomst
6. Bestuurlijke ontvlechting	19. Leerlingenstatuut	32. Takenlijst
7. Bevorderingsnormen LO klas 1 / Leerplan LO klas 1	20. Meerjarenbegroting	33. Toetsbeleid
8. BYOD	21. MR-leden in de ARBO-commissie	34. Uitvoeringsplan
9. COVID-19-pandemie -maatregelen	22. MR-leden kennismaking	35. Vademecum
10. Enquête thuisonderwijs leerlingen + (teams)bijeenkomst ouders	23. MR-verkiezingen	36. Vakantierooster
11. Evaluatie Sportfolio	24. Najaarsrapportage	37. Werkdruk klas 2
12. Evaluatie Wetenschapsoriëntatie	25. Nieuwe conrector	
13. FER	26. Ouderbijdrage	

In september 2021 heeft de medezeggenschapsraad (MR) ingestemd met de bestuurlijke overdracht van het Stedelijk Gymnasium Breda van Curio naar Libréon per 1 augustus 2022. De leden van de MR hebben zitting voor telkens een periode van twee jaar en worden gekozen uit de drie geledingen: leerlingen, ouders en personeel. De raad komt circa twaalf keer per schooljaar bijeen.

## 4 Onderwijs en kwaliteit

### 4.1 Onderwijsprestaties

#### 4.1.1 Vo/mbo

Slagingspercentages vo/vmbo per leerweg										
	vmbo b		vmbo k		vmbo (g)t		havo		vwo	
	19-20	20-21	19-20	20-21	19-20	20-21	19-20	20-21	19-20	20-21
<i>Landelijk gemiddelde</i>	99,4%	99,3%	99,5%	99,2%	99,2%	96,4%	97,5%	90,7%	99,0%	94,0%
Curio effent					99,5%	92%				
Curio pomona	100%	100%	100%	93%						
Curio prinsentuin andel	100%	100%	100%	100%	100%	100%				
Curio prinsentuin oudenbosch	100%	100%	100%	100%	100%	100%				
Curio prinsentuin van cooth	100%	100%	98%	100%	100%	100%				
Curio de rotonde	100%	100%	100%	100%	100%	100%				
Curio scala	100%	100%	98%	98%	97%	95%				
Curio steenspil	100%	100%	100%	100%	100%	100%				
Stedelijk Gymnasium									97%	97%
Graaf Engelbrecht					98%	94%	100%	93%	100%	89%

#### **mbo**

De onderwijsresultaten zijn in vergelijking met het schooljaar 19-20 voor niveau 2 hetzelfde gebleven. Niveau 3 en 4 laten een stijging zien in het jaar resultaat van respectievelijk 1% en 3%. Alle resultaten zitten nog ruim boven de gestelde normen.

Jaar-, Diploma en Startersresultaat 2020-2021 mbo (voorlopig)									
Niveau	Jaarresultaat		Norm	Diplomaresultaat		Norm	Startersresultaat		Norm
		20-21			20-21			20-21	
N2		70%	67%		65%	61%		81%	79%
N3		74%	68%		75%	70%		84%	82%
N4		74%	68%		77%	70%		87%	82%

Voor de Entree opleidingen gelden andere prestatie indicatoren. Het onderwijsresultaat van onze Entree opleidingen betreft 77,7% (77,4% in 18-19). Van de 584 ingeschreven studenten op 1-10-2019 staan er 317 nog steeds ingeschreven, zijn er 137 gediplomeerd uitgestroomd en hebben 130 studenten ongediplomeerd de opleiding verlaten.

#### 4.1.2 Educatie

De educatie-activiteiten (Curio breed en regio-breed) zijn ondergebracht binnen Start. VAVO wordt vanuit het Rijk bekostigd en de uitbestede leerlingen via de regeling VO/BVE door de toeleverende VO-scholen. Voor Basiseducatie en NT2 is met de gemeente Breda, als contactgemeente voor de arbeidsmarkt regio West-Brabant, een Intentieovereenkomst 2018-2021 afgesloten voor het verzorgen van educatietrajecten in de volgende gemeenten: Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.

Met de opdrachtgever zijn in de toekenningsbeschikking 2021 behorende bij de intentieovereenkomst 2018-2021 de volgende inspanningsverplichtingen opgenomen:

Inspanningsverplichting	Realisatie	Norm beschikking
Taalinhoudelijke deskundigen	1420 contacturen	1520 contacturen
Cursussen	7431 contacturen	7348 contacturen
<b>Totaal aantal contacturen</b>	<b>8.851 contacturen</b>	<b>8.868 contacturen</b>

We voldoen aan de inspanningsverplichtingen met betrekking tot het aantal te verzorgen contacturen voor de cursussen, hier zijn 83 contacturen meer gemaakt dan begroot. Het aantal contacturen voor de inzet voor de taalinhoudelijke ondersteuning is 100 contacturen lager dan begroot. De reden dat dit lager is, is het gevolg van beperkingen door de COVID19-maatregelen omdat minder bijeenkomsten hebben plaatsgevonden dan voorgenomen.

In 2021 hebben 56 NT1 en 591 NT2 cursisten deelgenomen. Deze cursisten hebben 62 NT1 en 702 NT2 cursussen gevolgd.

#### 4.1.3 Aantallen studenten verdeeld over de onderwijsvormen

Het aantal mbo-studenten is met 978 gedaald. Het vmbo ziet de aantallen leerlingen dalen met 86 leerlingen. Zie ook hoofdstuk 4.1 Onderwijsprestaties en 12.2.3 Ontwikkelingen in leerlingen- en studentenaantallen:

Curio effent	-19
Curio pomona	-55
Curio prinsentuin andel	5
Curio prinsentuin oudenbosch	-18
Curio prinsentuin van cooth	57
Curio de rotonde	11
Curio scala	-66
Curio steenspil	42
totaal	-43

## 4.2 Onderwijsbeleid

### 4.2.1 Onderwijsvisie

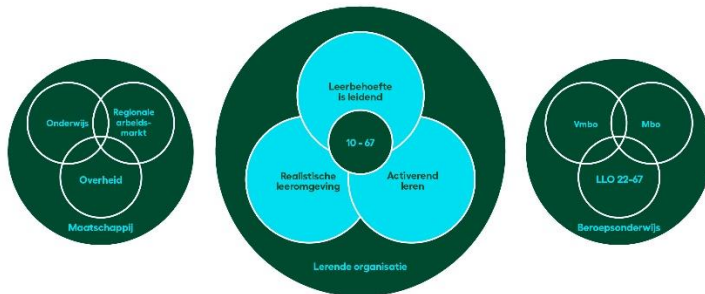
De Curio onderwijsvisie heeft in 2021 concreet vorm gekregen. De onderwijsvisie is aan alle medewerkers gepresenteerd in de vorm van filmpjes waarin leerlingen, studenten, oud-studenten en docenten toelichten hoe zij de verschillende onderdelen van de visie zien en ervaren. Daarnaast is de visie kernachtig verwoord in een boekje waarin we aangeven wie wij zijn, waar wij voor staan en wat wij goed onderwijs vinden. Het vormt het fundament en is tevens een leidraad voor alle medewerkers bij het ontwikkelen, begeleiden, ondersteunen en geven van onderwijs. Na de lancering van de visie is een start gemaakt in de onderwijsteams met de vertaling ervan naar hun eigen onderwijs. Op deze manier is de onderwijsvisie daadwerkelijk organisatiebreed aan het landen.

## Je leven lang groeien

Nieuwsgierig

Deskundig

Zelfbewust



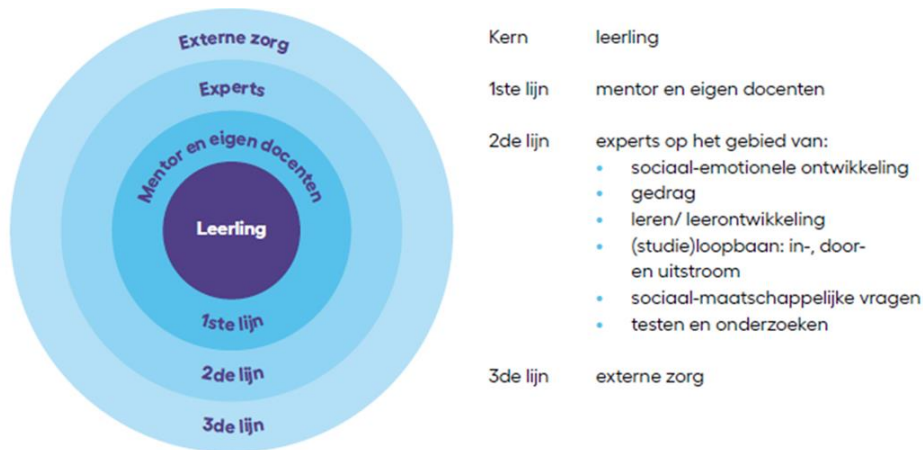

### 4.2.2 Visie en kader begeleiding, ondersteuning en zorg

De begeleiding en ondersteuning is nu per locatie verschillend geregeld. Een leerling of student met een bepaalde ondersteuningsbehoefte kan bij locatie A heel andere ondersteuning krijgen dan bij locatie B. Dat is niet altijd even efficiënt, onduidelijk voor leerlingen en studenten en bovendien profiteren we zo niet optimaal van elkaars kennis. Daarom is - in lijn met de nieuwe koers en de daarbij behorende organisatiestructuur – besloten om de begeleiding en ondersteuning overal op dezelfde wijze te regelen. Een eenduidige, heldere ondersteuningsstructuur biedt houvast en vertrouwen voor de doelgroep (leerlingen, studenten, ouders, medewerkers) en zorgt voor een professionele uitstraling naar externe partijen als overheden en toeleverende scholen. De Curiobrede visie op begeleiding, ondersteuning en zorg is november 2021 vastgesteld. Inmiddels is gestart met de implementatie die tot september 2024 gaat duren.

#### *Kern van de nieuwe visie op begeleiding, ondersteuning en zorg*

Vragen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag, leren/ leerontwikkeling, (studie)loopbaan en sociaal-maatschappelijke vragen kunnen leerlingen en studenten verhinderen succesvol hun opleiding af te ronden. Curio biedt optimale en op de leerling / student afgestemde begeleiding en ondersteuning. Onderwijs, begeleiding en ondersteuning sluiten naadloos op elkaar aan. De naadloze overgang voor de leerling vormt de kern van de gezamenlijke aanpak.

Eerstelijnsbegeleiding is begeleiding door de eigen docenten en mentor en is binnen Curio voor elke leerling / student beschikbaar. Zij ontvangen allen begeleiding. Tweedelijns ondersteuning is voor een specifiekere groep die problemen ondervindt die het volgen van een opleiding belemmeren. Derdelijns zorg is beschikbaar voor specialistische zorgvragen; deze wordt verzorgd door externe instellingen.



#### 4.2.3 Portfolio

In overleg met directeuren wordt het onderwijsaanbod jaarlijks geëvalueerd, bijgesteld en vastgesteld. Tevens vindt vanuit Kennispact mbo Brabant in het kader van macrodoelmatigheid jaarlijks overleg plaats over het opleidingsaanbod (starten en stoppen van opleidingen). Daarmee is afstemming in de regio geborgd. Het complete onderwijsaanbod is te vinden op [www.curio.nl](http://www.curio.nl).

In 2021 zijn geen opleidingen stopgezet en zijn de volgende opleidingen gestart:

Crebo	Naam opleiding	Locatie(s)	Leerweg	Niveau
26007	Servicemedewerker	Breda	BOL	2
25606	Expert IT systems and devices	Bergen op Zoom	BBL	4
26012	Allround hospitality medewerker	Bergen op Zoom en Breda	BOL	3
26008	Leidinggevende international hospitality	Bergen op Zoom en Breda	BOL	4
26009	Urban green development (adviseur duurzame leefomgeving)	Breda	BOL	4

#### 4.2.4 Bindend studieadvies

Vanwege de COVID-19-pandemie zijn in schooljaar 2020-2021 geen negatieve BSA's afgegeven bij meerjarige opleidingen. Met iedere student met studievoortgangsproblematiek is in de vorm van individuele gesprekken gekeken naar de oorzaken en is naar oplossingen gezocht (zoals verlenging studieduur of overstappen naar een andere opleiding). Bij de eenjarige opleidingstrajecten C2021 zijn tussen 19-24 december 2021 6 BSA's afgegeven (25371 R BBL N2 Logistiek medewerker 3, 23110 K BOL N1 Entree 2, 23110 K BBL N1 Entree 1). Deze zes studenten zijn nog ingeschreven. Twee zijn inmiddels overgestapt naar een andere Curio-opleiding. Bij de Commissie van Beroep voor de Examens is geen beroep ingesteld tegen deze zes studieadviezen.

#### 4.2.5 Excellentie

Vanaf 2019 is de scope op excellentie verbreed en spreken we binnen Curio over talentontwikkeling. In onze onderwijsvisie geven we talentontwikkeling expliciet een plek naast persoonlijke en professionele ontwikkeling. We helpen onze leerlingen en studenten (van 10-67) hun leven lang te (blijven) groeien en daarbij hun talenten te (blijven) ontwikkelen. Dat doen we onder andere door individuele kennismakingsgesprekken te voeren met nieuwe leerlingen en studenten. Al in deze gesprekken verdiepen we ons in de individuele (leer)behoeften. Op basis daarvan creëren we een zo passend en persoonlijk mogelijk onderwijs- en begeleidingsaanbod. Voor leerlingen en studenten die anders dan binnen het reguliere onderwijsaanbod hun talenten willen ontwikkelen, biedt Curio het Talent Ontwikkel Programma (TOP). Een leerling/student kan een onderbouwde aanvraag indienen



voor budget en begeleiding ten behoeve van talentontwikkeling op basis van persoonlijke behoeften. Ondanks de beperkingen van de COVID-19-pandemie stijgt het aantal TOP- aanvragen.

Enkele voorbeelden:

- studenten vanuit de Sector Voedsel, Groen en Gastvrijheid hebben met een TOP-budget een foodtruck gerealiseerd. Ze hebben meegedacht over het ontwerp, interieur en exterieur en daarbij is samenwerking gezocht met studenten van andere opleidingen. Daarnaast zijn zij door Young Business begeleid bij het opstellen van een ondernemingsplan. Volgens plan wordt de foodtruck in het voorjaar van 2022 ingezet.
- Voor het 'ultieme aardbeienijsje' hebben studenten patisserie en boulangerie in samenwerking met studenten plantenteelt tien weken onderzoek gedaan, aardbeien gekweekt en aan productontwikkeling gedaan om te komen tot het beste/ultieme aardbeienijsje. Dit aardbeienijsje is kort voor de zomervakantie gelanceerd op de locatie Frankenthalerstraat.

#### 4.2.6 Afwijking urennorm en keuzedeelverplichting

Ten aanzien van afwijken urennorm is in 2021 gehandeld en gewerkt conform het in 2014 vastgestelde document Onderwijstijd mbo. In 2021 weken de volgende opleidingen af van de urennorm:

#### **Curio zorg en welzijn**

*Breda*

BBL Niveau 4 Verpleegkunde

*Roosendaal*

Niveau 4 Verpleegkundige

Niveau 2 Dienstverlening

Niveau 3 en 4 Johan Cruijff College

#### **Curio voedsel, groen en gastvrijheid**

*Breda*

Niveau 2 Keuken: opleiding kok

Niveau 2 Brood & Banket: opleiding uitvoerend bakker

Niveau 2 Groen, bloem en styling: medewerker groen, bloem en styling

Niveau 2 Dierverzorging: medewerker dierverzorging

Niveau 2 Agro productie, handel en technologie

Niveau 2 Groene ruimte: medewerker hovenier

#### **Curio economie en ondernemen**

*Roosendaal*

Niveau 2 Verkoper

Niveau 3 Verkoopsspecialist Niveau 4 Manager retail

#### **Curio start**

Curio entree: brede opleiding

#### **Curio techniek en technologie**

*Bergen op Zoom*

Vliegtuigtechniek

Machinist grondverzet

*Breda*

Medewerker ICT Support

#### 4.2.7 Bedrijfsgerichte trajecten

Vanaf 1 januari 2018 is de nieuwe werkwijze Bedrijfsgerichte trajecten geïmplementeerd. De ondersteunende diensten zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen en actualiseren van beleid, processen en formats. Bedrijfsopleidingen vervult een adviesfunctie naar de sectoren en diensten en heeft een vertegenwoordigende (o.a. accountmanagement) functie binnen de regio. Daarnaast verricht bedrijfsopleidingen ondersteunende werkzaamheden zoals het beheer van het contractenregister.

De Commissie Onderwijs & Rechtmatigheid (Commissie O&R) is sinds 1 april 2018 geïnstalleerd en beoordeelt alle bedrijfsgerichte trajecten voor aanvang (dit betreft bekostigde BBL-bedrijfsgroepen, maatwerktrajecten en contractactiviteiten). Trajecten kunnen starten na goedkeuring door de Commissie. De sectoren zijn verantwoordelijk voor de onderwijsuitvoering (en kwaliteit), het uitvoeren van de (administratieve) procedures en het indienen van de aanvragen bij de Commissie O&R (inclusief de vereiste documenten voor bedrijfsgerichte trajecten). De overeenkomsten worden na goedkeuring van de commissie ondertekend door beide partijen en worden door de sectoren aangeleverd ter archivering in het centrale contractenregister.

#### 4.2.8 Toetsing en examinering

Naast de lopende werkzaamheden voor de staande organisatie (vo en mbo) stond 2021 in het teken van de COVID-19-pandemie en de daaruit voortvloeiende beperkingen. Teams hebben gezorgd voor goed onderbouwde aanpassingen bij examineren in overleg met hun sectorale examencommissie (SEC), waardoor er ondanks de gewijzigde omstandigheden toch gediplomeerd kon worden. De implementatie van de nieuwe exameninrichting ECD (examinering, certificering en diplomering) en het handboek ECD is afgerond. Curio heeft één examenorganisatie voor zowel vo als mbo, rekening houdend met verschillen in wet- en regelgeving. Dit betekent dat voor de sector vmbo een examencommissie is ingesteld. Naast de sectorale examencommissies is er een Curio brede examencommissie Curio Specials. Deze laatste is bedoeld voor vaststelling van de Curio-keuzedelen, instellingsexamens en erkenning van eerder verworven leeruitkomsten. De sectorale examenbureaus worden centraal aangestuurd door de manager examenbureaus. Daarnaast is er een overkoepelende centrale examencommissie (CEC) die de kwaliteitsborging in de sectoren monitort. De CEC heeft o.a. de evaluatie van het handboek examineren en de samenstelling van de examenorganisatie ter hand genomen.

#### 4.2.9 Bevraging elementen online leren 2021

Om inzicht te krijgen in wat voor onze leerlingen en studenten online wel en niet goed werkt, is vlak voor de zomervakantie een korte vragenlijst uitgezet onder onze vmbo-leerlingen en mbo-studenten. De inzichten die deze bevraging opgeleverd heeft, worden gebruikt bij blended herontwerp.

##### Respons

	Uitgenodigd	Ingevuld	Percentage
mbo	14.126	2.033	14%
vmbo	3.983	603	15%

NB: verdeling leerweg en niveau vergelijkbaar met populatie, weinig respons 4e leerjaar

##### Wat valt op?

Mbo - hoogst scorende leeractiviteiten:

- Online 1-op-1 gesprekken met docent, SLB-er of BPV-begeleider (61%);
- Inleveren van opdrachten of bewijzen van je vaardigheden (57%);
- Zelf werken aan leerstof uit online/digitale lesmethodes (56%).

Mbo - laagst scorende leeractiviteiten:

- Online praktijkdemonstratie van docent (28%);
- Online vaardigheden laten zien die ik thuis of in de BPV heb geleerd (25%);
- Podcasts (24%).

Vmbo - hoogst scorende leeractiviteiten:

- Interactieve lesonderdelen zoals Kahoot, LessonUp, Quizziz (70%);
- Online/digitale lesmethodes waarbij ik direct kan zien of ik het goed gedaan heb (63%);
- Online 1-op-1 gesprekken met mijn docent, mentor of coach (54%).

Vmbo - laagst scorende leeractiviteiten:

- Praktijkinstructievideo's of uitlegvideo's bekijken over bijvoorbeeld Nederlands of wiskunde (40%);
- Online (driehoeks)gesprek met mijn mentor/coach en mijn ouders (40%);
- ELO van Magister om het schoolwerk te plannen (39%);
- Online bijles / extra uitleg van mijn docent (39%).

*Overige beelden:*

- Over het algemeen vinden leerlingen en studenten een kleinere online groep beter werken dan een grotere groep (waardering daalt van mbo 58% en vmbo 62% bij groepsgrootte 2-3 tot mbo 28% en vmbo 22% bij groepsgrootte >20).
- Over de volle linie zijn grote verschillen te zien tussen studenten en leerlingen. Wat voor de een goed werkt, werkt voor de ander juist niet en andersom.

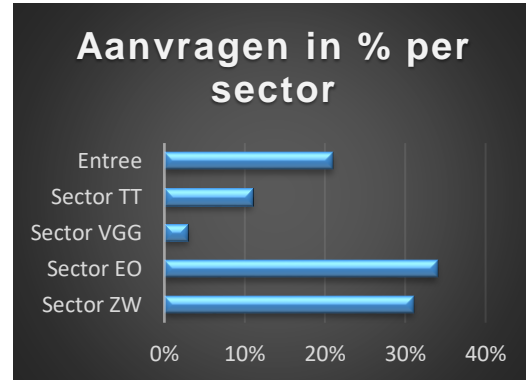
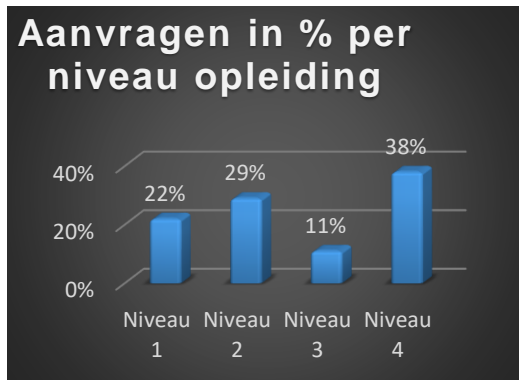
#### 4.2.10 Mbo-studentenfonds

Vanaf 1 augustus 2021 is het mbo-studentenfonds van kracht. Dit vervangt de tijdelijke regeling tegemoetkoming leermiddelen die sinds 2016 bestond. Het doel van het fonds is het voorkomen dat studenten vanwege financiële redenen afzien van het volgen van beroepsonderwijs en of deelname aan organisaties of raden die ten goede komen van het mbo.

Het mbo-studentenfonds kent vier doelgroepen:

1. Studenten die lid zijn van een studentenraad, medezeggenschap, of bestuur van studentenorganisatie;
2. Studenten die zich naar oordeel van het bevoegd gezag in het belang van school of onderwijs bestuurlijk/maatschappelijk inzetten;
3. Minderjarige studenten die een bol-opleiding volgen die aantoonbaar onvoldoende middelen voor de aanschaf van onderwijsbenodigdheden hebben
4. Studenten die een bol-opleiding volgen die vanwege bijzondere omstandigheden studievertraging hebben opgelopen en geen aanspraak (meer) hebben op de basisbeurs.

Met deze regeling heeft Curio in de schooljaren 2020/2021 en 2021/2022 ruim 400 studenten en hun ouders kunnen helpen voor in totaal € 177.994,72. Op ons initiatief is een landelijk overleg van projectleiders in het leven geroepen die jaarlijks bijeenkomt om de regeling zoveel mogelijk op een uniforme wijze te hanteren.



#### 4.2.11 Practoraat Agrofood & Biobased

Het practoraat ontwikkelt zich tot een regionaal onderzoekplatform, waarbij via een programmatische aanpak met studenten en docenten van mbo en hbo multidisciplinair en projectmatig gewerkt wordt aan opvallende en maatschappelijk relevante projecten. Met deze projecten wordt de komende jaren onderwijsvernieuwing binnen Curio op gang gebracht. Voorbeelden van lopende projecten: Regionaal Exotisch Fruit, Duurzame Friet, Teelt op Water.

### 4.3 Passend Onderwijs

#### 4.3.1 vo

Onze vo-scholen zijn onderdeel van vier verschillende samenwerkingsverbanden:

- swv Brabantse Wal (VO30-01): Curio steenspil, Curio pomona, Curio isk Bergen op Zoom;
- swv Roos VO (VO30-02): Curio prinsentuin Oudenbosch;
- RSV Breda e.o. (VO30-03): Stedelijk Gymnasium, Graaf Engelbrecht, Curio prinsentuin van cooth, Curio scala, Curio effent, Curio de rotonde, Curio isk Breda;
- swv De Langstraat (VO30-09: Curio prinsentuin Andel).

Via de samenwerkingsverbanden ontvangen de scholen rechtstreeks middelen om leerlingen ondersteuning te bieden; dit gaat in de vorm van arrangementen. Daarnaast wordt een bedrag per leerling ter beschikking gesteld om naar eigen inzicht te besteden aan de ondersteuning van leerlingen. Deze bedragen per leerling variëren per samenwerkingsverband. Een samenwerkingsverband legt het beleid vast in een ondersteuningsplan, dat goedkeuring behoeft van de OPR (ondersteuningsplanraad). De looptijd van de plannen van de verschillende samenwerkingsverbanden is divers:

- swv Brabantse Wal: 2019-2023
- swv Roos VO: 2021-2025
- RSV Breda e.o.: 2018-2022
- swv de Langstraat: 2018-2022

Het swv Roos vo heeft in 2021 een nieuw ondersteuningsplan opgeleverd voor de beleidsperiode 2021-2025. De samenwerkingsverbanden Breda en de Langstraat leveren in 2022 een ondersteuningsplan op voor een nieuwe beleidsperiode. De COVID-19-pandemie heeft veel impact gehad op de individuele scholen. De belangrijkste taak van de samenwerkingsverbanden (het uitgeven van ondersteuningsarrangementen) kon redelijk ongehinderd voortgang vinden. Welke effecten de pandemie heeft op de eventuele toeleiding van leerlingen naar zwaardere onderwijs- en onderwijszorgarrangementen zal de komende jaren zichtbaar worden.

#### 4.3.2 Mbo

*Visie van Curio op Passend Onderwijs*

Passend Onderwijs staat voor maatwerk in het onderwijs. Elk kind en iedere jongere krijgt onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en talenten. Geen kind tussen wal en schip. Dit geldt voor alle sectoren in het onderwijs, ook voor het mbo. Centraal staat de vraag: wat heeft een student nodig, hoe kan dat worden georganiseerd en wie zijn daarvoor nodig? Goed onderwijs is de basis voor passende ondersteuning. Goed onderwijs betekent docenten met didactische kwaliteiten, een positief pedagogisch klimaat, kunnen omgaan met verschillen, aandacht voor talentontwikkeling, handelingsgericht werken en meetbare resultaten.

#### *Organisatie van Passend onderwijs*

In de notitie 'Elk talent telt' is beschreven hoe Passend onderwijs centraal en decentraal georganiseerd is.

#### Centraal

Er is een Curio Ondersteuningsprofiel, waarin beschreven staat welke ondersteuning minimaal geboden wordt aan mbo-studenten die dat nodig hebben. Bij Servicecentrum Studie & Beroep (expertisecentrum voor alle scholen van Curio) zijn trajectadviseurs Passend Onderwijs (1,9 fte) werkzaam. Zij voeren adviesgesprekken met alle leerlingen die afkomstig zijn van het Voortgezet Speciaal Onderwijs en de Praktijkscholen. Tijdens deze gesprekken – waarbij ook de ouders aanwezig zijn – wordt in beeld gebracht wat de meest passende opleiding voor de leerling is en wat aan extra ondersteuning nodig is om de opleiding succesvol te doorlopen. Zij onderhouden nauwe contacten met de toeleverende scholen, zodat een optimale informatieoverdracht gewaarborgd is. De trajectadviseurs verzorgen ook voorlichting op de vso-scholen in de regio en er wordt jaarlijks een informatieavond Passend Onderwijs voor ouders/verzorgers en belangstellenden georganiseerd.

#### Decentraal

Als bovengenoemde adviesfase afgerond is, meldt de leerling zich aan bij de gewenste opleiding bij de sector van zijn keuze. De trajectadviseurs PO voorzien de intakers van alle benodigde informatie en van een advies voor een ondersteuningsarrangement zodat zij een weloverwogen besluit kunnen nemen. De extra ondersteuning wordt vervolgens vastgelegd in de bijlage bij de OOK. De afspraken worden minimaal eenmaal per jaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

#### *Inrichting van de ondersteuning*

De sectoren hebben een vergelijkbare ondersteuningsstructuur. Op alle scholen zijn studieloopbegeleiders, trajectbegeleiders zorg, zorgcoördinatoren, schoolmaatschappelijk werkers en trajectbegeleiders Passend Onderwijs werkzaam. De trajectbegeleiders Passend Onderwijs (totaal 9,5 fte) ondersteunen niet alleen de individuele studenten, maar ook in toenemende mate de docenten en de docententeams. Er vindt een verschuiving plaats van Passend Onderwijs op niveau van de individuele student naar Passend Onderwijs, waarbij docenten(teams) worden ondersteund en gecoacht in het vormgeven van Passend Onderwijs in de klas. Vanuit REC 3 worden de ambulante begeleiders waar nodig ingehuurd (ong. 0,5 fte)

Tijdens de verlengde intake – waarbij altijd iemand van het ondersteuningsteam aanwezig is – wordt in beeld gebracht wie welke ondersteuning gaat geven en of deze ondersteuning licht, middel of intensief is. Aan de ondersteuningsarrangementen licht, middel en intensief zijn uren gekoppeld. De ondersteuningsvormen zijn afgestemd op de behoeften van de individuele studenten.

#### *Omvang ondersteuning*

In het schooljaar 2020-2021 hebben ongeveer 750 studenten een bijlage bij de OOK gekregen waarin de extra ondersteuning is vastgelegd. Het aantal studenten dat daadwerkelijk extra ondersteuning heeft gekregen was hoger. Curio heeft voor de zgn 'smalle' variant gekozen: studenten afkomstig van het Voortgezet Speciaal Onderwijs krijgen een bijlage bij de OOK, net als de studenten die in het vo al zware ondersteuning hadden. Studenten met een lichte ondersteuningsbehoefte krijgen geen bijlage, maar krijgen wel de benodigde ondersteuning. Het aantal studenten dat in het kader van Passend Onderwijs extra ondersteuning nodig heeft, neemt toe en de aard van de problematiek lijkt ernstiger te worden.

## **4.4 Voortijdig schoolverlaten**

In november bleek bij de publicatie van de definitieve VSV-jaarcijfers 2020-2021 dat het uitvalpercentage landelijk (1,73%) een daling kent. Binnen onze RMC-regio 34 West-Brabant is de

daling van het uitvalpercentage (1,75%) iets kleiner. Als grootste onderwijsinstelling is Curio binnen de RMC-regio bepalend voor een aanzienlijk deel van de uitvalcijfers.

In schooljaar 2020-2021 hadden onze vo-scholen in totaal 27 voortijdig schoolverlaters (hierna (VSV'ers). Dat zijn er 26 minder dan in het schooljaar 2019-2020. Het mbo telde 602 VSV'ers (231 minder dan een jaar eerder). In totaal daalde de uitval in vergelijking met schooljaar 2019-2020 dus met 257. Een groot deel van deze daling mag worden toegeschreven aan de COVID-19-pandemie. Dat geeft aanleiding om de werkelijke effecten van de pandemie te bezien.

De doelstelling van het huidige kabinet is het aantal nieuwe VSV'ers verder terug te dringen en (extra) aandacht te vragen voor de positie van de jongeren tot 23 jaar binnen de regio.

Ons doel is te komen op het niveau van de dan geldende norm of lager. Bij de vo-scholen in de regio is de uitval in de onderbouw en bovenbouw vmbo onder de prestatienorm 2020-2021. Alleen de bovenbouw havo/vwo zit boven de prestatienorm. Ook binnen Curio zien we het grootste aantal voortijdig uitvallers terug bij de bovenbouw havo/vwo.

In ons mbo zien we bij niveau 1, 3 en 4 een daling (maar nog steeds een percentage boven de streefnorm). Bij niveau 2 zien we een stijging van 0,45% ten opzichte van 2019-2020. In onderstaande grafieken is een specificatie gemaakt per sector. Hierbij is te zien dat niveau 3 techniek en technologie en niveau 4 voedsel, groen en gastvrijheid de enige sectoren zijn die onder de norm vallen. De overige sectoren vallen boven de geldende norm.

#### **4.5 Onderwijsinnovatie**

Vanuit de onderwijsvisie geven we ons pedagogisch en didactisch handelen vorm, gaan we mee met maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en met de veranderende vragen van de (regionale) arbeidsmarkt. 2021 heeft met name in het teken gestaan van het doorontwikkelen van blended onderwijs: nieuwe (didactische werk)vormen en methodes zijn in korte tijd aangeleerd en toegepast. Ook is geïnvesteerd in onderwijsontwikkeling in samenwerking met het werkveld. Er is een groeiend aantal voorbeelden van praktijkgericht onderwijs waarin onderwijs samen met en in het werkveld wordt ontwikkeld en uitgevoerd. Daarnaast is, mede door het herinrichten van de organisatie, een start gemaakt met het flexibiliseren van het onderwijs(aanbod). Het werken in (kleine) onderwijseenheden en het standaardiseren van met name de generieke onderdelen van het onderwijs vormen een basis voor het verder flexibiliseren van ons onderwijs.

#### **4.6 Internationalisering**

In verband met de COVID-19-pandemie zien we een enorme daling in het aantal mbo-stages en andere mobiliteiten in het buitenland. We verwachten dat het tijd nodig heeft om de mobiliteitscijfers weer op een hoger niveau te krijgen. Internationalisering is niet alleen naar het buitenland gaan. Het ontwikkelen van competenties wordt gestimuleerd door het internationaliseren van het curriculum. Dit kan door het inzetten van keuzedelen, wereldburgerschap of door internationale projecten. De pandemie heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van digitale competenties ten behoeve van internationale contacten. Curio vindt het belangrijk om internationalisering in het onderwijs duurzaam te verankeren. Elke onderwijseenheid van Curio neemt daarom een ambitie rondom het thema internationalisering op in het teamplan.

#### **4.7 Kwaliteitszorg**

##### **4.7.1 Kwaliteitsbeleid**

Curio legt de verantwoordelijkheid voor goed onderwijs zo dicht mogelijk bij het primair proces: bij de docenten ofwel de onderwijseenheden. De medewerkers zijn immers professionals; zij verantwoorden zich over hun resultaten. Daarbij is van belang dat er richting gegeven wordt door de leidinggevenden, dat wordt aangegeven wat de kaders en de te bereiken doelstellingen van onze organisatie zijn (het 'wat'). De onderwijseenheid bepaalt binnen de gestelde grenzen zelf op welke manier (het 'hoe') deze resultaten bereikt worden en hoe te monitoren. De ontwikkeling van resultaatverantwoordelijke onderwijseenheden is onlosmakelijk verbonden met de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem. Een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem geeft inzicht in de kwaliteit van ons onderwijs en de

resultaten die hieruit voortkomen. Dit inzicht wordt gebruikt om onze onderwijskwaliteit te borgen en waar nodig te verbeteren.

#### 4.7.2 Ontwikkelingen 2021

De transitie van Curio vraagt niet alleen om een herinrichting van onze ondersteunende diensten, maar ook om een herijking van ons kwaliteitszorgsysteem. De volgende stappen zijn in 2021 gezet:

- Oplevering visie en kaders Curio kwaliteitszorg
- Start inrichting team kwaliteitszorg (onderdeel van de dienst student en onderwijs)

#### 4.7.3 Staat van Curio

In het najaar van 2021 is ervoor gekozen geen Staat van Curio op te stellen. Wel is in de najaarsrapportage een aantal items over onderwijskwaliteit opgenomen. In mei 2022 zal de Staat van Curio worden opgesteld omdat deze dan kan aansluiten op de teamevaluaties die dan binnen alle sectoren door de teams uitgevoerd zijn.

#### 4.7.4 Stakeholderonderzoeken

##### 4.7.4.1 Mbo alumni-onderzoek

##### *Alumni-monitor mbo 'Het échte studiesucces' 2021*

In 2021 heeft Curio meegedaan aan de landelijke alumni-monitor mbo. Deze monitor is in opdracht van de mboraad ontwikkeld door onderzoeksbureau Customeyes en is in 2021 voor het eerst landelijk uitgezet. Hierbij zijn studenten benaderd die in schooljaar 2018-2019 afgestudeerd zijn bij Curio (toen nog ROC West-Brabant).

##### *Respons*

	Verzonden	Ontvangen	Percentage
Landelijk	116.617	14.790	12,7%
Totaal Curio	3.721	569	15,3%
Economie en ondernemen	899	139	15,5%
Start (alleen ST-entree)	182	13	7,0%
Techniek en technologie	986	119	12,1%
Voedsel, groen en gastvrijheid	606	95	15,7%
Zorg en welzijn	1.044	203	19,4%

##### *Algemene tevredenheid*

Landelijk	Curio	Economie en ondernemen	Start (alleen ST-entree)	Techniek en technologie	Voedsel, groen en gastvrijheid	Zorg en welzijn
6,9	6,6	6,7	7,3	6,3	6,9	6,4

##### *Wat valt op?*

- Over het algemeen scoort Curio iets onder de landelijke benchmark.
- De respons van studenten die ondernemen geworden zijn, is te laag om items nader te bekijken.
- De respons is over het algemeen te laag voor waardevolle beeldvorming op teamniveau.
- Opvallende scores - hoogste scores:
  - Stages nuttig (8,1)
  - Positief terugkijken (7,3)
  - Samenwerken (7,3)
- Opvallende scores - laagste scores:
  - Gezondheid onderhouden (4,3)
  - Leven in democratie (4,6)
  - Hoe het beste leren (4,8)
- Behoeftte aan contact met oud-docenten is vrij groot onder groep die dit contact niet heeft (interessant voor alumnibeleid/vriend van Curio)

## 4.7.4.2 Vmbo schoolverlatersonderzoek

De volgende scholen hebben in 2021 deelgenomen aan het schoolverlatersonderzoek:

School	Respons				Rapport cijfer	
	2021		2018		2021	2018
	uitgezet	%	uitgezet	%		
vmbo scholen	849	16	1375	27	7.4	7.4
Curio prinsentuin Andel	116	19	181	19	8.1	7.1
Curio prinsentuin Oudenbosch	101	29	45	29	7.6	7.8
Curio prinsentuin van cooth	155	17	211	31	7.1	6.8
Curio scala	184	11	222	23	6.8	7.8
Curio effent	178	12	164	33	7.4	7.6
Curio steenspil	39	13	178	25	7.4	7.4
Curio pomona <sup>1</sup>	22	14	26	27	-	8.2
Curio de rotonde	54	19	79	25	7.5	7.8
ISK Breda <sup>2</sup>	-	-	148	14	-	6.9
ISK Bergen op Zoom <sup>2</sup>	-	-	112	22	-	7.7

- Respons van 2021 ten opzichte van 2018 is lager;
- Aantal vragenlijsten dat in 2021 uitgezet is, is veel lager dan in 2018;
- Het Curio rapportcijfer 2021 is ten opzichte van 2018 gelijk gebleven.

Domein sterke punten vooropleiding

Schoolverlaters waren tevreden over hun mentor, begeleiding bij huiswerk/leren en de organisatie. Opvallend is dat schoolverlaters van de meeste scholen aangeven dat de leraren goed les gaven (maar dat de relatie met de leraren lager scoorde).

Domein tevredenheid schoolverlaters algemeen

Leerlingen en ouders geven aan dat als ze nu van de basisschool af zouden komen, ze weer voor de oude school te kiezen.

Domein vervolgopleiding

Schoolverlaters geven aan voldoende begeleidingsmogelijkheden te krijgen bij de keuze voor een en zijn tevreden met de voorzieningen en de lessen/contacturen.

Domein voorbereiding (voorlichting vervolgopleiding)

Schoolverlaters geven aan tevreden te zijn over de voorbereiding, de aansluiting, voorlichting en begeleiding op de vervolgstudie,

<sup>1</sup> n < 5 en geen rapportage

<sup>2</sup> Geen vragenlijsten uitgezet



## 5 Kwaliteitsagenda




### 5.1 Inleiding

#### Jaarverslag kwaliteitsagenda 2021

##### Inleiding

De kwaliteitsagenda 2019-2022 van Curio beschrijft aan de hand van negen thema's hoe zij de omslag maakt naar het nieuwe toekomstgerichte beroepsonderwijs. De voortgang van de Curio kwaliteitsagenda tot en met 2020 is door de minister OCW als voldoende beoordeeld. In dit hoofdstuk verantwoorden we ons over 2021.

In het vervolg van dit jaarverslag is de volgende cesuur toegepast:


	Betekenis
	Ambities 2021 zijn volledig of grotendeels behaald.
	Ambities 2021 zijn deels wel en deels niet behaald, de realisatie heeft aandacht nodig.
	Ambities 2021 zijn niet/onvoldoende behaald.

##### Verantwoording voortgang

#### Thema 1: Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst

Curio laat het afgelopen jaar een doorontwikkeling zien van de inrichting van toekomstbestendig onderwijs; de doelen van dit thema zijn overwegend behaald. Curio heeft flexibilisering van het onderwijs als speerpunt benoemd om optimaal in te kunnen spelen op de leervraag van onze studenten en leerlingen enerzijds en de wensen van de arbeidsmarkt anderzijds.


- Het realiseren van een dynamisch en actueel portfolio heeft geleid tot een *strategisch project 'vaststellen opleidingsaanbod mbo'*. Er is een toetsingsmodel ontwikkeld op basis waarvan het opleidingsaanbod geëvalueerd wordt, bijvoorbeeld op macrodoelmatigheid (zie ook thema 6).
- In 2021 hebben met name de studenten niveau 2 in coronatijd moeite gehad om werk te vinden. Dit heeft invloed op het arbeidsmarktrendement die het afgelopen jaar is achtergebleven.
- We nemen, zoals we dat in onze onderwijsvisie hebben verwoord, samen met onze regionale partners onze gezamenlijke maatschappelijke verantwoordelijkheid door onderwijs, arbeidsmarkt en behoeften van studenten op elkaar af te stemmen.
- Studenten geven aan in het curriculum voldoende voorbereid te worden op de flexibele arbeidsmarkt en maatschappij.

Ons oordeel over 2021: 

#### Thema 2: Integratie vmbo/mbo

De realisatie op dit thema was in 2021 beter dan verwacht. Na de goede start in 2019 hebben de corona-maatregelen geleid tot vertraging en (tijdelijk) stopzetten van activiteiten, maar desondanks hebben enkele projecten ál hun jaardoelen in 2021 behaald.

- Wat betreft de vm2-trajecten hebben de meeste pilots niet kunnen starten, terwijl ze in de startblokken stonden. Corona-maatregelen belemmerden de uitwisseling van studenten, leerlingen en docenten waardoor we niet konden garanderen dat het gekozen traject volledig zou worden gerealiseerd. Middels het *strategische project 'samenwerking vmbo-mbo'* zijn bestaande projecten en nieuwe initiatieven met elkaar verbonden. Dit overallproject heeft de regie op alle ontwikkelingen in het kader van samenwerking vmbo-mbo. De gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle partners in de samenwerking is gegroeid.
- In 2021 is een visie op begeleiding, ondersteuning en zorg ontwikkeld in het *strategische project 'visie en organisatie zorg'*, dat het komende jaar verder geïmplementeerd wordt. De workshop voor mbo-docenten, gericht op het omgaan met vmbo-leerlingen, is opgenomen in het cursusaanbod van de Curio Academie.

Ons oordeel over 2021: 

#### Thema 3: Leven Lang Ontwikkelen

##### Loopbaanbegeleiding

De doelen zijn gedeeltelijk behaald. In 2021 is vooral ingezet op het maken en gebruiken van instrumenten voor student, medewerker en teams.

- Er is een instrument ontwikkeld ('de loopbaancompetentiemeter') waarbij de student zijn loopbaancompetentie-ontwikkeling in beeld brengt. De uitkomsten bespreekt de student met zijn loopbaanbegeleider en door dit instrument periodiek te gebruiken, wordt de ontwikkeling van de student inzichtelijk. Het instrument is inmiddels ingezet bij één van de sectoren. In 2022 vindt verbreding plaats naar andere sectoren van Curio.
- Om de student in staat te stellen loopbaankeuzes te maken is het belangrijk dat de leeromgeving passend is d.w.z. praktijkgericht, vraaggericht en dialooggericht. Om teams inzicht te geven in de leeromgeving en handvatten te bieden voor verbetering, is een 'quickscan' ontwikkeld. Ook dit instrument is inmiddels bij één van de sectoren ingezet en wordt in 2022 uitgerold naar andere sectoren. Uit enquêtes blijkt dat de studenten van de betreffende sector tevreden zijn over de gelegenheid die ze krijgen om keuzes te maken.
- Om de overstap van leerlingen en studenten goed te laten verlopen, is in 2021 gewerkt aan het strategische project 'welkom en kennismaking'. Dit heeft geresulteerd in een eenduidige aanpak: sinds 1 november 2021 krijgen aspirant mbo-studenten een individueel intakegesprek, dat op de locaties hetzelfde is (aan de hand van een gespreksleidraad) en dat op elke doelgroep toepasbaar is. Ter ondersteuning hebben alle intakekers een e-learning ontvangen. Tussentijds overstappen is een aandachtsgebied dat door de Covid19-pandemie onvoldoende voortgang heeft geboekt; veel studenten waren moeilijk te bereiken om hen te begeleiden naar een andere opleiding.
- Alle nieuwe medewerkers zijn ingepland om trainingen in loopbaangespreksvoering te volgen; zowel basistrainingen als verdieping zijn beschikbaar via de Curio Academie. De trainingen zijn ook opgenomen in de PDG opleidingen.

### Leven lang ontwikkelen (LLO)

In 2021 is een programmadirecteur benoemd die de strategische opdracht heeft gekregen om te komen tot een structurele inbedding van een LLO organisatie binnen Curio en te komen tot een duurzaam aanbod voor de LLO doelgroep (zijnde consumenten, bedrijven en het sociale domein). We breiden ons opleidingsaanbod uit zodat we meer 22-plussers kunnen opleiden, bijscholen, omscholen en arbeidsfit houden. Daarmee stimuleert en faciliteert Curio het Leven Lang Ontwikkelen in de regio. Het aanbod sluit aan bij de vraag van nieuwe klanten en van de steeds veranderende arbeidsmarkt. In 2021 hebben we 25 cursussen aangeboden, waaraan meer dan 350 cursisten deel hebben genomen. In 2021 zijn er diverse bedrijfsgerichte trajecten in opdracht van bedrijven en instellingen uitgevoerd. In totaal gaat het om 36 trajecten, waarvan 11 bekostigd.

Curio participeert inmiddels in diverse netwerken zoals kennispact MBO Brabant, kennispunt LLO MBO raad, regionaal mobiliteitsteam en WSP's. Het tweede deel van 2021 stond voor een groot deel in het teken van de uitrol van de Subsidie NL Leert Door. De eerste resultaten hiervan zijn zeer positief. Voor het jaarverslag 2021 van Kennispact mbo Brabant, zie de bijlage.

Ons oordeel over 2021: 

### Thema 4: Gelijke kansen in het onderwijs

Curio staat voor gelijke kansen voor iedereen. We spannen ons in om gelijke kansen te bieden voor alle doelgroepen teneinde een diploma te behalen, door te stromen naar een hoger opleidingsniveau mbo of naar het hbo dan wel om uit te stromen naar werk. De doelen zijn op dit thema overwegend behaald.

#### - **Vergroten kwalificatiewinst:**

De 'Curio succesklas' is opgezet voor mbo-studenten niveau 3 en 4 die dreigen uit te vallen. Zij kunnen binnen 10 weken het diploma medewerker secretariaat en receptie niveau 2 behalen. Een andere mogelijkheid is de 'HAVO startklas'. Studenten die willen heroriënteren kunnen terecht bij 'Matchpoint'. Het traject Roem & Poen is er voor studenten die een verkeerde studiekeuze hebben gemaakt en daarbij begeleiding nodig hebben. Dit krijgen zij in de vorm van een 'buddy' o.a. door studenten sociaal werker, onderwijsassistent en maatschappelijke zorg.

#### - **Doorstromen naar hbo:**

Door de inzet van verschillende keuzedelen die zich richten op het voorbereiden op het HBO, krijgen studenten MBO 4 een uitgelezen kans om zich gedegen voor te bereiden op het komende HBO. Daarnaast is er bij de week 'proefstuderen', gebruik gemaakt van 'Keuzedelen via Edumundo', een online, modulair en interactief leermiddel welke door de vorm nog (aan)sprekender voor studenten is. Ook lopen er initiatieven waar 60 studenten een week proefdraaien op het HBO. Deze loopt momenteel middels duurzame samenwerking met Buas en

Avans en heeft als doel de overstap te vergemakkelijken en uitval te verkleinen. Er liggen al plannen om het aantal studenten voor volgend schooljaar op te schroeven.

- **Uitstromen naar werk:**

Met initiatieven als 'Via Start' en 'Niemand buiten spel' krijgen anderstalige studenten die dreigen uit te vallen op entree een maatwerktraject. Denk hierbij aan het verkrijgen van certificaten, fulltime werk en inburgering, maar ook terugstromen in het eerdergenoemde entree is een optie. Uitzendbureau Actief Werkt doet vervolgens intakes voor de studenten in het nieuwe schooljaar richting een baan. Daarbij is een nauwe samenwerking met 'Our Workflow' (bedrijfsleven en gemeente) in de regio. Bij onze Praktijkschool zetten we in op 'Jobcoaching', dit is een vorm van intensieve begeleiding van mensen met een arbeidsbeperking bij het verkrijgen en behouden van werk. Curio praktijkschool verzorgt naast het reguliere Praktijk Onderwijs ook onderwijs aan Na-ISK, nieuwkomers ouder dan 18 jaar met een cognitieve beperking, en VAT, Verbinding Arbeid en Toekomst. Hierin leidt de school jongeren op zonder PrO beschikking die niet zonder geldende onderbouwing een toekenning voor de Indicatie Banenafpraak krijgen.

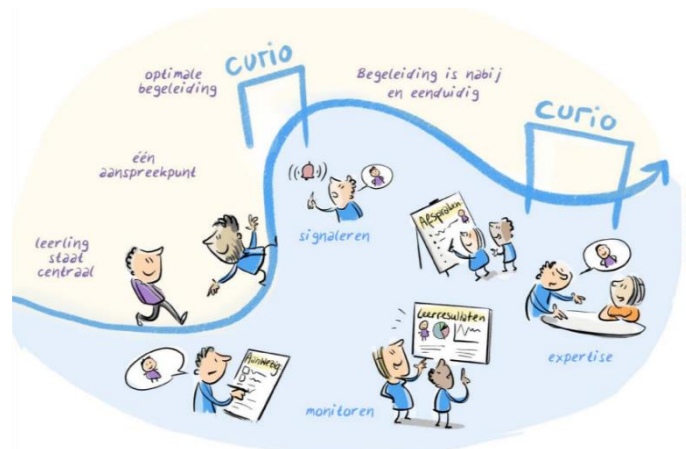
Ons oordeel over 2021: ●

### Thema 5: Jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare positie

De resultaten op dit thema blijven achter bij onze ambitie.

- Curio biedt kwetsbare jongeren een passend onderwijs- en arbeidsperspectief. Deze doelen zijn behaald. Onze afdelingen Entree, mbo breed en Matchpoint zijn succesvol in het opvangen en begeleiden van studenten naar een (nieuw) perspectief door middel van passende maatwerktrajecten. Mooie projecten zoals de 'Menmoerhoeve' dragen hier aan bij.
- De vsv-cijfers van Curio 25LX voldoen niet aan de norm en zijn hoger dan het landelijk gemiddelde. De vsv-cijfers van Curio 21CY (sector VGG) van niveau 3 en 4 voldoen aan de norm, niveau 2 niet. In hoofdstuk 4.4 worden onze vsv-cijfers nader geduid.

Het moge duidelijk zijn dat de coronamaatregelen de studenten geen goed hebben gedaan. We zien dat het aantal aanvragen bij schoolmaatschappelijk werk is gestegen en de complexiteit van de problematiek is toegenomen. Binnen Curio is de begeleiding, ondersteuning en zorg per locatie verschillend geregeld. Ook de diverse projecten binnen de kwaliteitsagenda zijn divers. Bovendien profiteert Curio niet optimaal van alle expertise die ze in huis heeft. Daarom is in 2021 gewerkt aan het *strategische project 'visie en organisatie zorg'* om Curiobreed te uniformeren zodat leerlingen en studenten dezelfde begeleiding, ondersteuning en zorg krijgen tijdens hun gehele studieloopbaan: van aanmelding tot aan de eerste stappen op de arbeidsmarkt. Fase 1 is succesvol afgesloten: er is een nieuwe visie op begeleiding, ondersteuning en zorg ontwikkeld en er zijn kaders gesteld. Begin 2022 is gestart met de implementatie (fase 2). Het projectteam bestaat uit vertegenwoordigers vanuit alle Curio-sectoren.



Ons oordeel over 2021: ●

### Thema 6: Toekomstperspectief groen onderwijs

De doelen in dit thema zijn overwegend behaald. We richten ons aanbod in naar de vraag op de regionale arbeidsmarkt van nu en de toekomst. We kijken ook naar de spreiding van het aanbod in de regio, de omvang en de kwaliteit en de betaalbaarheid van onze opleidingen.

- Het aanbod van Curio wordt elk jaar geëvalueerd. In 2021 is een nieuw toetsingsmodel ontwikkeld en is de systematiek van het evaluatieproces aangepast (zie ook thema 1, *strategisch project 'vaststellen opleidingsaanbod mbo'*).

- We zien dat het arbeidsmarkttrendement, gemeten over de gehele sector VGG, in 2021 lager scoort dan beoogd. Dat komt enerzijds doordat de meeste BOL studenten in onze diervverzorgingsopleidingen zitten en die komen er wat betreft werkgelegenheid niet goed uit. Dat is een landelijk probleem. Doordat we de studenten breder opleiden en vooral ook aandacht hebben voor loopbaanleren, komen ze meestal wél aan werk in een andere sector. De Covid19-pandemie was een negatieve factor.

De betrokkenheid van het bedrijfsleven bij ons groene onderwijs is onverminderd groot. Op verzoek van het bedrijfsleven zijn destijds nieuwe opleidingen vanuit een nieuw onderwijsconcept gestart, bijvoorbeeld Food for future en Urban green development. De opleidingen zijn door de samenwerkingen met het bedrijfsleven continu voorzien van feedback en bevraagd op het samen zoeken naar innovatieve oplossingen voor urgente vraagstukken. We leren van en met elkaar. Door onderzoekend te leren en het werken met leervraag-gestuurde en real-life opdrachten ontwikkelen studenten toekomstige vaardigheden en zijn ze voorbereid op de flexibele arbeidsmarkt.

Ons oordeel over 2021: ●

### Thema 7: De lerende organisatie

Er zijn in 2021 mooie stappen gezet in de ontwikkeling van Curio als lerende organisatie. Wijzigingen in de organisatiestructuur zijn verder doorgevoerd (implementatie onderwijseenheden en portefeuillestructuur). Medio 2021 is de herinrichting en reorganisatie van de ondersteunde diensten van start gegaan.

De [Curio onderwijsvisie](#) is gelanceerd, waarin de lerende organisatie een van de fundamenten is. Vanuit de verschillende projecten is gewerkt aan teamontwikkeling, professionalisering, kwaliteitsverbetering, experimenteren met leergemeenschappen, innovatie en hiervoor benodigd beleid en ondersteuning/facilitering. En dit ondanks dat diverse bijeenkomsten en activiteiten zijn afgeblazen, uitgesteld of omgezet naar online vanwege de corona maatregelen.

Voor 2022 is de uitdaging om de ingezette veranderingen door te zetten, te laten beklijven, gebruikmakend van de slagkracht en wendbaarheid die we getoond hebben in Corona tijden. Dit is het gedrag en de cultuur die we nastreven om ons steeds weer aan te kunnen passen aan de veranderende eisen van maatschappij, arbeidsmarkt en leerbehoeften van leerlingen/studenten/cursisten.

Ons oordeel over 2021: ●

### Thema 8: Excellentie

Studenten zijn positief over de excellentiecultuur van Curio. De deelname aan extra-curriculaire activiteiten bleef door corona-maatregelen achter. De doelen zijn niet volledig behaald.

- Het kost veel tijd en inspanning om talentontwikkeling onder de aandacht te brengen van onze studenten en hen te motiveren 'extra' activiteiten uit te voeren. De studenten die deelnemen zijn echter enthousiast over de aanpak en de kansen. Het aantal activiteiten is uitgebreid. Ondanks dat een aantal leuke activiteiten en wedstrijden geen doorgang kon vinden als gevolg van de corona-maatregelen, is een stijging te zien in het percentage studenten dat heeft deelgenomen ten opzichte van 2020.
- Er is een curificaat ontwikkeld voor studenten, als bewijs van deelname.

Ons oordeel over 2021: ●

### Thema 9: Macrodoelmatigheid

De beoogde doelen 2021 van het kennispact MBO Brabant (macrodoelmatigheid) zijn nagenoeg volledig behaald. De onderwijsinstellingen in de provincie voeren structureel overleg om tot een sterk opleidingsaanbod te komen dat aansluit bij de vraag van de arbeidsmarkt en dat doelmatig verspreid is over de te onderscheiden regio's. Zie de bijlage voor de gezamenlijke tekst die door het kennispact is opgesteld voor dit jaarverslag.

Ons oordeel over 2021: ●

### Betrokkenheid stakeholders

#### Studenten, docenten, bedrijven en andere externe partijen

Studenten, docenten, bedrijven en andere externe partijen werden de afgelopen drie jaren volop betrokken bij de kwaliteitsagenda. Uit het stakeholdersonderzoek 2021 blijkt:

- Nagenoeg alle projecten leveren voordeel op voor studenten en voor docenten.
- Effecten zijn merkbaar voor studenten (81%) en docenten (83%).
- Studenten hebben op het merendeel van de projecten invloed kunnen uitoefenen (62%). Dat is meestal gebeurd door naar de mening van studenten te vragen bijvoorbeeld via enquêtes of door studenten te informeren over bijvoorbeeld de stand van zaken.
- Docenten hebben op nagenoeg alle projecten invloed gehad (97%). Ze konden hun mening geven en zijn geïnformeerd over de voortgang. Veel docenten zijn betrokken bij de uitvoering van een of meerdere projecten.
- Bedrijven hebben op de helft van de projecten van Curio invloed gehad bijvoorbeeld doordat ze onderdeel waren van het projectteam.
- Ongeveer de helft van de projecten betreft andere scholen, gemeenten of overige relaties.

De studentenraad en de ondernemingsraad zijn geïnformeerd over de totstandkoming en de voortgang van de kwaliteitsagenda.

### Agenda Beroepsonderwijs en de kwaliteitsagenda

In West-Brabant hebben we goed opgeleide beroepskrachten keihard nodig. Want alleen met voldoende vakmensen worden we een toekomstig weerbare, economische duurzame en krachtige regio. En alleen met hen kunnen we grote uitdagingen realiseren. Bijvoorbeeld in de zorg en de techniek. Daarom is op initiatief van Curio in West-Brabant in 2018 de [Agenda Beroepsonderwijs](#) gestart. Onderwijs, overheid en bedrijfsleven werken samen aan sterk beroepsonderwijs in deze regio. Het resultaat? Een groot aantal triple helix projecten voor de regio die bijdragen aan beroepsonderwijs dat werkt. Voor het opleiden van mensen die wendbaar, weerbaar, sociaal vaardig en creatief zijn en hun leven lang blijven leren. Want dat kunnen we alleen samen.

Uniek aan deze agenda is de aansluiting bij de vier regionale topsectoren én de zorgsector, het omvangrijke gebied met 18 gemeenten en de deelname van de volledige onderwijsketen vmbo-mbo-hbo. De Agenda laat zien dat zij wendbaar is in haar koers door zeer adequaat in te spelen op de gevolgen van corona op de arbeidsmarkt met één van haar ambities "mensen aan het werk".

### De agenda als katalysator

We zien na drie jaar agenda beroepsonderwijs:

- een gecoördineerde aanpak in triple helix verband voor beroepsonderwijs in dienst van de topsectoren en de zorgsector.
- meer zichtbaarheid in triple helix samenwerkingen in projecten; er zijn 100 plus triple helix projecten in beeld gebracht
- meer cross sectorale verbanden
- een verbeterde samenwerking vmbo-mbo en mbo-hbo en in doorlopende leerroutes
- structurele communicatie/ kennisdeling via [www.agendabowb.nl](http://www.agendabowb.nl), via een nieuwsbrief, social media en een jaarlijkse conferentie
- een vergroot urgentiebesef van het belang van goed beroepsonderwijs.

Curio heeft middels de agenda haar positie en netwerk verder versterkt door actieve deelname in verschillende overlegorganen en participatie in nieuwe triple helix projecten zoals Hybride Leeromgeving Moerdijk, Delta Agrifood Business en Theatertechniek.

De agenda is vanuit het perspectief beroepsonderwijs voor een belangrijk deel ook gevuld met projecten vanuit de kwaliteitsagenda van Curio. Jaarlijks wordt afgestemd met het programmteam van de Agenda Beroepsonderwijs welke projecten uit de kwaliteitsagenda gekoppeld kunnen worden aan de beroepsagenda. Daarmee heeft de output van de kwaliteitsagenda een direct positief effect voor de agenda van de regio West-Brabant.

### Reflectie

Curio was ten tijde van het indienen van de Kwaliteitsagenda bezig met een intern veranderingsproces. De kwaliteitsagenda is in 2018 opgesteld tegen de achtergrond van de in 2017 aangekondigde koerswijziging. Vanuit de nieuwe besturingsfilosofie was er bij het opstellen van de kwaliteitsagenda veel aandacht voor het betrekken van de onderwijsteams, het beleggen van eigenaarschap en de relatie met en betrokkenheid van stakeholders.

Vanuit de gedachte van een organisatiebrede aanpak werden onderwijsteams en diensten uitgenodigd om innovatieve projecten in te dienen. Voor een sterk gedecentraliseerde organisatie als het toenmalige ROC West-Brabant betekende dit een ommezwaai. Het enthousiasme binnen de organisatie hiervoor was groot; de nieuwe werkwijze waarbij de agenda van onderop inhoudelijk werd vormgegeven, werd omarmd. Binnen 9 thema's werd een groot aantal projecten ingediend. Uiteindelijk hebben we de keuze gemaakt voor 65 deelprojecten die samen leiden tot een duurzame Curio-brede kwaliteitsverbetering waarmee we daadwerkelijk invulling geven aan onze positie als beroepsopleider van de regio.

Terugblikkend kan worden gesteld dat we het onszelf enerzijds niet makkelijk hebben gemaakt. Het monitoren en bewaken van zoveel projecten binnen een organisatie waar projectmatig werken nog geen gemeengoed was, vergde een heldere projectsturing en afspraken over monitoring en bijsturing. Anderzijds concluderen we nu dat de Kwaliteitsagenda leidde tot een versnelling van de implementatie van onze strategische doelstellingen om te komen tot toekomstbestendig beroepsonderwijs.

Als bestuur hebben we de uitdaging hoe enerzijds recht te doen aan het enthousiasme van de collega's en anderzijds te zorgen voor deugdelijke borging binnen de veelheid aan projecten. We stellen vast dat we hier met recht kunnen spreken van een lerende organisatie in bedrijf. We leren hoe we eigenaarschap kunnen beleggen voor thema's die over sectoren en opleidingen heengaan, hoe we dat aan moeten sturen en wat daarvoor nodig is. We leren hoe we elkaar moeten aanspreken in zo'n organisatie. We leren dat we eigenaarschap bij het onderwijs kunnen leggen en hoe we dat eigenaarschap vanuit de ondersteunende diensten zo goed mogelijk kunnen ondersteunen.

Om onze strategische doelstellingen beter te verbinden met de doelen uit de Kwaliteitsagenda, is in 2021 gewerkt aan een aantal Curio-brede strategische projecten:

1. Welkom en kennismaking (de leerbehoefte van de student/leerling centraal);
2. Vaststellen van het collectief dynamisch onderwijsaanbod mbo (doelmatig opleidingsportfolio);
3. Optimalisering onderwijslogistiek (standaardisering en flexibilisering);
4. Intensivering samenwerking vmbo-mbo (doorlopende leerlijnen, aansluiten bij de leerbehoefte);
5. Procesoptimalisatie praktijkovereenkomst (efficiëntie en maximalisatie bekostiging);
6. Versterking LLO (aanbod voor doelgroep 18+).

De voortgang per thema in de Kwaliteitsagenda is in dit hoofdstuk geduid. Er zijn 5 thema's die conform planning worden uitgevoerd: Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst, Gelijke kansen in het onderwijs, Toekomstperspectief Groen Onderwijs, De lerende organisatie en Macrodoelmatigheid. We constateren dat de doelstellingen bij een drietal thema's deels behaald zijn: Integratie vmbo/mbo, Leven lang ontwikkelen en Excellentie. De resultaten van het thema Jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare positie blijven – mede als gevolg van de COVID19-problematiek - achter bij de doelstellingen. Tegelijkertijd is er veel extra aandacht en ondersteuning geweest voor deze specifieke groepen.

### Tot slot

Als bestuur zijn wij trots op de resultaten die tot nu toe zijn behaald. Vanaf maart 2020 staat het onderwijs onder zware druk om afstandsonderwijs te verzorgen en onze leerlingen en studenten op afstand te begeleiden. Voor het beroepsonderwijs - met een sterke oriëntatie op praktijkvakken - is dit een enorme uitdaging, zeker in combinatie met de stageproblematiek als gevolg van de COVID-19-pandemie. We zien dat de docenten een steile leercurve hebben doorgemaakt en dit vindt zijn weerslag in de aanpassing van het docentenprofiel. Dat we er toch in zijn geslaagd om met elkaar de genoemde resultaten te behalen in deze lastige tijden vervult ons met trots. Bijzonder noemenswaardig zijn initiatieven als de Leerlabs en de Pioniers. Deze leggen de verbinding tussen het onderwijs en de maatschappij en bieden leerlingen, studenten en docenten de kans om echt het verschil te maken.

Zoals hierboven geschetst lopen de kwaliteitsagenda en ons Instellingsplan niet synchroon. Het is de bedoeling dat een nieuwe kwaliteitsagenda naadloos aansluit op ons volgende Instellingplan (2025 – 2030). Daarmee kan gericht worden ingezet op het behalen van onze strategische doelstellingen.

## Bijlagen

Onderstaande zijn gezamenlijke teksten zoals opgesteld door het Kennispact MBO Brabant.

### Jaarverslag LLO Kennispact MBO Brabant 2021 (kwaliteitsafspraken)

*2021 heeft door Covid-19 een verdere versnelling LLO binnen Brabant teweeg gebracht, vooral door de gezamenlijke aanvraag NL Leert door-sectoraal maatwerk en het platform Brabantleert.nl.*

#### De resultaten die voor 2021 in de kwaliteitsafspraken (A3) zijn opgenomen zijn:

1. De 1<sup>e</sup> fase van het implementatieplan wordt uitgevoerd.
2. Evaluatie van implementatieplan en eventuele bijstelling.
3. Aanbod adviesgroep LLO en Brabants Bestuurlijk Overleg wordt opgenomen in acquisitiemodel.
4. De adviesgroep LLO heeft op eigen initiatief 1 voorstel voor nieuw aanbod gedaan.
5. De adviesgroep LLO heeft in opdracht van de Brabantse besturen geadviseerd over een aanbod voor de komende 2 jaren.
6. Het Brabants Bestuurlijk Overleg heeft de 2 uitgebrachte adviezen besproken en de overgenomen adviezen uitgevoerd.

#### Inleiding en ontwikkelingen

2021 stond vooral in het teken van de aanvraag en implementatie van de subsidie NL leert door-sectoraal maatwerk. Een belangrijk vliegwiel wat er toe bijgedragen heeft om een versnelling te realiseren in het gezamenlijk in de etalage zetten van het LLO aanbod, het gezamenlijk bereiken van de LLO doelgroep en het gezamenlijk uitvoeren van opleidingstrajecten in Brabant **(resultaat 1, 3, 4 en 5)**.

En helemaal passend bij de doelstelling die we geformuleerd hebben in de kwaliteitsagenda, namelijk: *Komen tot de uitwerking van een opleidingsinfrastructuur waar mbo-instellingen in het kader van duurzame inzetbaarheid bij en met bedrijven en instellingen een dekkend en gebalanceerd aanbod van op-,bij- en omscholingstrajecten aanbieden. Het MBO is hierbij de natuurlijke samenwerkingspartner van het regionale bedrijfsleven, instellingen en lokale overheden en treedt op als leverancier van maatwerk voor bedrijf én individu.*

Een consortium van VNO-NCW Brabant-Zeeland (hoofdaanvrager), FNV, Provincie Noord-Brabant, Edubookers en een 6-tal Brabantse mbo-instellingen (Curio, Yuverta (ex-Helicon), Summa, Onderwijsgroep Tilburg, ROC de Leijgraaf, ROC Ter AA) heeft een aanvraag gedaan en een toekenning gekregen vanuit de tijdelijke subsidieregeling NL leert door met sectoraal maatwerk van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 5 miljoen euro. Doelstelling van het consortium is om tot en met 1 september 2022 in totaal 2.000 ontwikkeladviezen, 1.000 begeleidingsactiviteiten en minimaal 3.800 succesvol afgeronde scholingstrajecten te realiseren via Brabantleert.nl. Voor het Kennispact MBO Brabant betekent dit minimaal 1158 scholingstrajecten (60%). De samenwerking is uitgewerkt in een samenwerkingsovereenkomst en is goed gekeurd door het Brabants Bestuurlijk Overleg **(resultaat 6)**.

#### Het arbeidsmarkt relevante aanbod

Het aanbod is samen met interne stakeholders (leden werkgroep LLO van de aangesloten mbo-instellingen) en externe stakeholders vastgesteld. Daarnaast zijn er, via de provincie, afspraken gemaakt met de verschillende arbeidsmarktregio's en de leerwerkloketten in die regio's. De individuele scholen kunnen in hun eigen regio de scholing uitvoeren en daarbij gebruik maken van het gezamenlijk ontwikkelde aanbod. Er staan 90 opleidingen in het dashboard (waarvan er 49 open staan als gratis aanbod voor individuen) van het Kennispact MBO Brabant op het digitale platform. Het aanbod is verdeeld over de volgende sectoren en wisselend gedurende de periode:

- Zorg en welzijn
- Groen
- Bouw en Infra
- Techniek
- Logistiek

- IT
- Horeca
- Overige opleidingen

Het digitale platform van Brabant Leert ([www.brabantleert.nl](http://www.brabantleert.nl)) is het centrale punt waar het aanbod van de deelnemende mbo-instellingen te vinden is. Daarnaast is dat aanbod ook zichtbaar op de reguliere sites van de deelnemende mbo-instellingen.

Voor de activiteiten met betrekking tot de realisatie, implementatie en uitvoering van Brabant Leert.nl met als vliegwiel de subsidie NL leert heeft de projectleider van de werkgroep LLO van het Kennispact deze rol op zich genomen. In 2021 heeft de werkgroep LLO de samenwerking geïntensiveerd en komt iedere twee weken bijeen. De inzet, daadkracht en energie van de leden uit de werkgroep hebben er toe geleid dat er een arbeidsmarktrelevant aanbod is en dat er in 2021 bijna 800 inschrijvingen waren. **(resultaat 1)**

Nog niet eerder hebben wij als mbo-instellingen zo nauw de samenwerking met elkaar opgezocht rondom het thema LLO. Dit was al langer het idee maar door Corona is dit enorm versneld en dus kent het virus ook voordelen en heeft de samenwerking een gezamenlijke LLO aanbod opgeleverd (80 cursussen voor de LLO doelgroep) waar inmiddels al 800 Brabanders aan hebben deelgenomen.

De infrastructuur (Brabant Leert.nl) is gerealiseerd, het netwerk (arbeidsmarktregio's, VNO-NCW) is tot stand gebracht, we hebben een goed werkend samenwerkingsverband en de eerste resultaten/opbrengsten van NL Leert Door zijn zichtbaar. Hiermee is er een verdere doorontwikkeling van LLO in Brabant en de verschillende arbeidsmarktregio's waar de individuele mbo-instellingen actief zijn, gerealiseerd.

### Jaarverslag macrodoelmatigheid Kennispact MBO Brabant 2021 (kwaliteitsafspraken)

Voor 2021 waren de volgende resultaten opgenomen in de gezamenlijke kwaliteitsafspraken.

**1. Er is structureel betrouwbare en valide informatie beschikbaar over de mate waarin de alle opleidingen in Brabant aansluiten op de arbeidsmarkt. Deze informatie verbeteren.**

De informatie over de mate waarin opleidingen aansluiten op de arbeidsmarkt is beschikbaar en wordt gebruikt ter voorbereiding op het bestuurlijk overleg.

Ter voorbereiding op het bestuurlijk overleg zijn alle "voornemens aan te vragen en te stoppen opleidingen" in beeld gebracht en afgezet tegen het bestaande aanbod. Dit overzicht is met de werkgroep Macrodoelmatigheid voor besproken en aan bestuurders teruggespeeld.

Resultaat:

In de werkgroep zijn eventuele knelpunten gesignaleerd. Betreffende scholen hebben vóóraf het Brabantsbestuurders overleg hierover onderling overleg gepleegd.

**2. Kennis delen met de diverse onderwijsteams over het verbeteren van de aansluiting met het werkveld. Dit bij minimaal 5 opleidingen waarbij de aansluiting matig is.**

Met behulp van de toolkit van SBB is naar opleidingen sport en bewegen en opleidingen podium- en evenementen techniek, mediavormgever en AV productie gekeken. Verder is gebruik gemaakt van de landelijke cijfers die uit diverse bronnen beschikbaar zijn. Uit het onderzoek naar de arbeidsmarktrelevantie zijn gesprekken gevoerd met betrokken onderwijsdirecteuren van de verschillende scholen. In deze gesprekken is besloten samen op te trekken en te kijken naar wat nodig is om de opleidingen beter te laten aansluiten.

**3. Er is een Brabantse commissie macrodoelmatigheid ingericht. De commissie heeft op verzoek één of meerdere individuele school 1 advies uitgewerkt. De commissie heeft in opdracht van de Brabantse besturen 1 onderzoek en bijhorend advies uitgewerkt verbeteren**

Al eerder is afgesproken af te zien van een commissie zoals vorig jaar gemeld. De werkgroep macrodoelmatigheid heeft op verzoek van de Kennispact bestuurders een advies uitgewerkt voor de opleidingen sport en bewegen en podium-evenemententechniek.



Resultaat:

De betrokken opleidingsdirecteuren van deze opleidingen hebben in gezamenlijk overleg afgesproken te onderzoeken naar eventuele vormen van samenwerking en/of verbetering van het onderwijs. Voor de opleidingen PET/AV/MV wordt een zogenaamd werkatelier opgestart ten behoeve van een onderzoek naar waar het beroep in de toekomst aan moet voldoen.

**4. Het Brabantse besturenoverleg heeft de 2 uitgebrachte adviezen besproken en de overgenomen adviezen uitgevoerd.**

Voor het bestuurlijk overleg van januari 2021 is door de werkgroep macrodoelmatigheid de lijst met voornemen te starten/te stoppen opleidingen ingebracht en besproken. De werkgroep heeft al gesignaleerde knelpunten teruggekoppeld aan de eigen bestuurders. Tijdens het bestuurlijk overleg zijn de knelpunten verder besproken en zijn vervolg afspraken gemaakt om deze op bestuurlijk niveau op te lossen.

Resultaat:

In het bestuurlijk overleg zijn twee “knelpunten” gesignaleerd die in bilaterale bestuurlijke overleggen zijn opgelost. Overige afspraken die zijn gemaakt in het bestuurlijk overleg betroffen afspraken tot samenwerking. O.a. een toekomst visie ontwikkelen over Brabant-brede afspraken rondom volumeregeling opleidingen sport en bewegen.

Eventueel beschikbare bijlagen:

- De verslagen van de Brabants Bestuurders Overleggen
- Het overzicht als onderlegger voor het Brabants Bestuurders Overleggen

## 6 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

---

De medezeggenschap (Ondernemingsraad, Studentenraad en Ouderraad) heeft in juli ingestemd met een instellingsplan ten behoeve van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Dit instellingsplan dient als kapstok waaraan de verschillende sectoren acties gefinancierd uit dit inhaal- en ondersteuningsprogramma en de werkdrukgeden (extra hulp voor de klas) hebben opgehangen en hebben samengevoegd. Deze extra beschikbaar gestelde middelen hebben een incidenteel karakter en worden ingezet om pandemie-gerelateerde achterstanden bij studenten en leerlingen te bestrijden. Dit betreft niet alleen achterstanden op cognitief vlak, maar zeker ook op het gebied van sociaal-emotioneel welbevinden. Deze achterstanden zijn per sector in kaart gebracht in een schoolscan. Interventies zijn vervolgens per sector of per onderwijseenheid gekozen, passend bij de gemaakte analyse en op basis van de door de Rijksoverheid beschikbaar gestelde adviezen en suggesties.

In dit hoofdstuk leggen we in lijn met de eisen verantwoording af over de besteding van deze middelen en over de voortgang van de gemaakte plannen. Aanvullend legt het bestuur regelmatig verantwoording af aan de medezeggenschap. We zijn er trots op dat het onderwijs ondanks alle beperkende maatregelen veelal toch doorgang kon vinden, fysiek of digitaal. Dat is niet vanzelfsprekend en onze collega's, leerlingen en studenten verdienen dan ook een groot compliment voor hun flexibiliteit en creativiteit. Diverse onderwijseenheden geven aan op cognitief vlak een groot deel en soms zelfs alle onderwijsachterstanden te hebben weggewerkt.

### 6.1 Algemeen

Ten aanzien van de praktische vaardigheden constateren we dat afstandsonderwijs nooit een adequate vervanging kan zijn voor praktijkonderwijs: het bestrijden van achterstanden op dit vlak vereist onverminderde inzet. Binnen sommige sectoren konden stages ondanks de pandemie gewoon doorgaan (techniek, economie); binnen andere sectoren liep het stagetekort flink op (horeca, cultuur). Ook waren de recente lockdown (december) en die hiermee gepaard gaande regelmatige lesuitval in de eerste maanden van 2022 niet voorzien. Dit vertraagde niet alleen de uitvoering van diverse plannen maar had ook zijn weerslag op de sociaal-emotionele gesteldheid van veel leerlingen en studenten. Tot slot stelt de aanhoudende pandemie ook de flexibiliteit van onderwijzend personeel én ondersteunend personeel (roosters, facilitaire zaken) flink op de proef.

Tot slot zijn er uitdagingen gerelateerd aan de uitvoering. In het instellingsplan NPO werd de krapte op de arbeidsmarkt aangestipt als een risico. Een flink deel van deze uitdaging is overwonnen met het uitbreiden van dienstverbanden van bestaand personeel. Toch zijn diverse vacatures onverminderd lastig om in te vullen. Voor sommige onderwijseenheden was het lastig om aan uitvoering van de plannen toe te komen. Naast de diverse uitdagingen hebben we ook veel geleerd. Zo hebben we de kansen op het gebied van blended leren en de digitale vaardigheden van onze medewerkers scherper dan ooit in beeld. Ook dragen diverse interventies uit het NPO bij aan een structurele doorontwikkeling van het blended leren binnen Curio. Tenslotte zijn de creativiteit en het vermogen van veel docenten en onderwijseenheden om op maat cursisten te helpen bij (cognitieve) achterstanden flink gegroeid.

### 6.2 Voortgang per Curio-sector

#### Techniek en Technologie

In het sectorplan zijn grofweg drie actielijnen gedefinieerd:

1. Praktijkervaring (BPV): uit de analyse van de schoolscan bleek 8,9% van de studenten een achterstand op BPV te hebben. Hiertoe is extra praktijkonderwijs ingericht en is er bijvoorbeeld ook extra begeleiding in de vakanties georganiseerd zodat studenten ook in die periodes praktijkervaring kunnen opdoen.
2. Welbevinden: 35% van de studenten gaf in de schoolscan aan aansluiting met medestudenten en docenten te missen. Ook waren er bij veel studenten zichtbare zorgen over

het eigen welbevinden. Bij de meeste opleidingen worden er extra SLB-uren ingezet, aanvullende ondersteuning geboden door TBZ en groepsvormende activiteiten georganiseerd.

3. Soepele in-en doorstroom: er is aan het begin van het schooljaar geïnvesteerd in groepsvormende activiteiten. Om achterstanden van de examenkandidaten weg te werken worden diverse interventies ingezet zoals: extra praktijklessen, extra taal en rekenlessen, maatwerk voor de studenten, extra studieloopbaanbegeleiding.

### Voedsel, Groen en Gastvrijheid

In het sectorplan zijn zes actielijnen gedefinieerd:

1. Vanuit blended herontwerp is de digitale leeromgeving itslearning verder ingericht, is instructie op video vastgelegd en er is er bijvoorbeeld een lesmodule GPS ontwikkeld.
2. Warm welkom: Hier zijn extra introductie- en teambuildingsactiviteiten voor uitgevoerd op alle locaties en in alle teams, bij de start van het schooljaar en voor alle leerjaren. Voorbeelden zijn een Foodtruck festival en een bezoek aan de Beekse Bergen om de groepsvorming te stimuleren.
3. Didactisch coachen: Dit opleidingstraject wordt verzorgd door de Hogeschool Rotterdam. Didactisch coachen is verankerd in de visie op leren van de sector VGG. Er kan elk half jaar een cursusgroep starten met maximaal 12 docenten. De tweede groep staat klaar om te beginnen. Ook is een train-de-trainer traject voorzien, om waar mogelijk te versnellen.
4. Het examenbureau VGG heeft tijdelijk extra ondersteuning uit NPO gekregen, om de extra herkansingen weg te werken. Met de centralisatie van de examenondersteuning is verdere sturing op dit punt vervallen.
5. Teamspecifieke interventies zijn divers en talrijk. Een voorbeeld is bijvoorbeeld het huren van extra landbouwmachines en instructeurs om extra praktijkonderwijs in ploegen te kunnen verzorgen.

Over de hele sector kan worden gesteld dat een aanzienlijk deel van de middelen wordt ingezet om kleinere klassen te realiseren, klassen op te splitsen of extra praktijkonderwijs in te richten. Waar nodig is er extra taalonderwijs, rekenonderwijs of examenbegeleiding verzorgd. Ten slotte is er omgerekend voor elke student voorzien in twee extra BPV-uren. De uitvoering hiervan verloopt uitstekend. Dit verloopt veelal met voorbereiding van bestaande contracten in plaats van additionele externe inhuur.

### Zorg en Welzijn

De belangrijkste actielijnen uit het sectorplan:

1. Herontwerp en digitale middelen: in december 2022 is bij alle opleidingen een blended, didactisch herontwerp van het onderwijs geïmplementeerd. Alle onderwijseenheden doen mee met een begeleidende “6-daagse leerreis” met twee of meer docenten. Onder leiding van het leerlab wordt hen het gedachtengoed eigen gemaakt en wordt ondersteuning geboden bij de toepassing ervan. Doorontwikkeling is gestart bij driekwart van de teams.
2. Welbevinden van de student: er wordt 2,4 FTE ingezet om kleinere klassen te realiseren, 6,48 FTE ten behoeve van studiebegeleiding en 1 FTE voor extra trajectbegeleiding. Studenten worden bij verzuim actief opgebeld. Alle acties zijn volledig of gedeeltelijk opgestart. Resultaten zijn voor 18,2% volgens verwachting en voor 54,5% gedeeltelijk volgens verwachting. Uitdagingen zitten in wachtlijsten, het matchen van vraag en aanbod en een gebrek aan persoonlijk contact in het geval van noodgedwongen afstandsleren.
3. Vervangende stage: veel stageplekken zijn dicht en werkbegeleiders hebben minder tijd om te begeleiden (hoge druk in de zorg). Hierdoor kunnen studenten minder BPV-uren maken en blijft de persoonlijke ontwikkeling achter. De “Uitvindfabriek” is een plek waar studenten vervangend werken aan BPV-opdrachten – maar dit is slechts ten dele effectief.

4. Generieke vakken: tot december 2022 is het mogelijk voor studenten met een extra ondersteuningsvraag om bij generieke vakken remediërend of preventief een extra ondersteuningsprogramma te volgen.
5. Docent van dienst in de vakantie: vanaf augustus 2021 is het voor studenten die door de COVID-19-pandemie of andere omstandigheden te weinig BPV-uren hebben gemaakt, mogelijk om een POK in de vakantie te laten doorlopen.

### Economie en Ondernemen

Er zijn negen actielijnen geïdentificeerd in het sectorplan. Op schema lopen de actielijnen:

1. Extra onderwijscapaciteit: er wordt 6 uur extra onderwijs per student aangeboden gedurende de looptijd van het NPO.
2. Extra begeleidingscapaciteit: er worden 3 extra SLB-uren per student ingezet gedurende de looptijd van het NPO.
3. Twee studieklassen gestart onder het IOP zijn voortgezet.
4. Groepsvormende activiteiten: er is budget beschikbaar gesteld voor zaken als uitbreiding introductieactiviteiten (warm welkom), inzet sport- en culturele activiteiten; teambuildingsactiviteiten en oriëntatieactiviteiten.
5. Inzet instructeurs ten behoeve van ondersteuning docenten: instructeurs worden ingezet voor zaken als het beheer van een uitleenmagazijn of het verzorgen van een vaardigheidstraining.
6. Scholing van docenten ten aanzien van itslearning: er is scholingsbudget beschikbaar gesteld voor docenten binnen de sector.
7. Digitalisering onderwijs (dekken van bijvoorbeeld materiaalkosten en budget voor doorontwikkeling itslearning).

De volgende twee actielijnen lopen door uitdagingen in de uitvoering achter op schema:

1. Professionalisering niveaudifferentiatie generieke vakken (rekenen, taalonderwijs).
2. Ontwikkelruimte t.b.v. implementatie Blended curriculum.

Niet elke onderwijseenheid doet een beroep op elke actielijn. Alle onderwijseenheden doen in elk geval mee aan actielijnen 2 en 5: extra begeleidingscapaciteit en groepsvormende activiteiten. Wanneer er sprake is van praktijkachterstanden is hier ook extra capaciteit voor georganiseerd door onderwijseenheden (actielijn 1).

### Start

Binnen Start is er sprake van 86 verschillende acties en interventies, passend bij de verschillende karakters van de Praktijkschool (57x), ISK (11x), Entree (10x) en VAVO (8x). Per saldo worden 33 interventies binnen de praktijkschool bekostigd vanuit het NPO en 24 vanuit reguliere gelden. Een grote gemeenschappelijke deler binnen Start is het aanbieden van (extra) taalonderwijs en versterkingen op het gebied van praktijkonderwijs. Binnen heel Start zijn er groepsvormende activiteiten verzet naar 2022 in verband met de recente lockdown.

Voorbeelden van interventies binnen de praktijkschool zijn het aanbieden van lasonderwijs buiten reguliere lestijd en de inzet van een orthopedagoog. Binnen ISK is in de zomer extra onderwijs aangeboden, is extra begeleiding aangeboden ten behoeve van de sociaal-emotionele ontwikkeling en zijn er extra onderwijsassistenten en -instructeurs ingezet. Voorbeelden van interventies binnen Entree zijn het inzetten van een leerbedrijf Entree ten behoeve van de beroepspraktijkvorming en begeleiding en training in Peer-tot-peer coaching. Voor VAVO is een Startklas met generieke vakken op havoniveau opgezet evenals extra mentoruren en examentraining.

### vmbo

Binnen het vmbo zijn 101 verschillende acties gedefinieerd over acht verschillende onderwijslocaties. Er is grote variatie in de typen interventies: van huiswerkklas tot de inzet van extra onderwijsassistenten. Over het algemeen hebben de cognitieve interventies een positief en zichtbaar effect. Het cognitieve niveau van de leerlingen lijkt niet verder te dalen en het aantal risicoleerlingen neemt af. De sociaal-emotionele gesteldheid van leerlingen wordt positief beïnvloed door de uitgevoerde interventies. Daar staat tegenover dat de doorlopende Covid-19-maatregelen een negatief effect hebben. Dit blijkt uit de dalende motivatie bij een aantal leerlingen. Leerlingen met motivatieproblemen zijn in beeld op de scholen en worden extra ondersteund.

Er lopen 19 acties achter op schema. Belemmeringen in de uitvoering zijn de doorlopende quarantainemaatregelen en roostering.

### Stedelijk Gymnasium

In de eerste helft van het schooljaar hebben bij het Stedelijk Gymnasium verschillende initiatieven plaatsgevonden ter bevordering van de sociale cohesie, het mentaal welbevinden en ter bestrijding van leerachterstanden. Zo is er een startweek georganiseerd met veel activiteiten en excursies. Ook zijn steunlessen aangeboden en is het tutorsysteem verder ontwikkeld. Deze interventies hadden als doel om leerlingen te helpen hun leerachterstanden weg te werken. Naast de vakinhoudelijke steunlessen zijn ook steunlessen op het gebied van studievvaardigheden aangeboden evenals extra mentale ondersteuning en coaching voor leerlingen die dat nodig hebben. Om dit in goede banen te leiden, hebben ook de mentoren bijscholing gehad op het gebied van coaching.

Alle interventies zijn geëvalueerd onder leerlingen en ouders. De evaluatie onder docenten loopt nog. Op basis van deze evaluatie wordt de aanpak voor de tweede helft van het schooljaar bepaald. In de komende periode zullen de huidige initiatieven worden voortgezet; er wordt uitgebreid met examentrainingen en activiteiten om het sociaal-emotionele aspect verder te bevorderen.

### Graaf Engelbrecht

Het opgestelde programma voor Graaf Engelbrecht, *Extra impuls maatwerk*, sluit aan bij het beleid uit het schoolplan, *Kanskracht*, en wordt uitgevoerd in de vorm van maatwerk. Op basis van de in kaart gebrachte vakinhoudelijke hiaten en sociaal-emotionele problematiek (waaronder motivatieproblemen) is gekozen voor een combinatie van extra begeleiding door leercoaches, mentoren, zorgteam of externe instanties. De scan van de sociaal-emotionele problematiek is op leerlingniveau gemaakt. Daarmee wordt ondersteuning op individueel niveau of in kleine groepen geboden door mentoren, zorgteam en of externe specialisten. Daarnaast is een programma ontwikkeld voor individuele leerlingen en kleine groepen. De focus van het programma ligt op professionalisering, vakinhoudelijke ondersteuning, sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling en klassenverkleining.

Vakinhoudelijke ondersteuning vindt plaats tijdens eerste lessen op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag, op uitnodiging van docent of leerling, individueel of in kleine groepen. In 2020-2021 is dit aangevuld met sessies van 6 individuele bijlessen om achterstanden weg te werken. De lessen zijn en worden voornamelijk verzorgd door eigen docenten aangevuld met docenten van Top Tutors, een organisatie van studenten met een oud-leerling als schakel naar de school.

Examentrainingen worden verzorgd door eigen docenten en LYCEO. LYCEO verzorgt examentrainingen voor leerlingen op Graaf Engelbrecht. Voor de brugklas is een programma ontwikkeld ten behoeve van weerbaarheid en persoonlijke ontwikkeling 'Dit ben ik, wie ben jij'. Dit programma wordt de komende jaren uitgebreid naar volgende leerjaren.

De Rots en Water trainingen zijn uitgebreid en worden intern verzorgd voor een specifieke doelgroep van kwetsbare leerlingen. Professionalisering heeft in 2021 plaatsgevonden. De facilitering voor het mentoraat is uitgebreid om voldoende sociaal-emotionele begeleiding bieden; ook de formatie van het

zorgteam is uitgebreid. Professionalisering in de vorm van een leercoach-traject wordt gestart in de tweede helft van 2022.

#### Ondersteunende diensten

Op peildatum 17-01-2022 wordt binnen de ondersteunende diensten in totaal 9,3 FTE actief gefinancierd vanuit de corona-envelop, 2,3 FTE vanuit de werkdruggelden en 0,1 FTE vanuit het Inhaal- en ondersteuningsprogramma. 5,1 FTE hiervan wordt ingezet voor het examenbureau, 1,5 FTE voor het Servicecentrum Studie en Beroep (SS&B), 1,8 FTE voor de front office, 0,85 FTE voor monitoring en coördinatie en 0,6 FTE voor extra recruitment capaciteit. Dit is in lijn met het NPO-instellingsplan.

#### Totaal

Op peildatum 17-01-2022 werd in totaal 51,75 FTE aan formatie vanuit de corona-envelop bekostigd, 16,25 FTE via de werkdruggelden en nog 3,58 FTE vanuit het Inhaal- en ondersteuningsprogramma. Een gemiddeld (aanvullend) dienstverband bekostigd uit deze gelden is 0,28 FTE.

<i><b>FTE per sector per subsidie op peildatum 18 januari 2022</b></i>	<b>NPO</b>	<b>EHK</b>	<b>IOP</b>	<b>Totaal</b>
TT	8,58	0	0	<b>8,58</b>
VGG	2	0,55	0	<b>2,55</b>
ZW	17,78	0	2,6	<b>20,38</b>
EenO	1,75	2,75	0	<b>4,5</b>
Start	2,88	7,65	0	<b>10,53</b>
vmbo	9,46	3	0,88	<b>13,34</b>
Ondersteunende diensten	9,3	2,3	0,1	<b>11,7</b>
<b>Totaal</b>	<b>51,75</b>	<b>16,25</b>	<b>3,58</b>	<b>71,58</b>

Uit deze formatie is slechts 1,5% personeel niet in loondienst. Wij beschouwen dit gezien de grote krapte op de arbeidsmarkt en de flinke hoeveelheid aan tijdelijke uitbereidingen van de bestaande formatie als een knappe prestatie van de medewerkers en de organisatie.

### **6.3 Financieel**

De ontvangen middelen vanuit de regeling NPO zijn aangemerkt als reguliere lumpsum (normatieve Rijksbijdrage) en zijn als baten in het boekjaar 2021 verantwoord waarop de toekenning betrekking heeft. De lasten van NPO zijn ook verantwoord in het verslagjaar waarop deze lasten betrekking hebben. Voor het jaar 2021 gaat het om een lumpsum van € 3.392.046 en een uitgave van € 685.948. Van dit bedrag is een bedrag van € 113.641 bovenschools ingezet voor examinering mbo; blended learning (herontwerp); studievoortgang fieldlab; capaciteit SS&B en NPO-monitoring. Vanuit 2021 is er nog € 2.706.098 beschikbaar aan NPO-middelen ter besteding in de komende periode.

Naast deze reguliere bekostiging heeft Curio in twee tranches de NPO-subsidie extra hulp voor de klas (EHK) ontvangen. Deze subsidie is in het verslagjaar aangewend om de extra tijdelijke kosten voor de continuïteit van het onderwijs te waarborgen. Onderstaand een overzicht van de toekenningen en aanwending van beide EHK-tranches, die in het G1 model van de jaarrekening zijn verantwoord.

	Toekenning	Realisatie	Vershil
EHK 1e tranche 1-1 tm 31-7-2021	€ 1.961.013	€ 1.467.030	€ -493.983
EHK 2e tranche 1-8 tm 31-12-2021	€ 1.975.081	€ 2.005.938	€ 30.857
	<b>€ 3.936.094</b>	<b>€ 3.472.969</b>	<b>€ -463.125</b>

In het verslagjaar heeft Curio ook de subsidie inhaal- en ondersteuningsprogramma in drie tranches ontvangen. Deze subsidie is in 2021 aangewend om de leerachterstanden bij leerlingen met een extra onderwijsaanbod buiten het reguliere onderwijsprogramma weg te werken. Onderstaand een overzicht van de toekenningen en aanwending van de drie IOP-tranches, die in het G1-model van de jaarrekening zijn verantwoord. Voor het mbo (1<sup>e</sup>, 2<sup>e</sup> en 4<sup>e</sup> tranche) en voor VAVO en vo in de 4<sup>e</sup> tranche heeft minder dan 85% van het aangevraagde aantal deelnemers deelgenomen. Het resterende subsidiebedrag zal daarvoor worden terugbetaald aan het ministerie OCW.

IOP 1e tranche	Aanvraag	Beschikking	Deelnemers	Realisatie	Vershil
MBO	993	€ 893.700	759	€ 683.100	€ -210.600
MBO VAVO	29	€ 26.100	29	€ 26.100	€ -
VO	687	€ 618.300	632	€ 568.800	€ -49.500
	<b>1.709</b>	<b>€ 1.538.100</b>	<b>1.420</b>	<b>€ 1.278.000</b>	<b>€ -260.100</b>
IOP 2e tranche	Aanvraag	Beschikking	Deelnemers	Realisatie	Vershil
MBO	1.803	€ 1.622.700	745	€ 670.500	€ -952.200
MBO VAVO	29	€ 26.100	29	€ 26.100	€ -
VO	38	€ 34.200	38	€ 34.200	€ -
	<b>1.870</b>	<b>€ 1.683.000</b>	<b>812</b>	<b>€ 730.800</b>	<b>€ -952.200</b>
IOP 4e tranche	Aanvraag	Beschikking	Deelnemers	Realisatie	Vershil
MBO	944	849.600	43	€ 38.700	-810.900
MBO VAVO	48	43.200	0	0	-43.200
VO	830	747.000	737	€ 663.300	-83.700
	<b>1.822</b>	<b>€ 1.639.800</b>	<b>780</b>	<b>€ 702.000</b>	<b>-937.800</b>

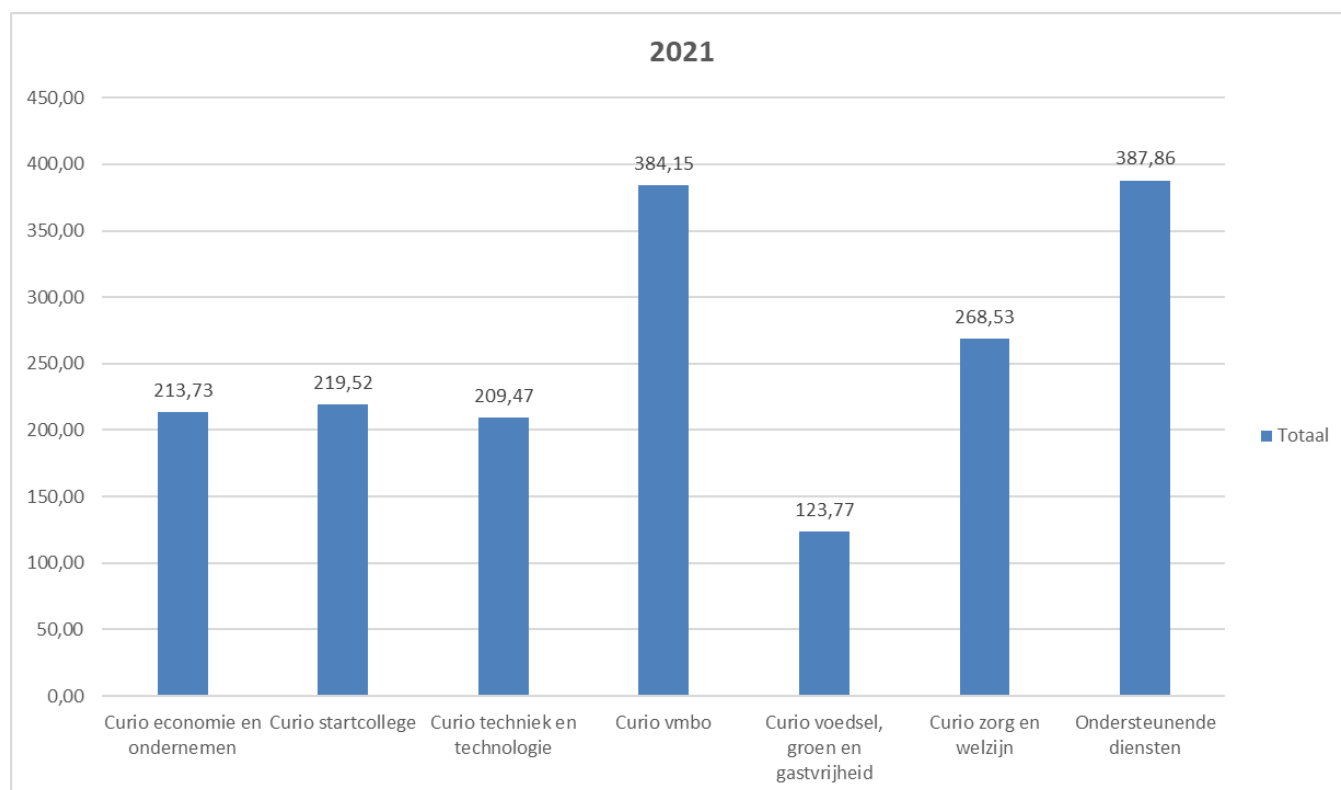
## 7 Profiel

### 7.1 In cijfers

#### 7.1.1 Personeel

In onderstaande tabellen wordt de personele bezetting weergegeven. Enkele ontwikkelingen:

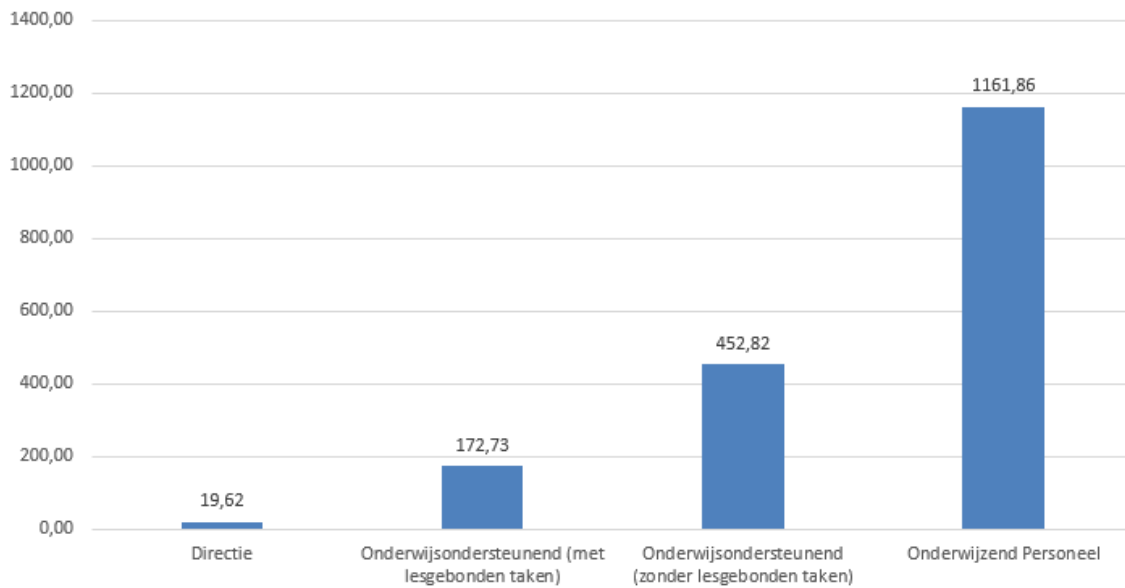
- De totale personeelsbezetting is ten opzichte van 2020 met ca. 32 fte toegenomen naar 1807 fte (exclusief stagiaires). Inclusief de personeelsbezetting van het Stedelijk Gymnasium en Graaf Engelbrecht is dit 1953 fte. De toename is het grootst in de functiecategorieën OP (28 fte) en OOP (26 fte). Voornaamste reden van deze toename is de inzet van personeel op basis van de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) binnen de diverse sectoren. Daarnaast is er een afname in de personeelsbezetting te zien in de functiecategorie OOP-Z ten opzichte van 2020 (22 fte) als gevolg van de herziening van de ondersteuningsstructuur. Door het ondersteunend OOP-Z personeel te centraliseren is de personeelsbezetting van het bestuurscentrum in deze categorie met 156 fte toegenomen. Dit zijn medewerkers die voorheen bij de sectoren werkzaam waren.
- In totaal werkt 74% van het personeel in het primaire proces. In 2020 was dit 72%.
- Door relatief veel uitstroom als gevolg van pensionering, is er ook relatief veel nieuwe instroom. Deze instroom vindt primair plaats in een tijdelijk dienstverband.
- De flexibele schil is toegenomen van 15,3% naar 19,1%. 3,1% daarvan betreft overigens een tijdelijke uitbreiding op een vast dienstverband;
- De gemiddelde leeftijd van het personeel is 47 jaar (2020: 46 jaar).
- Het aandeel vrouwen is gelijk gebleven ten opzichte van 2020 (59%).



Personeelsbezetting in fte (per sector en ondersteunende diensten)

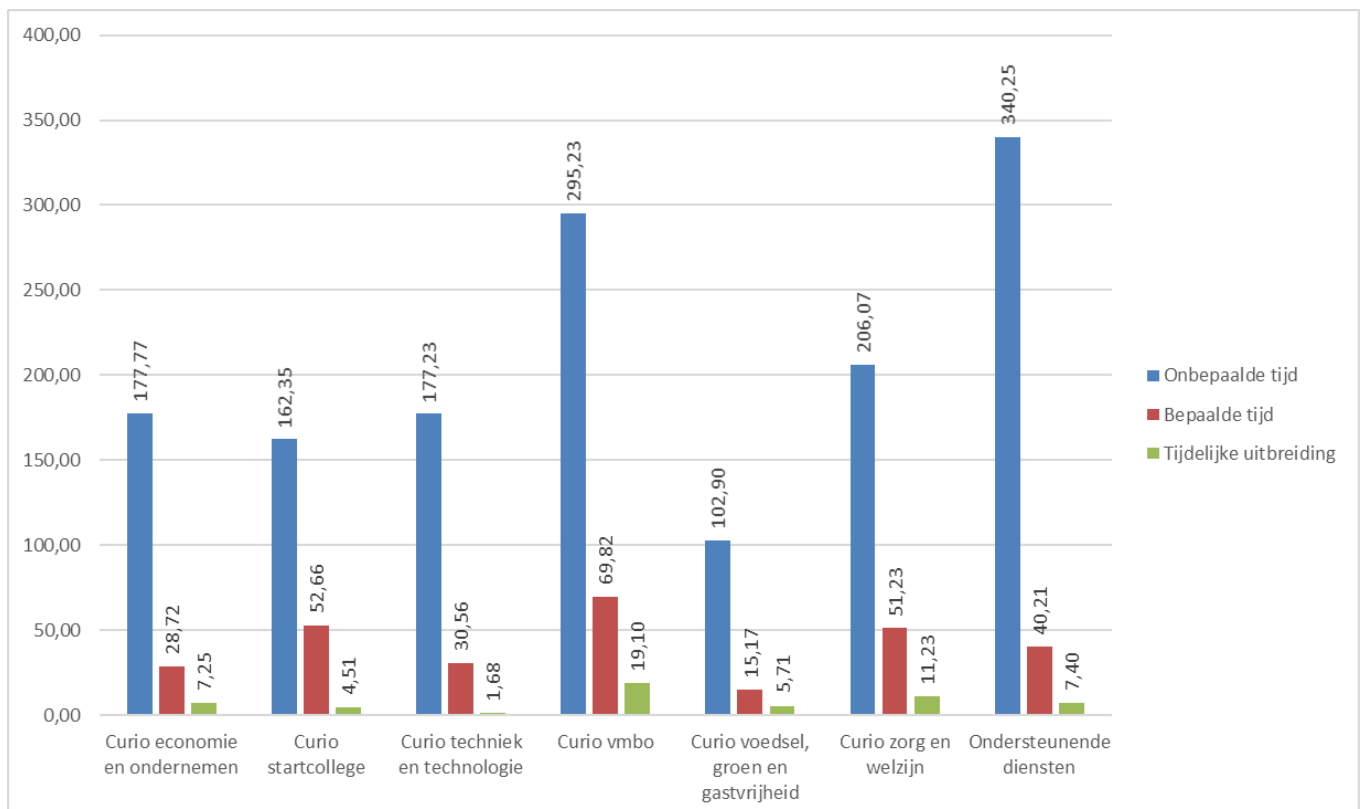


2021

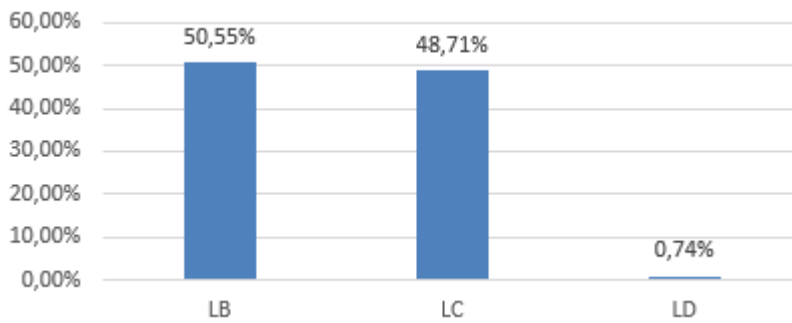


Verhouding naar functie categorie in fte

Funcie categorie	Aandeel (%)
OP	64,3
OOP	9,6
<b>OP+OOP (primair proces)</b>	<b>73,9</b>
OOP-Z	25,1
DIR	1,1
<b>OOP-Z+DIR (ondersteuning)</b>	<b>26,2</b>



Verdeling vast en tijdelijk dienstverband in fte per sector/ondersteunende diensten

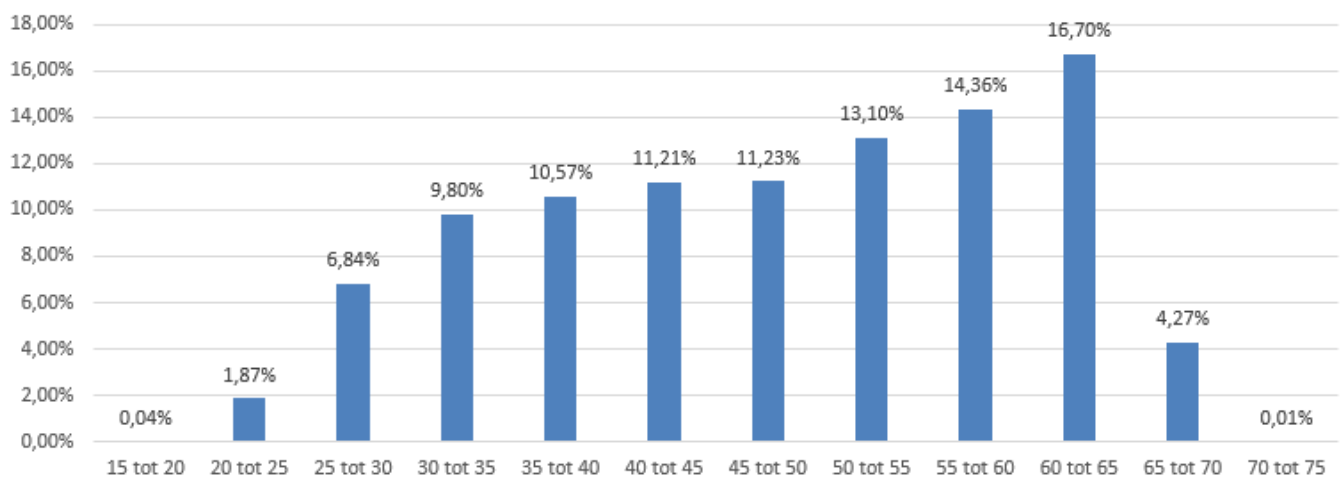


Functie-/salarismix in fte

Functie/schaal	Aandeel (%)
Docent LB	50.55
Docent LC	48.71
Docent LD	0.74

Wat is de gemiddelde leeftijd per geslacht?

47



Procentuele verdeling medewerkers over leeftijdsgroepen

7.1.2 Onderwijs

Leerlingaantallen vmbo

Scholen	2021	2020	2019	2018
Curio effent	578	629	702	727
Curio isk Internationale Schakelklas (sector Start)	405	373	356	351
Curio isk Bergen op Zoom (sector Start)	140	232	125	126
Curio isk Breda (sector Start)	265	141	231	225
Curio praktijkschool	356	334	350	326
Curio prinsentuin andel	570	586	568	631
Curio prinsentuin van cooth	568	555	610	646
Curio prinsentuin Oudenbosch	574	517	453	410
Curio scala	665	730	776	792
Curio steenspil	391	349	325	377
Curio pomona (zorglocatie)	150	145	140	153
Curio de rotonde (zorglocatie)	375	387	395	450
<i>Totaal vmbo</i>	<i>4632</i>	<i>4.605</i>	<i>4.675</i>	<i>4.863</i>
Stedelijk Gymnasium	948	954	997	1.036
Graaf Engelbrecht	737	736	773	785
<i>Totaal vo</i>	<i>1685</i>	<i>1690</i>	<i>1.770</i>	<i>1.821</i>
<b>Totaal</b>	<b>6.317</b>	<b>6.295</b>	<b>6.445</b>	<b>6.684</b>

Woonplaats leerlingen (naar gemeenten):

Gemeente	Aantal studenten	2021	2020	2019	2018
Breda en omgeving*	4611	73%	72%	75%	73%
Bergen op Zoom en omgeving	442	7%	7%	6%	6%
Roosendaal en omgeving	632	10%	11%	10%	11%
Overige gemeenten Noord-Brabant**	316	5%	5%	5%	5%
Overige provincies**	316	5%	5%	4%	5%
<b>Totaal</b>	<b>6.317</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>

\* Betreft naast de gemeente Breda ook de gemeenten Alpen-Chaam, Dongen, Etten-Leur, Gilze en Rijen, Zundert, Baarle-Nassau, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

\*\* Betreft bijvoorbeeld de gemeenten Heusden, Loon op Zand, Tilburg, Vught, Waalwijk, Werkendam en Woudrichem.

\*\* Betreft gemeenten uit provincies buiten Noord-Brabant

Verhouding man/vrouw:

Scholen	2021		2020		2019		2018	
	%M	%V	%M	%V	%M	%V	%M	%M
Curio effent	45%	55%	46%	54%	47%	53%	49%	49%
Curio isk Bergen op Zoom (sector Start)	50%	50%	47%	53%	49%	51%	47%	47%
Curio isk Breda (sector Start)	53%	47%	51%	49%	48%	52%	55%	55%
Curio pomona	70%	30%	72%	28%	76%	24%	78%	78%
Curio prinsentuin andel	48%	52%	48%	52%	49%	51%	47%	47%
Curio praktijkschool (sector Start)	52%	48%	53%	47%	54%	46%	56%	56%
Curio prinsentuin van cooth	37%	63%	39%	61%	40%	60%	41%	41%
Curio prinsentuin oudenbosch	52%	48%	50%	50%	47%	53%	48%	48%
Curio de rotonde	71%	27%	72%	28%	73%	27%	74%	74%

Curio scala	46%	54%	49%	51%	48%	52%	49%	49%
Curio steenspil	46%	54%	49%	51%	47%	53%	46%	46%
<i>Totaal vmbo</i>	50%	50%	50%	50%	50%	50%	51%	51%
Stedelijk Gymnasium	49%	51%	49%	51%	48%	52%	51%	51%
Graaf Engelbrecht	62%	38%	62%	38%	62%	38%	63%	63%
<i>Totaal vo</i>	54%	46%	54%	46%	55%	45%	56%	56%
<b>Totaal</b>	<b>51%</b>	<b>46%</b>	<b>51%</b>	<b>49%</b>	<b>51%</b>	<b>49%</b>	<b>53%</b>	<b>53%</b>

Leeftijdsofbouw leerlingen (exclusief Graaf Engelbrecht en Stedelijk Gymnasium)

Leeftijdscategorie	2021		2020		2019		2018	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
<13 jaar	487	10%	802	12%	760	12%	799	12.4%
13 en 14 jaar	2095	44%	2.671	40%	2.646	42%	2.599	40.3%
15 en 16 jaar	1802	38%	2.532	37,9%	2.222	35%	2.368	36.7%
17 en 18 jaar	333	7%	641	9,6%	613	10%	625	9.7%
>18 jaar	61	1%	38	0,5%	54	1%	54	0.9%
<b>Totaal</b>	<b>4780</b>	<b>100%</b>	<b>6.684</b>	<b>100%</b>	<b>6.295</b>	<b>100%</b>	<b>6.445</b>	<b>100%</b>

**mbo**

Studentaantallen mbo

Mbo colleges	2021	2020	2019	2018
Curio economie en ondernemen	3358	3.816	3.632	3.652
Curio techniek en technologie	4134	4.430	4.478	4.511
Curio voedsel, groen en gastvrijheid	1900	2.083	2.133	2.326
Curio zorg en welzijn	5271	5.275	4.800	4.558
Curio start	561	598	695	617
<b>Totaal</b>	<b>15224</b>	<b>16.202</b>	<b>15.738</b>	<b>15.664</b>

Woonplaats studenten (naar provincies):

Provincie	Aantal studenten	2021	2020	2019	2018
Noord Brabant	12195	80%	84%	13.188	84%
Zeeland	1219	8%	8%	1.407	9%
Zuid Holland	874	6%	6%	963	6%
Aangrenzende provincies	689	5%	0,5%	86	0,5%
Overige Provincies	247	1%	0,6%	94	0,5%
<b>Totaal</b>	<b>15224</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>15.738</b>	<b>100%</b>

Verhouding man/vrouw:

Sectoren	2021		2020		2019		2018	
	%M	%V	%M	%V	%M	%V	%M	%V
Curio economie en ondernemen	60	40	61%	39%	59%	41%	59%	41%
Curio techniek en technologie	92	8	55%	45%	93%	7%	93%	7%
Curio voedsel, groen en gastvrijheid	44	45	93%	7%	46%	54%	47%	53%
Curio zorg en welzijn	23	77	45%	55%	19%	81%	14%	86%
Curio start	57	43	21%	79%	58%	42%	65%	35%
<b>Totaal</b>			<b>54%</b>	<b>46%</b>	<b>55%</b>	<b>45%</b>	<b>55%</b>	<b>45%</b>

Leeftijdsofbouw studenten

Leeftijdscategorie	2021		2020		2019		2018	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
t/m 19 jaar	10472	69	10.375	64%	10.208	65%	10.353	66%
20-29 jaar	3879	25	4.845	30%	4.584	29%	4.493	29%
30-39 jaar	471	3	512	3%	467	3%	374	2%
40-49 jaar	263	2	297	2%	321	2%	287	2%
50-59 jaar	135	1	166	1%	157	1%	152	1%
> 60 jaar	4	0	7	0%	1	0%	5	0%
<b>Totaal</b>	<b>15.224</b>	<b>100%</b>	<b>16.202</b>	<b>100%</b>	<b>15.738</b>	<b>100%</b>	<b>15.664</b>	<b>100%</b>

### 7.1.3 Educatie

#### Studentenaantallen educatie

Educatie	2021	2020	2019	2018
Curio basiseducatie	56	60	86	84
Curio nt2	591	430	551	497
Curio vavo	247	255	407	473
<b>Totaal</b>	<b>891</b>	<b>740</b>	<b>1.044</b>	<b>1.054</b>

#### Woonplaats leerlingen (naar gemeenten):

Gemeente	Aantal studenten	2021	2020	2019	2018
Breda en omgeving*	4611	73%	72%	75%	73%
Bergen op Zoom en omgeving	442	7%	7%	6%	6%
Roosendaal en omgeving	632	10%	11%	10%	11%
Overige gemeenten Noord-Brabant**	316	5%	5%	5%	5%
Overige provincies**	316	5%	5%	4%	5%
<b>Totaal</b>	<b>6.317</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>

\* Betreft naast de gemeente Breda ook de gemeenten Alpen-Chaam, Dongen, Etten-Leur, Gilze en Rijen, Zundert, Baarle-Nassau, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

\*\* Betreft bijvoorbeeld de gemeenten Heusden, Loon op Zand, Tilburg, Vught, Waalwijk, Werkendam en Woudrichem.

\*\* Betreft gemeenten uit provincies buiten Noord-Brabant

#### Verhouding man/vrouw:

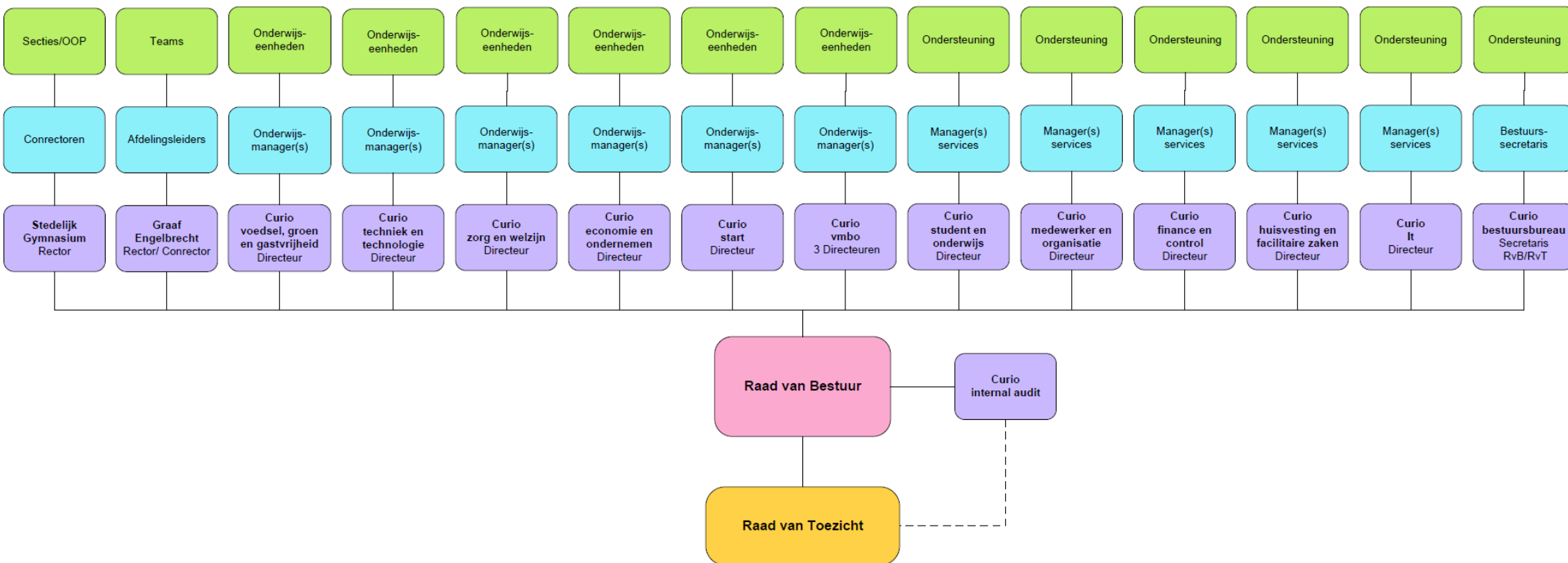
Educatie	2021		2020		2019		2018	
	%M	%V	%M	%V	%M	%V	%M	%M
Curio basiseducatie	64%	63%	62%	38%	60%	40%	58%	58%
Curio nt2	34%	66%	34%	66%	32%	68%	34%	34%
Curio vavo	43%	57%	52%	48%	52%	48%	53%	53%
<b>Totaal</b>	<b>38%</b>	<b>62%</b>	<b>42%</b>	<b>58%</b>	<b>42%</b>	<b>58%</b>	<b>44%</b>	<b>44%</b>

#### Leeftijdspbouw studenten

Leeftijdscategorie	2021		2020		2019		2018	
	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%
t/m 19 jaar*	5	1%	160	22%	314	30%	356	34%
20-29 jaar	181	20%	177	24%	205	20%	245	23%
30-39 jaar	309	35%	161	22%	234	22%	204	19%
40-49 jaar	209	23%	110	15%	149	14%	140	13%
50-59 jaar	139	16%	103	14%	106	10%	96	9%
>60 jaar	38	5%	29	4%	36	4%	24	2%
<b>Totaal</b>	891	100%	740	100%	1.044	100%	1.054	100%

- Het minder aantal studenten tot en met 2019 komt voort uit de gevolgen van Corona. Meer studenten slagen voor hun reguliere vooropleiding.

### 7.1.4 Organogram



## 8 Organisatie en Governance

---

Curio verzorgt (beroeps)onderwijs dat aansluit bij de leerbehoeften van leerlingen en studenten. Deze ambitie is essentieel voor elke individuele leerling en student maar ook voor de regio. West-Brabant is een ondernemende regio die verder wil blijven groeien. Beroepsonderwijs is daarin een onmisbare schakel. We zien onszelf als de broedplaats voor talent voor de regio. Wij willen de arbeidsmarkt voorzien van talenten, jong en oud, die het optimale uit hun potentieel halen. Zodat de regio dat ook kan doen. We zijn de beroepsopleider van de regio.

### *Missie*

Curio laat jou groeien

### *Visie*

Curio wil leerlingen en studenten een goede toekomst bieden. Weten waar je talenten liggen en hoe je jezelf ontwikkelt, is in de banen van de toekomst belangrijker dan ooit. Curio biedt daarom onderwijs waarin leerlingen en studenten centraal staan. We moedigen ze aan om te ontdekken en prikkelen hun nieuwsgierigheid. We leiden ze op tot zelfbewuste deskundigen in hun vakgebied. Zodat ze zo goed mogelijk voorbereid zijn op de arbeidsmarkt van morgen. Curio laat leerlingen en studenten groeien.

### *Kernwaarden*

Curio is nieuwsgierig, deskundig en zelfbewust. Dat zijn onze kernwaarden. Ze geven aan wie we als organisatie zijn en hoe we ons gedragen. Daarnaast zijn het waarden die we onze leerlingen en studenten meegeven. We leren ze om nieuwsgierig, deskundig en zelfbewust te zijn. Zo helpen we ze te groeien.

#### 8.1.1 Organisatie

Curio biedt jongeren en volwassenen vmbo- en mbo-opleidingen (8 vmbo-scholen, 4 mbo-sectoren) op alle niveaus. Daarnaast maken een gymnasium en een vwo-havo-mavoscholengemeenschap (ressortierend onder het Openbaar Voortgezet Onderwijs: OVO), de sector Start (waaronder educatieve-activiteiten en volwassenenonderwijs) deel uit van onze organisatie. Curio is met circa 23.000 leerlingen en studenten, circa 2.400 personeelsleden (1953 fte) en een zeer gevarieerd opleidingsaanbod een grote onderwijsinstelling die onderwijs verzorgt op meer dan 40 locaties in de regio West-Brabant. Er zijn 6 ondersteunende diensten (zie organogram).

#### 8.1.2 Samenwerkingsverbanden en netwerken

Curio heeft een groot verzorgingsgebied. De regio West-Brabant omvat 16 gemeenten in West-Brabant. De economische ambities van de provincie en in het bijzonder van West-Brabant zijn gebaat bij een perfect werkende arbeidsmarkt met een lage werkloosheid, hoge arbeidsparticipatie en een vraag en aanbod die in balans zijn. In het licht van trends als vergrijzing en ontgroening vraagt dat om een eenduidige en stevige aanpak. De arbeidsmarkt moet veerkrachtiger worden en dus beter dan in het verleden meebewegen met schoksgewijze economische ontwikkelingen. Dat stelt hoge eisen aan de mobiliteit en flexibiliteit van de organisatie. Daarom is in alle tot nu toe opgestelde regiovisies voor West-Brabant als doel opgenomen om het ondernemingspotentieel optimaal te benutten en daartoe het in de regio aanwezige menselijke kapitaal maximaal te ontwikkelen. Werkzekerheid en perspectief op (interessant) werk zijn daarbij belangrijke kernbegrippen; dit vergroot de kans dat kenniswerkers, vakmensen en afgestudeerde jongeren voor de regio behouden blijven. Voor het onderwijs is het de



uitdaging om de komende jaren met behulp van een doelmatig onderwijsaanbod, voor voldoende vakbekwaam personeel op de arbeidsmarkt te zorgen. Goed beroepsonderwijs in combinatie met een leven lang leren is een randvoorwaarde voor een economisch duurzame en krachtige regio West-Brabant. Een goede aansluiting op de regio is een belangrijke randvoorwaarde. Curio heeft zich daarom nauw verbonden aan twee belangrijke provinciale of regionale initiatieven: Kennispact mbo Brabant en de Regionale Beroepsagenda. Daarnaast wordt vanzelfsprekend geparticipeerd in tal van regionale initiatieven en samenwerkingsverbanden. Samenwerkingspartners zijn scholen en instellingen in de regio, in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en hoger onderwijs, lokale en regionale overheden, branchevertegenwoordigers, bedrijven en instellingen en organisaties die een rol spelen in de regionale ontwikkelingen en het Ministerie van Defensie (o.a. opleidingen Veiligheid en Vakmanschap, VeVa).

### 8.1.3 Governance

#### *Statuten en reglementen*

Curio wordt bestuurd conform de 'Code goed bestuur mbo 2020'. Dit is de governancecode voor de mbo-sector in Nederland. De code is bij Curio ook van toepassing op het vo en vmbo.

#### *Deelnemingen*

De juridische naam van de organisatie is Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. De voornaamste taak van de stichting is het verzorgen van onderwijs. Onder de stichting ressorteert een rechtspersoon: deze deelneming geeft invulling aan afgebakende vormen van dienstverlening. Per 31 december 2021 resteert de volgende deelneming:

- ATG BV (welke vennootschap op haar beurt 100% van de aandelen houdt in AM&TS BV) ten behoeve van uitvoering van niet-bekostigd onderwijs op het gebied van vliegtuigonderhoudstechniek.

#### *Stichtingen en coöperaties*

De Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant is gelieerd aan een aantal stichtingen en coöperaties. Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel verbonden partijen in de jaarrekening.

#### *Raad van Bestuur*

De Raad van Bestuur is het bevoegd gezag van de Stichting en is belast met het besturen van de stichting. Het bestuur wordt gevormd door Rob Neutelings (voorzitter), Andrea Kaim en Marc van Campenhout.

#### Rob Neutelings, voorzitter

Nevenfuncties (per 31 december 2021)

- Lid ledenraad Coöperatie onderwijshuisvesting Breda e.o. U.A. (Building Breda), onbezoldigd;
- Lid bestuur stichting Deltalent, onbezoldigd;
- Commissaris van de NV Maatschappij ter bevordering van industrievestiging te Bergen op Zoom (sinds december 2018). Onkostenvergoeding gaat naar Curio.

#### Andrea Kaim-Lamers, lid

Nevenfuncties (per 31 december 2021)

- Lid van het College voor Toetsen en Examens, bezoldigd (1 oktober 2018). Vergoeding gaat naar Curio;
- Voorzitter Platform Passend Onderwijs mbo (vanaf 1-2-2019), onbezoldigd;
- Bestuurslid SOSO (Onderwijsconsulenten) (vanaf 17-05-2019). Vergoeding gaat naar Curio;
- Lid van de Raad van Advies ECIO (met ingang van 1 augustus 2020), onbezoldigd.

Marc van Campenhout, lid  
Nevenfuncties (per 31 december 2021): geen.

#### *Bezoldiging*

Bestuurders en toezichthouders in het mbo vallen vanaf 2013 onder de WNT. De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders valt binnen de bandbreedte van de WNT. De bezoldiging is vermeld op blz 8.

#### *Raad van Toezicht*

De Raad van Toezicht ziet toe op het uitvoeren van de taken met inachtneming van de code Goed Bestuur. In hoofdstuk 2.1 legt de Raad van Toezicht verantwoording af over het uitgevoerde toezicht.

### 8.1.4 Internal Audit

#### *Missie, doelstelling en intentie Curio*

Internal audit heeft als missie de waarde van Curio te vergroten en te beschermen door middel van risico gebaseerde audits en adviesopdrachten en hiermee objectieve zekerheid, advies en inzicht te verstrekken. Curio internal audit is een derde-lijnactiviteit die onafhankelijke en objectieve audit- en adviesdiensten levert, met als doel toegevoegde waarde te leveren aan de risico- en interne beheersing van de Curio organisatie. De manager Internal audit heeft een directe rapportagelijm met leden van Raad van Bestuur en Raad van Toezicht. Als interne auditfunctie helpt zij de organisatie haar doelstellingen te realiseren door de effectiviteit van de processen van governance, risicomanagement en interne beheersing te beoordelen en te verbeteren.

De audit- en adviesopdrachten worden gekenmerkt door een systematische, gedisciplineerde aanpak en het geven van zekerheid over de beheersing van een audit-object volgens de geldende internal audit standaarden en richtlijnen van de beroepspraktijk. Curio is in verandering en in ontwikkeling, Curio internal audit wenst op een constructieve wijze bij te dragen aan de groei, beweging en verbeteringen van het toekomstbestendig onderwijs aan studenten en leerlingen.

#### *Ontwikkeling in verslagjaar*

De internal auditmedewerkers zijn en worden getraind in het zelfstandig kunnen uitvoeren van audits en opstellen van auditrapportages volgens het professional practice framework van Curio internal audit. Net als 2020 stond 2021 voor Curio internal audit in het teken van het breder analyseren van risico's en oorzaken en het scherper adresseren van risico's voortkomend uit observaties of audit en advieswerkzaamheden binnen de verander(en)de Curio organisatie. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de audits op de portefeuilles, projecten en processen, cultuur audit en de audit naar implementatie van de nieuwe strategie van Curio.

Eind 2020 is door Curio een begin gemaakt met een andere kijk op risico's, met het meer bewust worden van schaarste, prioriteitstelling en de risico's daarbij. Sectoren en diensten identificeren inherente risico's ten behoeve van de financiële verantwoording. De belangrijkste risico's betreffen in grote lijnen; risico's in realisatie van de strategische doelen, in tijdige match van inkomsten en onkosten, in inzet van mensen en middelen, risico's in kwaliteit van onderwijs, risico's in IT-ondersteuning en risico's in operationele processen.

Curio internal audit heeft vanuit haar derde-lijn rol een Curio breed risicobeeld opgesteld en heeft daarbij gebruik kunnen maken van de risicoanalyse van de sectoren en diensten. Belangrijke risicogebieden voor derde-lijn audits zijn;

- Governance, cultuur, strategie implementatie, alignment en commitment;
- Het in control zijn in veranderende omgeving;
- Effectiviteit in het beheersen van performance, compliance en risico's;
- Betrouwbaarheid van informatie (Data integriteit, security en privacy);
- Gedisciplineerde programma, project- en proces uitvoering;
- Gezondheid, verandervermogen en weerstand in de organisatie;

- o Digitalisering, beschikbaarheid en beveiliging van IT-systemen en data;
- o Onderwijslogistiek; aansluiten van de onderwijsleervraag op het onderwijsaanbod en onderwijs- en ondersteunde processen.

In deze vastgestelde auditgebieden voert Curio internal audit probleemsigalerende en diagnostische audits uit om vast stellen in welke mate er interne en risicobeheersing aanwezig is en adviseert hierin. Verbetervoorstellen komen tot stand in samenspraak met bestuur en directie.

Openstaande auditbevindingen worden bijgehouden in het auditbevindingenregister (BSR) en bevatten een registratie van restrisico's, die zichtbaar en binnen een geaccepteerde korte herstelperiode gemitigeerd, afgewend of formeel geaccepteerd dienen te worden.

Gedurende 2021 is gebleken dat het risico bewustzijn is vergroot bij de eerst en tweede lijn, echter ook dat het opvolgen van de bevindingen tegelijk met transitie, transformatie en reactie op coronamaatregelen extra tijd en effort vraagt.

Doordat binnen Curio het risico bewustzijn is gegroeid en er aan het drielijnen model wordt gewerkt, krijgt Curio internal audit meer ruimte voor andere auditactiviteiten; Curio internal audit is eind 2021 gestart met ontwikkelen van een management control audit aanpak naast de bestaande risicogebaseerde audit aanpak. In de toekomst zal Curio internal audit meer advisering naast de audits gaan uitvoeren. Met advisering hoopt Curio internal audit meer ondersteuning te gaan bieden aan bestuur en directie bij het structureel oplossen van significante risico's en aanbrengen van structuren in governance, organisatie en processen.

#### 8.1.5 Klachtafhandeling

Curio kent een uitgebreide klachtenregeling die op de website gepubliceerd is. Leerlingen en studenten kunnen een klacht indienen via het Topdesk selfserviceportaal en ouders/verzorgers van minderjarige studenten of externen kunnen dat via de website [www.curio.nl/klacht](http://www.curio.nl/klacht). Alle klachten ingediend via het klachtenformulier op de website [www.curio.nl/klacht](http://www.curio.nl/klacht), het Topdesk selfserviceportaal of via de e-mail [klacht@curio.nl](mailto:klacht@curio.nl) worden geregistreerd en gemonitord in het klachtenregistratiesysteem Topdesk. De behandeling van klachten geschiedt in de meeste gevallen door de onderwijsmanager van de sector waar de klacht zich heeft voorgedaan, onder verantwoordelijkheid van de directeur van de sector of dienst. Als een klacht daar niet kan worden opgelost, bestaat de mogelijkheid om - afhankelijk van het onderwerp - de klacht voor te leggen aan één van de interne commissies van Curio. In het verslagjaar 2021 zijn in totaal 180 meldingen gedaan: 174 van (ouders van) leerlingen en studenten en 6 van medewerkers. In vergelijking met het voorgaande kalenderjaar is het aantal klachten bijna verdubbeld. Deze toename is te verklaren omdat in het afgelopen kalenderjaar niet alleen de klachtenregelingen vereenvoudigd zijn; er is ook een nieuwe voorziening in het Topdesk selfserviceportaal ingericht. Daardoor kunnen leerlingen en studenten eenvoudiger en sneller een klacht indienen. Deze nieuwe voorziening is met een nieuwsbericht onder de aandacht van alle leerlingen en studenten gebracht.

#### *Commissie beroep voor de examens*

De commissie beroep voor de examens behandelt beroepen tegen besluiten van de examencommissie en beroepen tegen een negatief bindend studieadvies. In het verslagjaar werden 4 beroepen aan de commissie voorgelegd. Van deze beroepen is één beroep gegrond en één beroep ongegrond verklaard, één beroep is intern opgelost voordat de commissie deze kwestie in behandeling heeft genomen en één beroep is tijdens de hoorzitting in onderling overleg opgelost.

#### *Commissie van bezwaar toelating en verwijdering*

Tegen een voorgenomen besluit tot toelating of verwijdering kan bezwaar worden gemaakt. In het verslagjaar werden 5 bezwaren tegen een verwijdering aan de commissie voorgelegd, waarvan 1 bezwaar gegrond en 3 ongegrond zijn verklaard en daarnaast werd 1 bezwaar ingetrokken.

### Interne commissie personeelsbeleid

Er werden 2 geschillen voorgelegd aan de Interne Geschillencommissie Personeelsbeleid, waarvan er 1 gegrond is verklaard en 1 niet-ontvankelijk.

### Commissie interne belanghebbenden

In 2021 zijn 3 klachten voorgelegd aan de commissie interne belanghebbenden. Van deze klachten zijn er 2 gegrond verklaard en was er 1 gedeeltelijk gegrond.

## 8.2 Risicomanagement

Curio gebruikt risicomanagement om de strategie optimaal te kunnen realiseren én de kwaliteit en sturing van de organisatie te verbeteren. Jaarlijks worden in het najaar de risico's bij de begroting geactualiseerd en worden de beheersmaatregelen die bestuur en management nemen om het optreden van risico's te voorkomen of te beperken opnieuw bepaald. Een risico definiëren we als een toekomstige gebeurtenis die een negatieve impact heeft op de realisatie van onze doelstellingen. Om de financiële gevolgen, als risico's zich ondanks de beheersmaatregelen toch voordoen (zogenoemde rest-risico's), te kunnen opvangen berekenen we het 'weerstandsvermogen'.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen het totaal aan middelen dat de organisatie beschikbaar heeft om de risico's af te dekken (beschikbare weerstandscapaciteit) en de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit). De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit alle niet-bestemde middelen waarmee onvoorziene gebeurtenissen, die kunnen leiden tot een negatief jaarrekeningresultaat, opgevangen kunnen worden. De belangrijkste bron voor de beschikbare weerstandscapaciteit is de algemene reserve. Bij Curio hanteren we hiervoor het publieke deel van het eigen vermogen (ultimo 2021 € 137,6 mln.)

Voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit maakt Curio sinds 2020 gebruik van de risicomanagementsoftware NARIS. Op basis van de ingeschatte bedragen en kansen van in het najaar 2021 geïnventariseerde risico's is in NARIS een risicosimulatie uitgevoerd. Met een zekerheidspercentage van 90% komt uit de simulatie dat Curio een benodigde weerstandscapaciteit heeft van € 10,9 mln. voor 2022. De banken eisen een solvabiliteit van minimaal 35%. Uitgaande van een balanstotaal ultimo 2021 van € 219,1 mln. betekent dat een minimale omvang van het publiek deel van het eigen vermogen van € 76,7 mln. In totaliteit dient dus sprake te zijn van een minimaal beschikbare weerstandscapaciteit van € 87,6 mln. De werkelijk beschikbare weerstandscapaciteit ligt daar met € 137,6 mln. ruim boven.

Onderstaand is de top 5 weergegeven met -naast de inschatting van de financiële omvang van de risicogebeurtenis- ook de inschatting van de impact op de processen en kwaliteit van het onderwijs en de inschatting van de impact op de reputatie van Curio. De risicogebeurtenissen kunnen grote impact op de organisatie hebben en leiden niet alleen tot risico's maar zeker ook tot kansen.

Nr.	Nr.	Risicogebeurtenis	Kans	Impact financieel	Impact reputatie	Impact op processen en kwaliteit	Risico eigenaar
1	R22	Cyberaanval met gevolg discontinuïteit onderwijs en it dienstverlening	90%	€ 4,0 mln.	3	3	Directeur it
2	R6	Niet snel genoeg anticiperen/acteren op dreigende financiële tekorten	70%	€ 3,5 mln.	2	2	Directeur f en c
3	R3	Curio is onvoldoende in staat om strategische doelen te realiseren	90%	€ 2,5 mln.	2	3	Programmadirecteur Implementatie Strategie
4	R2	Groeiend tekort aan voldoende en goed personeel	90%	€ 2,5 mln.	1	3	Directeur m en o
5	R4	De afhankelijkheid en het belang van goede IT voorzieningen wordt onvoldoende onderkend	70%	€ 2,0 mln.	1	3	Directeur it

Onderstaand zijn de grootste wijzigingen ten opzichte van de risico-inventarisatie zoals opgenomen in het jaarverslag 2020 nader toegelicht.

Het risico Onvoorziene effecten van Covid-19 op Curio is niet meer opgenomen in de top 5. Covid-19 is nog niet weg helaas maar er zijn geen onvoorziene effecten meer.

Nieuw in de top 5 zijn de volgende risico's:

R3 Curio is onvoldoende in staat om strategische doelen te realiseren. Door de veelheid aan veranderingen en de reorganisatie van de ondersteuning loopt Curio het risico dat de strategische doelstellingen niet tijdig worden gehaald, de gewenste efficiency niet in voldoende mate wordt bereikt en dat de werkdruk toeneemt. Tijdens de strategische dagen eind september is afgesproken om focus aan te brengen op wat echt het belangrijkste is om de strategie te realiseren. Hierbij is gekozen om te concentreren op de thema's flexibilisering van het onderwijs van Curio en implementatie van de portefeuillestructuur. Lopende projecten dienen echter eerst te worden afgerond en geïmplementeerd.

R4 De afhankelijkheid en het belang van goede IT voorzieningen wordt onvoldoende onderkend. Er moeten de komende jaren veel IT systemen aanbesteed worden. De implementatie van nieuwe systemen is een risico op zich maar daarnaast moeten die nieuwe systemen ook bijdragen aan het bereiken van de ambities van Curio en is daarmee een strategisch risico.

Omdat Curio een maatschappelijke functie heeft, wil ze in principe een 'risico averse' positie innemen. Bij het implementeren van benoemde beheersmaatregelen zal daarbij een afweging van de kosten en baten worden gemaakt.

Tijdens het schrijven van dit jaarverslag brak de oorlog in de Oekraïne uit. Deze oorlog heeft een brede impact én die is niet voorzien tijdens het opstellen van de risicoanalyse in de herfst van 2021. De financiële impact van de oorlog en de daarmee samenhangende sancties zal, naar het zich nu laat aanzien, stevig zijn en onder andere zichtbaar zijn in een oplopende inflatie. De kosten zullen veel sneller oplopen dan de inkomsten, denk bijvoorbeeld aan de sterk oplopende energietarieven. De financiële impact is in dit stadium niet exact te duiden, maar er is een reëel risico dat dit in 2022 impact zal hebben op het resultaat en mogelijk middelen uit de reserves nodig zijn om de gestegen kosten te dekken.

## 8.3 Helderheid

### 8.3.1 Thema 1: Uitbesteding

Dit betreft het uitbesteden van bekostigd mbo-onderwijs aan een andere al dan niet bekostigde instelling of organisatie tegen betaling voor geleverde prestaties (niet zijnde contractonderwijs of commerciële trajecten). Aan de volgende instellingen/organisaties heeft Curio bekostigd onderwijs uitbesteed:

Bouwmensen Zuid-West	163.202
HBBZ Holding Bouwopl. Brabant Zeeland B.V.	29.493
Bouwschool Breda Opleidingen BV	35.848
InstallatieWerk Brabant Zeeland	14.784
NOA Opleidingsbedrijf Afbouw Zuid-West	54.141
CK Active Group B.V.	21.022
Ausecours Nederland	7.292
iBOM	36.000
OGD	230.488
Stichting Vacansoleil	15.980
Stichting Vakopleidingen Metaal West-Brabant	36.265
Prompts Secours	50.844
CHROL BV	12.269

Tolsma Training en Dienstverlening	5.683
Infra Mensen Zuid	7.723
TTA International bv	55.214
Stichting Natuurvezel Applicatie Centrum	48.247
Alwis Dental	9.790
SD Software Consultancy & Education	29.909
<u>VTC Verticaal Transport Centrum</u>	<u>10.588</u>
Totaal	874K

### 8.3.2 Thema 2: Investeren van publieke middelen in private activiteiten

#### Uitgangspunten

Curio is nagenoeg uitsluitend georiënteerd op haar publieke taak i.c. het verzorgen van beroepsonderwijs in de regio West-Brabant. Curio is in principe tegen het investeren van publieke middelen in private activiteiten en is daar ook qua uitvoering uiterst alert op. Private activiteiten die direct verbonden zijn met ons primaire doel (publiek bekostigd onderwijs verzorgen) worden administratief gescheiden. Puur private activiteiten worden in beginsel uitgevoerd in een afzonderlijke rechtspersoon (BV; 100% dochter) om zo de scheiding tussen publiek en privaat ook daadwerkelijk in de praktijk te brengen.

Daar waar private activiteiten in afzonderlijke rechtspersonen kunnen plaatsvinden zijn qua aansturing de normale governance beginselen van toepassing. Zo houdt de Raad van Bestuur ieder kwartaal voortgangsgesprekken en iedere maand maandgesprekken. Belangrijke besluiten waaronder investeringen, begrotingen en jaarrekeningen hebben goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig.

#### Uitwerking private activiteiten

Per balansdatum is er één rechtspersoon waarbinnen private activiteiten plaatsvinden, te weten ATG BV inclusief haar 100% dochter AM&TS B.V.. Daarnaast zit er privaat vermogen binnen Curio zelf. Het totale private vermogen bedraagt geconsolideerd per ultimo 2021 € 3.096.000 positief en is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

ATG	1.100
Curio	<u>1.996</u>
<b>Totaal privaat vermogen</b>	<b>3.096</b>

Het private vermogen binnen Curio is ontstaan als gevolg van het opheffen van stichtingen met contractactiviteiten van de rechtsvoorgangers van Curio en het opheffen dan wel verkopen van private BV's (WCAA en IT Workz).

#### ATG Groep (i.c. ATG B.V. en AM&TS B.V.)

ATG B.V. ontplooit zelf geen activiteiten anders dan als holding. AM&TS B.V. biedt commercieel beroepsonderwijs aan voor de luchtvaart onderhoudstechniek. Dat vindt plaats in het verlengde van regulier onderwijs en past uitstekend binnen de maatschappelijke opgave van Curio en de regionale context (o.a. vliegveld Woensdrecht). De opzet is mede gebaseerd op marktonderzoeken waaruit blijkt dat er potentie zit in de luchtvaartindustrie. De basis hiervoor wordt gevonden in haar unieke en landelijke positie gebaseerd op de licenties Part 66 en 147 examinering en het lesmateriaal dat zij daarvoor heeft ontwikkeld.

In 2014 besloot de Raad van Bestuur tot een herstructurering van de ATG Groep waarbij de reguliere opleidingen evenals het daarvoor noodzakelijke opleidingsgebouw werden overgedragen aan Curio en waarbij het huidige construct van 100% dochter ATG en 100% kleindochter AM&TS is ontstaan. ATG fungeert als holding. In de AM&TS resteerden de ontwikkeling en landelijke verkoop van Part 147 examens en lesmateriaal en het wereldwijd aanbieden van zogenoemde typetrainingen. De onderwijsinspectie is in deze transitie volledig meegenomen en heeft daaraan haar akkoord gegeven.

De herstructurering in 2014 heeft vanaf 2015 geleid tot een positief resultaat binnen de ATG groep.

### Overige min of meer private activiteiten

In het kader van de opgave van publieke en private activiteiten kunnen de RIF projecten niet ontbreken. Dit zijn PPS-achtige projecten die gestimuleerd en deels niet regulier bekostigd worden vanuit de rijksoverheid.

#### *ROC Corbeille*

ROC Corbeille B.V. was de juridisch en economisch eigenaar van de pand Trivium 72,74 en 76 te Etten-Leur en is 100% dochter van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant. In 2019 is het pand Trivium te Etten-Leur verkocht. De daadwerkelijke overdracht vond plaats op 28 februari 2020. Er vonden in 2021 geen activiteiten meer plaats in deze B.V. Op 21 december 2021 is deze B.V. formeel opgeheven.

### 8.3.3 Thema 3: Het verlenen van vrijstellingen

In enkele gevallen worden vrijstellingen gegeven voor het volgen van lessen. De betreffende studenten ontvangen een aangepast onderwijsprogramma volgens de bekostigingsvoorwaarden en worden ingeschreven voor de duur van hun opleiding.

### 8.3.4 Thema 4: Les- en cursusgeld niet betaald door de deelnemer zelf

Curio betaalt geen cursusgeld voor deelnemers en er is geen sprake van een eigen fonds voor les- en cursusgeld. Indien sprake is van betaling van het cursusgeld door een derde dan is een zogenaamde derdenverklaring van de student aanwezig of er is aangetoond dat het cursusgeld niet door Curio is betaald.

### 8.3.5 Thema 5: In- en uitschrijving deelnemers in meer dan 1 opleiding tegelijk

Curio hanteert interne regels voor in- en uitschrijven conform de bekostigingsvoorwaarden die door OCW zijn opgesteld. Dit geldt uitsluitend voor dubbele inschrijvingen binnen Curio. Dubbele inschrijvingen met andere scholen worden alleen na melding door DUO gemeld. In de periode van 1 oktober 2021 tot en met 31 december 2021 zijn 561 studenten uitgeschreven:

	BO	VA
Met diploma beëindigd	170	0
Ongediplomeerde uitstroom	262	7
Totaal	432	7

Het aantal studenten dat in dezelfde periode (na 1 oktober 2021 tot en met 31 december 2021) aan een opleiding begonnen is, bedraagt 114 mbo en 1 vavo).

### **Inzicht in de geïntegreerde trajecten educatie-beroepsonderwijs.**

Het betreft hier deelnemers waarvoor educatiegelden (Rijksbijdrage WEB of WIN uit productovereenkomsten met gemeenten) ontvangen worden en die ook een formele inschrijving in het beroepsonderwijs hebben, waar andermaal bekostiging voor wordt ontvangen.

Er zijn geen studenten mbo die op teldatum 1 oktober 2021 ook een WEB-inschrijving basiseducatie hebben. Eén student mbo heeft op 1-10-2021 een vo-bve-inschrijving vavo.

In de periode van 1 oktober 2021 tot en met 31 december 2021 zijn 561 studenten uitgeschreven met de volgende redenen:

	BO	VA
Met diploma beëindigd	170	0
Ongediplomeerde uitstroom	262	7
Totaal	432	7

Het aantal studenten dat in dezelfde periode (na 1 oktober 2021 tot en met 31 december 2021) aan een opleiding begonnen is, bedraagt 114 mbo en één vavo).

*Inzicht in de geïntegreerde trajecten educatie-beroepsonderwijs.*

Het betreft hier deelnemers waarvoor educatiegelden (Rijksbijdrage WEB of WIN uit productovereenkomsten met gemeenten) ontvangen worden en die ook een formele inschrijving in het beroepsonderwijs hebben, waar andermaal bekostiging voor wordt ontvangen. Er zijn geen studenten mbo die op teldatum 1 oktober 2021 ook een WEB-inschrijving basiseducatie hebben. Eén student mbo heeft op 1-10-2021 een vo-bve-inschrijving vavo.

### 8.3.6 Thema 6: De deelnemer volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven

Uitgangspunt is dat studenten worden ingeschreven op een passende opleiding. Jaarlijks is er een aantal studenten dat na enige tijd overstapt op een andere opleiding of variant. Er zijn leerlingen die specifieke trajecten volgen, onder andere voor een betere aansluiting tussen vo en mbo. Onder de regeling vo-bve volgt een aantal leerlingen van vo-scholen (deels) een traject bij vavo, mbo of een andere vo-school. Aan sommige studenten worden meerdere diploma's uitgereikt, onder voorwaarde dat in het betreffende kalenderjaar slechts één diploma voor bekostiging in aanmerking wordt gebracht.

*Onderstaand wordt weergegeven hoeveel deelnemers tijdens het schooljaar van opleiding/ leerweg/intensiteit veranderd zijn binnen de instelling.*

In de periode van 1 oktober 2021 t/m 31 december 2021 is sprake van de volgende aantallen:

van opleiding veranderd	230
van opleiding en leerweg veranderd	58
van opleiding en intensiteit veranderd	32

#### *Regeling VO-BVE.*

In het schooljaar 2021-2022 volgen 117 leerlingen vo onderwijs bij een Curio-vavo-afdeling. Deze leerlingen hebben hun hoofdschrijving bij de vo-school. 17 leerlingen komen van Curio v(mbo)-scholen.

#### *Doorlopende leerlijnen vo-mbo: inschrijving leerroute en leerfase*

Per 1-10-2021 zijn 24 studenten ingeschreven voor een mbo-niveau 2 BOL-opleiding bij Curio én bij een VO-opleiding (derde leerjaar). Deze studenten zijn ingeschreven voor de leerfase VO; de VO-school heeft recht op de rijksbijdrage.

#### *Horizontale, in de tijd verspreide, stapeling van diploma's*

Curio heeft aan 160 studenten meer dan 1 diploma uitgereikt (in totaal 162 diploma's). Er zijn 13 van de 162 diploma's voor bekostiging in aanmerking gebracht; 149 diploma's zijn niet bekostigd.

### 8.3.7 Thema 7: Bekostiging van maatwerktrajecten ten behoeve van bedrijven

Er zijn diverse bedrijfsgerichte trajecten in opdracht van bedrijven en instellingen uitgevoerd. In totaal gaat het om 36 trajecten, waarvan 11 bekostigd.

Van deze 36 trajecten die in 2021 werden uitgevoerd zijn er 9 trajecten voor 2021 gestart. Van deze trajecten is erbij 6 trajecten sprake van maatwerk (conform de definitie van maatwerk in de Notitie Helderheid thema 7). Deze 6 trajecten zijn uitgevoerd voor bedrijven in de regio. Dit betreffen Chugoku, Lamb Weston/Meijer, Stedin, Weijs en Wuppermann Staal Nederland B.V.

Maatwerktrajecten zijn gericht op deelname aan een in het centraal register beroepsopleidingen (crebo) geregistreerde opleiding met het oogmerk het traject met succes af te ronden. Het gaat doorgaans om trajecten met een looptijd die afwijkt van een kalenderjaar die deels in 2020 zijn uitgevoerd en in sommige gevallen doorlopen na 2021. Het maatwerk bestaat uit extra activiteiten/inzet tegen betaling (meerkosten) in aanvulling op het reguliere curriculum. Het betreft in deze gevallen meerkosten aangaande kleine groepen en/of extra uren. Het reguliere curriculum wordt volledig uitgevoerd en wordt betaald uit de rijksbekostiging. Alleen de extra activiteiten (het maatwerk) worden gefactureerd aan het bedrijf/de instelling.



#### *Contractactiviteiten (Artikel 1.7.1WEB)*

In 2021 zijn er diverse bedrijfsgerichte trajecten in opdracht van bedrijven en instellingen uitgevoerd. In 25 gevallen was er sprake van contractactiviteiten conform de WEB artikel 1.7.1.

#### 8.3.8 Thema 8: Buitenlandse deelnemers en onderwijs in het buitenland

Voor anderstalige jongeren (tussen 12 en 18jaar) die nieuw in Nederland zijn biedt Curio is de mogelijkheid onderwijs te volgen. In korte tijd leren zijn de Nederlandse taal en cultuur.

Na gemiddeld 1,5 tot 2 jaar kunnen de deelnemers doorstromen naar het regulier of speciaal voortgezet onderwijs of naar het mbo.

#### *Onderwijs in het buitenland*

Het international office biedt studenten mbo en medewerkers interculturele beroepsgerichte taaltrainingen aan. Hiermee bereiden we de studenten voor op het internationale werkveld of vervolgstudie. En dragen we bij aan de internationale competenties van medewerkers.

#### 8.3.9 Thema 9: Keuzedelen

Om zittende en toekomstige studenten te informeren staat het opleidingsaanbod van alle keuzedelen per cohort op de Curio-website gepubliceerd. Meer gedetailleerde informatie krijgt de student tijdens zijn opleiding. De studieloopbaanbegeleider speelt een grote rol in de begeleiding bij het maken van een definitieve keuze. Nadat de student zijn definitieve keuze voor een keuzedeel of meerdere keuzedelen heeft gemaakt, schrijft hij/zij zich in. In de Onderwijs- en Examenovereenkomst (OER) van de opleiding staat standaard een informatieve tekst over keuzedelen. Het aantal keuzedelen bedraagt 291 (januari 2022).

## 9 Medewerkers

---

### 9.1 Visie op medewerker en organisatie

Curio streeft naar een inspirerende en professionele werkomgeving. We verwachten veel van onze medewerkers en geloven dat als medewerkers plezier hebben in hun werk, dit een positief effect heeft op onze studenten en leerlingen. Curio wil een goed werkgever zijn en ondersteunt de groei van medewerkers. Belangrijke thema's in dit verband zijn:

- Medewerkers zijn duurzaam inzetbaar in hun werk;
- Medewerkers zijn nieuwsgierig, zelfbewust en deskundig en hebben een professionele manier van werken;
- Medewerkers en leidinggevenden zijn inspirerend en leren een loopbaan lang; de liefde voor leren en een positieve leercultuur wordt uitgedragen en voorgeleefd;
- De juiste medewerker op de juiste plek; goede match tussen de organisatie, functie en de talenten van de medewerker;
- Verbinden van organisatie en medewerkers en een passende organisatie- en managementstructuur waarin onderwijseenheden de basis vormen;
- De basis op orde en regelarme randvoorwaarden, zodat we voldoen aan wet- en regelgeving en klantgericht zijn.

In het verslagjaar is nader invulling gegeven aan het loopbaancentrum. In het loopbaancentrum vindt recruitment plaats op basis van onze arbeidsmarktstrategie. Tevens krijgen nieuwe medewerkers een aantrekkelijke introductie aangeboden. Ook worden zij ondersteund bij loopbaanvraagstukken en mobiliteit, zodat we de juiste medewerkers vinden en binden.

Verder is het reorganisatieproces bij de ondersteunende diensten en betrokken medewerkers begeleid.

#### *Gevolgen COVID-19-pandemie*

De COVID-19-maatregelen en de gevolgen van de pandemie lijken nog geen invloed te hebben op het ziekteverzuim. We zien per saldo nog steeds een lichte daling. In het najaar steeg het actuele ziekteverzuim maar dit past bij de seizoengerelateerde klachten die we jaarlijks terugzien.

Thuiswerken en online lesgeven was het afgelopen jaar de grotendeels de norm en dit had tot gevolg dat medewerkers ondanks klachten vanuit huis toch konden worden ingezet. Bestuur en management besteedden aanhoudend aandacht voor de duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van medewerkers. Dit varieerde van waardering door middel van kaartjes, mailtjes of attenties tot het aanbieden van diverse workshops via de Curio academie. Ook werden webinars en workshops aangeboden tijdens de Curio met Energieweken. Deze themaweken waren georganiseerd om extra aandacht te vestigen op duurzame inzetbaarheid en werkplezier. Een aantal workshops op het gebied van werkplezier en stresspreventie kunnen gedurende het hele jaar gevolgd worden. De regelingen in het kader van facilitering van onderwijs vanuit huis waren nog steeds van kracht, evenals een thuiswerkvergoeding voor de thuiswerkers.

#### *Thuiswerken en vitaliteit*

Omdat we structureel meer blijven thuiswerken is een nieuwe regeling voor het thuiswerken opgesteld; deze gaat in per 1 januari 2022.

In de regeling staan de afspraken over thuiswerken en een juiste instelling van de thuiswerkplek. Medewerkers die thuiswerken kunnen met deze regeling kosten declareren voor het inrichten van de thuiswerkplek. Tevens zijn voorbereidingen getroffen voor een vitaliteitsportaal, dat onderdeel is van het vitaliteitsprogramma "Curio met energie!".

### *Nieuwe arbodienst*

Via een Europese aanbesteding is Perspectiefgroep geselecteerd als nieuwe arbodienstverlener die per 1 september 2021 is gestart. De implementatie is goed verlopen. Medewerkers en managers zijn geïnformeerd over de nieuwe arbodienst.

## **9.2 Duurzame inzetbaarheid**

Het voortschrijdend ziekteverzuim in 2021 is ten opzichte van 2020 gedaald met 0,37%. Op 31 december is het gemiddelde ziekteverzuim over 2021 in totaal 3,82%. Ook de verzuimfrequentie is licht afgenomen (van 0,67 naar 0,61 meldingen per medewerker per jaar). Verder hebben minder Curio-medewerkers hebben door ziekte verzuimd. Ten slotte nam ook de gemiddelde verzuimduur licht af (van 32,9 naar 30,88 dagen).

## **9.3 Professionalisering**

In 2021 is de volgende stap in het leiderschapsprogramma is genomen. Het aanbestedingstraject voor het onderdeel leidinggeven aan veranderen is aanbesteedt en opgestart. Het programma bestaat uit een individuele leerlijn en een collectieve leerlijn. Waarbij ruimte is voor eigen ontwikkeling en ontwikkeling aan de hand van de specifieke Curio context. Ter ondersteuning van de organisatiestructuur zijn trainingen opgestart voor de portefeuille examinering, de portefeuille onderwijs, welkom en kennismaking en de basistraining procesbegeleider. Ook het reguliere trainingsaanbod groeit gestaag. De Curio opleidingsschool is opgestart waarbij docenten in opleiding volgens het principe van werkplekleren en vraaggestuurd leren worden opgeleid binnen Curio en onze partners uit het hbo. In 2021 zijn ruim 35 eerstejaars studenten gestart met het programma binnen de opleidingsschool.

## **9.4 Bestuursakkoord banenafpraak**

Eind 2025 moeten er 100.000 extra banen in de marktsector en 25.000 bij de overheid gecreëerd zijn voor mensen met een beperking. In het kader van deze banenafpraak hebben we bij Curio mensen werken die onder de doelgroep participatiewet vallen. In 2021 waren gemiddeld 18 participanten aan het werk binnen Curio.

## 10 Bedrijfsvoering: informatiemanagement en huisvesting

---

### 10.1 Informatiemanagement

Bij de Inschrijfketen hebben we het landelijk Centraal Aanmelden ingevoerd voor onze mbo-studenten. Daarnaast hebben we het digitaal ondertekenen van de OOK geïntroduceerd en zijn we overgegaan naar een Curio breed gebruik van de Leermiddelenwebshop mbo. We hebben het studentenportaal (startpagina) gelanceerd analoog aan het vernieuwde medewerkersportaal. Dit portaal is veel gebruikersvriendelijker en biedt de nieuwste mogelijkheden van Microsoft365. Samen met het onderwijs en een aantal diensten is veel aandacht besteed aan blended leren. Er zijn meerdere op maat gemaakte workshops en instructiekaarten aangeboden op verschillende kennis- en ervaringsniveaus: van absolute beginner tot gevorderd.

Er zijn diverse aanpassingen uitgevoerd om de onderwijseenheden zo goed mogelijk te administreren. Ook hebben we voor onze studenten/leerlingen de inlog/mailnaam vervangen naar "@curio.nl". Binnen het wervingsproces gebruiken we nu een CRM-applicatie (Salesforce). We hebben een uitgebreid traject doorlopen om collega's nog beter bekend te maken met Teams365 (inspiratiesessies, workshops, opleidingen en e-learning materiaal).

### 10.2 Huisvesting

De ontwikkeling van de campus aan de Frankenthalerstraat is een volgende fase ingegaan. In de stedenbouwkundige visie zijn enkele onderwijsgebouwen opgenomen die een beeld geven van de huisvestingsmogelijkheden op de locatie. De visie werd door de gemeente Breda goed ontvangen en is de basis voor de uitwerking van de onderwijsvisie van techniek- en groenopleidingen naar een programma van eisen in 2022.

De groei van het aantal leerlingen in Oudenbosch is opvallend en gaf aanleiding om de voorgenomen uitbreiding te herzien. Omdat het aantal leerlingen op de locatie groter wordt dan aanvankelijk werd verwacht, is een nieuw uitbreidingsplan geschreven dat in 2022 wordt uitgevoerd.

Het verbeteren van de ventilatie in de Curio-locaties door het aanbrengen dan wel aanpassen van bestaande klimaatinstallaties heeft de hoogste prioriteit en wordt in verschillende jaren uitgevoerd. Om het gewenste niveau te bereiken is in principe gerekend met een vierjarenplan. 2021 was het tweede jaar. Er volgen investeringen in 2022 en mogelijk ook nog in 2023.

De start van de bouw van het sporttalentencentrum in Breda – onder regie van de gemeente - heeft vertraging opgelopen. Verwacht wordt dat de bouw in maart 2022 start en in juni 2023 wordt opgeleverd en dat opleidingen vanaf schooljaar 2023/2024 gebruik kunnen maken van de nieuwe accommodatie.

Als gevolg van de COVID-19-pandemie is er een plan gemaakt om het werken op kantoor in Etten-Leur voor ondersteunende medewerkers aan te passen. De nieuwe manier van werken houdt in dat blijvend uitgegaan wordt van deels op kantoor en deels vanuit huis of elders (scholen) werken.

## 11 Financieel beleid

---

Het financieel beleid van Curio richt zich op de instandhouding van een financieel gezonde positie op de lange termijn.

### 11.1 Kaders en risicobeleid

Op Curio-niveau worden de kaders voor strategie, positionering en bedrijfsvoering opgesteld. Scholen en sectoren bepalen binnen de gestelde kaders op welke wijze men het onderwijs wil organiseren en inrichten. Door het hanteren en handhaven van een financieel kader worden risico's beheerst terwijl er duidelijkheid en ruimte ontstaat voor ondernemerschap. Basisuitgangspunt en item van sturing is dat met de vastgestelde kaders een sluitende begroting moet kunnen worden gerealiseerd.

#### *Renterisico*

Het renterisicobeleid heeft tot doel de renterisico's die voortkomen uit de financiering van Curio te beperken en daarmee tevens de netto-rentelasten te optimaliseren. Dit beleid heeft onder meer geleid tot het afsluiten van een relatief omvangrijke financiering ten behoeve van een gelijklopend meerjarig investeringsprogramma onderwijshuisvesting. Er is in 2006 een lening afgesloten bij de ING bank van € 50 miljoen ingaande 1 juli 2010 met een looptijd van 20 jaar tegen een variabele rente gebaseerd op het 3-maands Euribor plus een opslag van 0,20%. Om zich in te dekken tegen de financiële gevolgen van mogelijk toekomstige rentestijgingen is eveneens een renteswap afgesloten met een looptijd van 15 jaar waardoor de rente tot juni 2025 min of meer gefixeerd is op 4,75%.

Voor de verwerking van de renteswap past Curio kostprijshedge-accounting toe. De kostprijs van de renteswap bedraagt nihil. De marktwaarde (reële waarde) van de renteswap bedraagt ultimo 2021 circa - € 3,2 miljoen. Indien de reële waarde van de renteswap behorende bij de langlopende schuld aan de ING bank negatief is, heeft Curio geen verplichting om een onderpand te storten.

#### *Liquiditeitsrisico*

Het totale langlopende deel van bovengenoemde lening bedraagt eind 2021 circa € 19,4 miljoen. Voor het afdekken van het rente- en liquiditeitsrisico op deze schuld aan de ING bank heeft Curio zoals hierboven aangegeven de renteswap lopen om zo het risico van een variabele rente gedurende de eerste 15 jaar af te dekken door een overeengekomen vast rentepercentage van 4,75%. Het liquiditeits- en renterisico is daardoor verlegd tot medio 2025. Daarna kan opnieuw de afweging worden gemaakt om het renterisico af te dekken. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de toelichting op de balans als onderdeel (13) van de jaarrekening.

Voor de korte termijn financiering heeft Curio de beschikking over de beschikbare liquiditeiten welke ultimo 2021 € 70,0 miljoen bedragen.

#### *Kredietrisico*

De risico's van vorderingen op tegenpartijen als het ministerie van OCW, gemeenten en overige overheden wordt zeer beperkt geacht. De vordering op studenten is verspreid over een grote populatie van relatief geringe bedragen en bij de vordering op overige bedrijven is geen sprake van concentratie bij slechts enkele tegenpartijen. Er worden procedures en gedragslijnen gehanteerd om de omvang van de kredietrisico's bij elke tegenpartij te beperken. Voor potentieel oninbare vorderingen wordt een voorziening gevormd.

## 11.2 Financieel resultaat 2021

Het begrote resultaat na belasting bedroeg circa € 5,3 miljoen negatief. Het gerealiseerde resultaat na belasting bedraagt circa € 10,7 miljoen positief. Van de ontwikkeling van het financiële resultaat is het volgende overzicht te geven:

(x € 1.000)	Realisatie					Begroting	
	2017	2018	2019	2020	2021	2021	2022
Baten	217.842	220.190	213.482	209.190	227.148	211.060	217.174
Lasten	216.192	217.256	211.444	204.493	214.828	215.076	225.654
Saldo baten en lasten	1.650	2.934	2.038	4.697	12.320	-4.016	-8.480
Financiële baten en lasten	-1.075	-1.750	-1.852	-1.816	-1.634	-1.331	-1.242
Resultaat	575	1.184	186	2.881	10.686	-5.347	-9.722
Belastingen	-52	-171	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	820	0	0	0	0	0
<b>Resultaat na belastingen</b>	<b>523</b>	<b>1.833</b>	<b>186</b>	<b>2.881</b>	<b>10.686</b>	<b>-5.347</b>	<b>-9.722</b>

De begroting 2021 liet een negatief resultaat zien van € 5,3 miljoen. Dit werd voor € 2,0 miljoen veroorzaakt door de verdere implementatie van de nieuwe koers Klaar voor de Toekomst. Ook de reguliere activiteiten lieten voor 2021 (en 2022) een negatief begroot resultaat zien.

Het resultaat 2021 na belasting is met € 10,7 miljoen ca. € 16,0 miljoen gunstiger dan begroot. Het aandeel in het resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen is € 0,1 miljoen gunstiger dan begroot. Het overig resultaat (resultaat Curio zelf) is echter € 15,9 miljoen gunstiger dan begroot. De oorzaak van deze afwijkingen wordt verder toegelicht in de jaarrekening die onderdeel uit maakt van dit jaarverslag.

De begroting 2022 laat een negatief resultaat zien van € 9,7 miljoen. Dit resultaat bestaat voor een deel uit structurele reguliere activiteiten en deels uit incidentele posten.

Begroting	
x € 1.000	2022
Structureel	-2.947
Incidenteel	-6.775
<b>Totaal</b>	<b>-9.722</b>

Doel is om na 2023 een nulbegroting in meerjarenperspectief te hebben. Er is een aantal oplossingsrichtingen geformuleerd om binnen de sectoren tot een structureel sluitende begroting te komen. Tot op heden leidt dat nog onvoldoende tot financieel resultaat. De efficiënte en effectieve inrichting van de ondersteuning is in 2021 gestart; de resultaten worden in 2023 geheel gerealiseerd. De herstructurering van het opleidingsportfolio is het volgende speerpunt en zal leiden tot resultaat, ook omdat dit op termijn bijdraagt in lagere huisvestingslasten. Deze oplossingsrichtingen zullen vanaf schooljaar 2022 - 2023 zichtbaar effect gaan sorteren.

Het incidentele resultaat wordt met name veroorzaakt door de volgende posten:

x € 1.000	Begroting 2022
Herinrichting S&O doorgeschoven	-1.475
Thuiswerkregeling	-1.100
Resultaat portefeuillebegr.tlv alg.reserve	-3.379
Koers	-988
<b>Totaal</b>	<b>-6.942</b>

De dienst student en onderwijs heeft aangegeven dat in het kader van de herinrichting tijdelijk een uitbreiding van de formatie nodig is teneinde de gewenste kwaliteitsslag te maken om de besparingsdoelstelling te realiseren. De incidentele tekorten die hierdoor ontstaan zijn in 2021 reeds geaccepteerd als verlies en komen uiteindelijk ten laste van de algemene reserve. Deze activiteiten zijn wel verschoven in de tijd, maar liggen in totaliteit nog in lijn met wat eerder 'goedgekeurd' was.

Met ingang van 2022 geeft Curio haar medewerkers een tegemoetkoming voor de vaste kosten die gemaakt worden in het kader van het thuiswerken zoals de aanschaf van een werkplek. Medewerkers ontvangen hiervoor dan eens in de 3 jaar een vergoeding.

Het totale resultaat van de portefeuillebegrotingen is aangemerkt als incidenteel.

In 2021 zijn niet alle in het kader van het programma klaar voor de toekomst geplande activiteiten uitgevoerd. Naar verwachting kan dit in 2022 tot afronding komen.

### 11.3 Toestand op balansdatum

Met betrekking tot de ontwikkeling van de balansposities in een meerjarenperspectief wordt het volgende overzicht gegeven:

(x€ 1.000)	31-12-17	31-12-18	31-12-19	31-12-20	31-12-21
<b>Activa</b>					
<b>Vaste activa</b>					
Immateriële vaste activa	21	13	11	8	6
Materiële vaste activa	169.132	169.407	168.682	150.546	145.702
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>169.153</b>	<b>169.420</b>	<b>168.693</b>	<b>150.554</b>	<b>145.708</b>
<b>Vlottende activa</b>					
Vorraden	105	86	45	83	127
Vorderingen	8.216	3.759	5.445	3.021	3.263
Liquide middelen	42.398	41.023	34.618	49.898	70.032
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>50.719</b>	<b>44.868</b>	<b>40.108</b>	<b>53.002</b>	<b>73.422</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>219.872</b>	<b>214.288</b>	<b>208.801</b>	<b>203.556</b>	<b>219.130</b>
<b>Passiva</b>					
Eigen vermogen	125.078	126.911	127.097	129.978	140.664
Voorzieningen	13.125	16.435	17.849	16.021	16.223
Langlopende schulden	39.682	34.074	25.096	22.339	19.375
Kortlopende schulden	41.987	36.868	38.759	35.218	42.868
<b>Totaal passiva</b>	<b>219.872</b>	<b>214.288</b>	<b>208.801</b>	<b>203.556</b>	<b>219.130</b>

De wijzigingen in de diverse balansposities gedurende 2021 worden bepaald door meerdere factoren. De belangrijkste oorzaken per balanspost zijn:

- De daling van de boekwaarde van de materiële vaste activa hangt voor een groot deel samen met reguliere afschrijvingen. Daarnaast hebben enkele investeringen plaatsgevonden.
- De stijging van de liquide middelen hangt met name samen met de ontvangst van NPO-middelen en diverse corona-gerelateerde bijdragen waarvoor de uitgaven nog (deels) moeten plaatsvinden.
- Aan het eigen vermogen is het positieve resultaat over 2021 toegevoegd.
- De toename van de kortlopende schulden heeft onder andere te maken met terug te betalen en vooruitontvangen bedragen van het Rijk en de eenmalige extra vergoeding over 2021 die in januari aan het personeel is uitgekeerd.

De balans, toelichtingen en specificaties maken onderdeel uit van de jaarrekening. Daar zijn ook de uitgebreide toelichtingen en specificaties opgenomen.

#### 11.4 Signaleringswaarde publiek eigen vermogen

De signaleringswaarde publiek eigen vermogen bedraagt € 189,1 miljoen. De daadwerkelijke omvang van het publiek eigen vermogen van Curio blijft daar met € 137,6 miljoen ver onder.

In de jaarrekening is onder referentie 37 de berekeningswijze voor de signaleringswaarde opgenomen.



## 11.5 Kengetallen

Het financieel toezicht op het onderwijs berust bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van financieel toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit. Dit toezicht vindt risicogericht plaats op grond van een analyse van de financiële gegevens uit onder meer de jaarrekening en de continuïteitsparagraaf. Bij de analyse hanteert de inspectie de volgende set kengetallen:

- Voor solvabiliteit 2 wordt een signaleringsgrens (ondergrens) van 30% aangehouden. De solvabiliteit van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant blijft hier ruimschoots boven en ligt ook hoger dan de gemiddelde solvabiliteit van de ROC's.
- Voor liquiditeit (current ratio) wordt een signaleringsgrens (ondergrens) van 0,75 aangehouden. De liquiditeit van Stichting Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant blijft hier ruimschoots boven.
- Voor de absolute omvang liquide middelen geldt een signaleringswaarde van € 2,0 miljoen. De omvang van de liquide middelen van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant ligt hier ruim boven.

Voor de ontwikkeling van de kengetallen in een meerjarenperspectief wordt het volgende overzicht gegeven:

	2017	2018	2019	2020	2021
Solvabiliteit 2	0,63	0,67	0,69	0,72	0,72
Gem ROC's 1)	0,59	0,6	0,62	0,61	
Liquiditeit	1,21	1,22	1,03	1,50	1,71
Gem ROC's 1)	1,20	1,28	1,24	1,29	
Omvang liquide middelen ( <i>x € 1 mln.</i> )	42,40	41,02	34,62	49,90	70,03

<sup>1)</sup> Jaarlijks worden, op basis van de jaarrekeningen, de financiële gegevens verstrekt voor de MBO sector via het zogenaamde "Mbo gegevensboek". Hierin staan ook de kengetallen solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit voor alle ROC's gemiddeld. Het meest recente gegevensboek dat beschikbaar is, is die op basis van de jaarrekeningen 2016 tot en met 2020 (via site DUO).

### Definities:

Solvabiliteit 1:	Eigen vermogen / totaal passiva
Solvabiliteit 2:	(Eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva
Liquiditeit:	Vlottende activa/ kortlopende schulden

## 11.6 Treasury

Het kader, de doelstellingen alsmede de administratieve organisatie en interne controle rondom het treasurybeleid zijn vastgelegd in het 'Treasurystatuut Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant'. Het statuut is gebaseerd op de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 en daarnaast op eigen financiële kaders. Treasury levert een wezenlijke bijdrage aan het realiseren van de financiële doelstellingen en het waarborgen van de financiële continuïteit van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant middels beheersing van de ingaande en uitgaande geldstromen op zowel de korte als langere termijn.

De eigen financiële kaders om de doelstellingen te realiseren luiden:

- De solvabiliteit 1 bedraagt minimaal 0,35
- De liquiditeit bedraagt minimaal 0,7.

	2017	2018	2019	2020	2021
Solvabiliteit 1	0,57	0,59	0,61	0,64	0,64
Gem ROC's <sup>1)</sup>	0,52	0,53	0,54	0,54	
Liquiditeit	1,21	1,22	1,03	1,50	1,71
Gem ROC's <sup>1)</sup>	1,20	1,28	1,24	1,29	

De liquiditeit mag kleiner zijn dan 1,0 mits groter dan de interne ondergrens van 0,7 indien dit vanuit het overzicht met de cashflowontwikkeling op de lange termijn, dat jaarlijks wordt opgesteld, aantoont dat dit slechts geldt voor een beperkt aantal jaren. In een dergelijke situatie zal een afweging plaatsvinden of huisvestingsinvesteringen daadwerkelijk uit eigen middelen worden betaald of dat gebruik wordt gemaakt van externe financiering.

Onlangs is de signaleringswaarde verhoogd naar 0,75, onze eigen financiële kaders zullen hier nog op worden aangepast. Met een liquiditeit van 1,71 zit Curio ruim boven alle grenzen.

Ten aanzien van het beleggen van de financiële middelen wordt een terughoudend beleid gevoerd. Ultimo 2021 zijn de beschikbare gelden volledig uitgezet op direct opvraagbare bankrekeningen. Gelet op de spreiding van risico's staan de direct opvraagbare gelden uit bij verscheidene banken.

## 12 Continuïteit

### 12.1 Meerjarenperspectief

Dit hoofdstuk blikkt vooruit naar de ontwikkelingen van Curio binnen haar omgeving. Het meerjarenperspectief resulteert in een overzicht waarbij naar het verslagjaar wordt gekeken en vijf jaar vooruit. Welke trends zijn waar te nemen en welke ontwikkelingen zien we binnen de regio West-Brabant die van invloed zijn op Curio?

### 12.2 Verwachte ontwikkelingen

De regio West Brabant zal, net als veel gebieden in Nederland, de komende jaren te maken krijgen met een daling van de bevolkingsgroei, die uiteindelijk zal omslaan in een bevolkingskrimp, met name rondom Breda en de westelijke regio. Dit zal resulteren in een verdere afname van het aantal leerlingen (vmbo). Het aantal studenten (mbo) binnen Curio blijft op de korte termijn nog stabiel. De daling wordt daar vanaf schooljaar 2024-2025 verwacht. Een daling van leerlingen en studenten heeft gevolgen voor de Rijksbijdrage OCW (bekostiging per leerling/ student), maar ook voor de personele formatie en de huisvesting.

Leerlingen- en (gewogen) studentenaantallen vormen de basis voor de meerjarenbegroting. Het opstellen van goede leerling- en studentprognoses is complex. Er wordt gebruik gemaakt van diverse bronnen, zoals de demografische ontwikkeling per regio, de prognosetool van DUO, maar er wordt ook rekening gehouden met specifieke verwachtingen per sector. In de meerjarenbegroting gaan we uit van een dalende lijn in de leerlingen- en (gewogen) studentenaantallen, waarbij elke subregio een andere demografisch beeld laat zien. Effecten worden per sector geanalyseerd en doorgerekend.

Daarnaast zien we een verandering in de arbeidsmarkt. Door onszelf goed te profileren en goed in te spelen op de behoefte van de continu veranderende arbeidsmarkt in onze regio, kunnen we de verbinding met de arbeidsmarkt behouden en de daling van het aantal studenten beperken.

#### 12.2.1 Staat van baten en lasten en balans (inclusief deelnemingen)

Staat van baten en lasten (x€ 1.000)	JR	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
<b>Baten</b>						
(Rijks)bijdragen	215.588	206.980	187.431	177.574	176.902	176.353
Overige overheidsbijdragen	3.717	3.348	2.961	2.961	2.700	2.700
Cursus-, les en examengelden	1.909	38	438	438	438	438
Baten werk i.o.v. derden	2.298	3.165	2.805	2.617	2.546	2.546
Overige baten	3.636	3.643	2.712	2.644	2.637	2.607
Som der baten	227.148	217.174	196.347	186.234	185.223	184.644
<b>Lasten</b>						
Personeelslasten	169.081	173.574	144.543	137.378	137.605	136.099
Afschrijvingen	11.833	11.987	11.673	11.851	11.854	11.899
Huisvestingslasten	12.763	14.016	13.668	14.032	13.181	13.246
Overige lasten	21.151	26.077	22.429	21.551	21.489	21.482
Som der lasten	214.828	225.654	192.313	184.812	184.129	182.726
<b>Saldo baten en lasten</b>	12.320	-8.480	4.034	1.422	1.094	1.918
Financiële baten en lasten	-1.634	-1.242	-1.103	-984	-720	-512
<b>Resultaat</b>	10.686	-9.722	2.931	438	374	1.406
Belastingen	0	0	0	0	-29	-52
Resultaat deelneming	0	0	0	0	0	0
<b>Resultaat na belastingen</b>	10.686	-9.722	2.931	438	345	1.354

Verdeeld naar Curio en haar deelnemingen geeft dit het volgende beeld:

Staat van baten en lasten (x € 1.000)	JR	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Curio	10.323	-10.090	2.579	91	38	1.063
Deelnemingen	363	368	352	347	307	291
<b>Totaal</b>	<b>10.686</b>	<b>-9.722</b>	<b>2.931</b>	<b>438</b>	<b>345</b>	<b>1.354</b>

Onze ambities zijn verwoord in ons Instellingsplan 2020 – 2025 – Beroepsonderwijs maak je samen.

Onze missie is als volgt geformuleerd:

“Curio laat je groeien”.

Onze visie: Curio biedt daarom onderwijs waarin leerlingen en studenten centraal staan. We moedigen ze aan om te ontdekken en prikkelen hun nieuwsgierigheid. We leiden ze op tot zelfbewuste deskundigen in hun vakgebied. Zodat ze zo goed mogelijk voorbereid zijn op de arbeidsmarkt van morgen. Curio laat leerlingen en studenten groeien.

De missie is vertaald naar twee strategische hoofddoelen:

- **Wij sluiten aan op de leervraag van de student**
- **Wij zijn de beroepsopleider van de regio**

We hebben ons tevens verbonden aan een tweetal regionale initiatieven; de Agenda Beroepsonderwijs West-Brabant en Kennispact Brabant. In september 2021 is besloten om nadere focus aan te brengen en aan de hand van het instellingsplan te prioriteren en concretiseren. In de periode 2023 - 2025 richten we ons op twee (op elkaar afgestemde) thema's:

- Flexibilisering van het onderwijs van Curio

- Implementatie van de portefeuillestructuur

Per thema zijn concrete resultaten geformuleerd voor de periode 2022 – 2025. Dat betekent dat – na afronding van de lopende projecten (onderwijsagenda 2021) - alle inzet wordt gericht op de realisatie van deze twee doelen en de realisatie van de vernieuwing ondersteuning.

Naast de onderwijsthema's zijn in het kader van de implementatie van de herinrichting ondersteuning vier projecten gestart, wordt elke dienst heringericht en is de reorganisatie formeel gestart. Wat betreft de vernieuwing van de ondersteuning lopen de in 2021 gestarte projecten door in 2022/2023. Ter ondersteuning en borging van een effectieve en efficiënte projectmatige werkwijze wordt in 2022 een Curio-projectbureau opgericht om in lijn met de visie Projectmatig Werken de aanpak en voortgang van projecten te borgen. Hiermee is invulling gegeven aan één van de onderwerpen van de strategische agenda, te weten effectief en efficiënt inrichten van het onderwijs/de ondersteuning. Om de beoogde kwaliteitsslag te kunnen maken, brengt de herinrichting van de ondersteuning de eerste jaren additionele kosten met zich mee.

Ongetwijfeld zal de Covid19-pandemie ook in 2022 de onderwijsuitvoering onder druk zetten. Curio heeft de afgelopen jaren fors ingezet op de ondersteuning van afstandsleren. De voortzetting hiervan en de doorontwikkeling naar een blended herontwerp van ons onderwijs maken het mogelijk dat Curio ook in deze bijzondere tijden in staat is om kwalitatief goed onderwijs aan te bieden aan onze leerlingen en studenten. En daarmee de missie “Curio laat jou groeien” waar kan blijven maken. De beschikbaarstelling en besteding van de incidentele extra middelen vanuit het Nationaal Programma

Onderwijs (NPO) hebben een aanzienlijke impact op de exploitatie van de sectoren en diensten in de jaren 2021 en 2022 en daarmee op het jaarresultaat 2021 en de meerjarenbegroting 2022 - 2026. Voor activiteiten uit vastgestelde NPO-plannen die niet in 2021 maar in 2022 tot uitvoering zullen komen, worden de bijbehorende middelen via de bestemmingsreserve doorgeschoven naar 2022.

De (verwachte) daling van het aantal leerlingen en studenten zien we terug in een dalende structurele bekostiging. Deze daling heeft zich nog onvoldoende vertaald in een dalend personeelsbestand, waardoor de reguliere onderwijsbegroting nog steeds onder druk staat. De reserve- en liquiditeitspositie biedt ruimte voor een (incidentele) inzet van middelen om de uitdagingen waar we de komende jaren voor staan het hoofd te bieden.

Meerjarenbalans (x€ 1.000)	31-12-21	31-12-22	31-12-23	31-12-24	31-12-25	31-12-26
<b>Activa</b>						
<b>Vaste activa</b>						
Immateriële vaste activa	6	3	1	0	0	0
Materiële vaste activa	145.702	147.575	147.133	153.709	160.447	171.784
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>145.708</b>	<b>147.578</b>	<b>147.134</b>	<b>153.709</b>	<b>160.447</b>	<b>171.784</b>
<b>Vlottende activa</b>						
Vorraden	127	40	40	40	40	40
Vorderingen	3.263	3.700	3.700	3.700	3.700	3.700
Liquide middelen	70.032	44.153	44.803	36.167	27.273	29.040
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>73.422</b>	<b>47.893</b>	<b>48.543</b>	<b>39.907</b>	<b>31.013</b>	<b>32.780</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>219.130</b>	<b>195.471</b>	<b>195.677</b>	<b>193.616</b>	<b>191.460</b>	<b>204.564</b>
<b>Passiva</b>						
Algemene reserve	128.327	122.999	126.341	126.733	127.024	128.087
Bestemmingsreserve-privaat	3.096	3.464	3.816	4.163	4.470	4.761
Bestemmingsreserve-publiek	8.087	500	0	0	0	0
Herwaarderingsreserve	1.154	854	554	254	0	0
<b>Totaal eigen vermogen</b>	<b>140.664</b>	<b>127.817</b>	<b>130.711</b>	<b>131.150</b>	<b>131.494</b>	<b>132.848</b>
Voorzieningen	16.223	15.611	15.476	15.476	15.476	15.476
Langlopende schulden	19.375	16.875	14.375	11.875	8.625	23.625
Kortlopende schulden	42.868	35.168	35.115	35.115	35.865	32.615
<b>Totaal passiva</b>	<b>219.130</b>	<b>195.471</b>	<b>195.677</b>	<b>193.616</b>	<b>191.460</b>	<b>204.564</b>

Voor de komende jaren (2022-2029) staat nieuwbouw gepland in Breda voor de sector Techniek en Technologie en de sector Voedsel, Groen en Gastvrijheid.

Vanuit de algemene reserve heeft ultimo 2019 een toevoeging plaatsgevonden aan een publieke bestemmingsreserve namelijk de bestemmingsreserve 'Klaar voor de toekomst'. De bestemmingsreserve 'Klaar voor de toekomst' is gevormd voor het door de Raad van Toezicht goedgekeurde incidentele budget ten behoeve van de uitvoering van het Instellingsplan. Door de uitbraak van Covid-19 heeft de uitvoering van de eerste fase van dit plan vertraging opgelopen en is de uitvoering in 2021 doorgelopen. De ontwikkeling in de algemene reserve en de bestemmingsreserves hangt samen met de verwachte exploitatieresultaten in de jaren 2021 tot en met 2025. De vrijval van de herwaarderingsreserve, die in 1997 is ontstaan als gevolg van de overname van gebouwen in het kader van de OKF en loopt tot en met 2023, heeft een positief effect op de ontwikkeling van de algemene reserve.

## 12.2.2 Ontwikkelingen in financiële kengetallen

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Solvabiliteit 1	0,64	0,65	0,67	0,68	0,69	0,65
Solvabiliteit 2	0,72	0,73	0,75	0,76	0,77	0,73
Liquiditeit	1,71	1,36	1,38	1,14	0,86	1,01
Huisvestingsratio	0,09	0,07	0,09	0,09	0,08	0,07
Weerstandsvermogen	0,62	0,59	0,67	0,70	0,71	0,72
Rentabiliteit	4,7%	-4,5%	1,5%	0,2%	0,2%	0,7%

Binnen Curio is de solvabiliteit ruim op orde. De solvabiliteit (solvabiliteit 1: eigen vermogen/totaal vermogen en solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen)/ totaal vermogen) beweegt tussen 0,64 en 0,77 en ligt daarmee boven de signaleringswaarde van 0,3. Het eigen vermogen, dat op balansdatum 31 december 2021 circa € 140 miljoen bedraagt, is daarvoor een stabiele onderlegger. Gegeven de negatieve rente op liquide middelen is zoveel mogelijk vanuit eigen middelen gefinancierd en zijn waar mogelijk langlopende schulden (vervroegd) afgelost. Hierdoor is de solvabiliteit verder opgelopen. Solvabiliteit 2 ligt door het vormen van voorzieningen, waaronder de sinds enkele jaren verplicht te vormen voorziening voor duurzame inzetbaarheid, aanzienlijk hoger dan solvabiliteit 1.

De liquiditeit is goed te noemen. De ontvangst van NPO-gelden heeft in 2021 een gunstig effect gehad op de liquiditeit. In 2025 wordt naar verwachting een (laagste) niveau bereikt van 0,86. Daarna loopt de liquiditeit weer op naar 1,01 in 2026. De liquiditeit blijft daarmee boven de interne ondergrens van 0,85 en de signaleringswaarde van 0,75. In de jaren 2026 en verder zal de liquiditeit naar verwachting weer licht dalen als gevolg van nieuwbouwplannen.

De huisvestingsratio schommelt rond de 0,10 en ligt hiermee onder de formele signaleringswaarde van 0,15. Het weerstandsvermogen is op orde en boven de signaleringswaarde van 0,05. De rentabiliteit van de reguliere activiteiten laat voor 2022 een geplande negatieve uitkomst zien. Dit wordt veroorzaakt door (incidentele) lasten waarvoor goedkeuring is gegeven die te onttrekken aan de algemene reserve.

### 12.2.3 Ontwikkelingen in leerlingen- en studentenaantallen

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
<b>Vo</b>	6.317	4.515	4.490	4.418	4.429	4.420
<b>Educatie</b>						
Vavo	247	400	400	400	400	400
Overige Educatie	647	500	500	500	500	500
<b>Totaal Educatie</b>	894	900	900	900	900	900
<b>Mbo</b>						
Studenten bol	10.816	10.839	10.847	10.804	10.760	10.545
Studenten bbl	4.079	4.304	4.298	4.310	4.305	4.218
<b>Totaal mbo</b>	14.895	15.143	15.145	15.114	15.065	14.763
<b>Totaal mbo gewogen</b>	12.448	12.561	12.566	12.528	12.482	12.232
<b>Totaal (ongewogen)</b>	<b>22.106</b>	<b>20.558</b>	<b>20.535</b>	<b>20.432</b>	<b>20.394</b>	<b>20.083</b>

Bovenstaande aantallen betreffen de aantallen per 1 oktober 2021. Het betreft een voorlopige telling. Hierop vindt voor 1 juli 2022 nog een accountantscontrole plaats. Het overzicht laat zien dat ook binnen Curio op termijn de (landelijk) dalende trend van het gewogen aantal leerlingen en studenten zich voordoet. Wat speelt zijn zowel positieve als negatieve factoren:

- De toestroom naar het vmbo stagneert deels door een andere manier van studieadviesing bij aanleverende scholen, liever een (m)havo advies dan een (v)mbo advies. Dat zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor de instroom naar het mbo;

- Dalende instroom vanuit demografische factoren;
- Toenemende mobiliteit van mbo-studenten (vrij OV-vervoer);
- Toenemende concurrentie met andere mbo-instellingen vanwege een krimpende studentenmarkt;
- Veranderd studieaanbod binnen Curio (start nieuwe opleidingen) wat tijdelijk voor een stabilisatie van de aantallen zorgt.
- Voorgenomen overdracht van twee vo-scholen aan een ander bestuur per 1 augustus 2022.

Curio moet rekening houden met een op termijn verwachte daling in leerlingen- en studentenaantallen. De situatie verschilt van opleiding tot opleiding en per sector.

#### 12.2.4 Ontwikkelingen in formatie

In fte	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Vast	1.665	1.662	1.394	1.343	1.326	1.316
Flexibel	299	299	251	241	238	237
<b>Totaal in dienst</b>	<b>1.964</b>	<b>1.961</b>	<b>1.645</b>	<b>1.584</b>	<b>1.564</b>	<b>1.553</b>
Inhuur	42	72	63	60	58	55
<b>Totale formatie</b>	<b>2.006</b>	<b>2.033</b>	<b>1.708</b>	<b>1.644</b>	<b>1.622</b>	<b>1.608</b>

Het personeel in dienst onderverdeeld naar functiecategorie geeft het volgende beeld:

In fte	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bestuur & directie (DIR)	25	25	18	17	17	17
Personeel primair proces (OP en OOP)	1.446	1.437	1.192	1.142	1.125	1.115
Ondersteunend personeel* (OOP-Z)	493	499	435	425	422	421
<b>Totale formatie</b>	<b>1.964</b>	<b>1.961</b>	<b>1.645</b>	<b>1.584</b>	<b>1.564</b>	<b>1.553</b>
* ook de onderwijsmanagers vallen binnen deze categorie						

Zoals eerder aangegeven wordt een (verdere) daling van het aantal leerlingen en studenten verwacht. De daling in de afgelopen jaren heeft zich niet geheel vertaald in een dalend personeelsbestand, waardoor de reguliere onderwijsbegroting momenteel onder druk staat. Inperking van formatie is dan ook noodzakelijk en past in de lijn van krimp en besparing. In het aantal fte voor 2022 is rekening gehouden met de uitvoering van het NPO-programma naast de reguliere onderwijsbegroting en met de voorgenomen overdracht van twee vo-scholen naar een ander bestuur.

Formatie versus leerlingen/ studenten		2021	2024	2026
Totale formatie 31-12	In fte	2.006	1.644	1.608
	Index	100	82	80
Leerling- en studentaantal 1-10 (ongewogen)	Aantal	22.106	20.432	20.083
	Index	100	92	91
Leerling- en studentaantal 1-10 (inclusief mbo gewogen)	Aantal	19.659	17.846	17.552
	Index	100	91	89

Met het oog op een veranderende arbeidsmarkt en daarmee gepaard gaande veranderende onderwijsvraag is het doelmatig(er) inzetten van de formatie en het bepalen van de juiste omvang van de flexibele schil gewenst. De uitdaging voor de komende jaren is het in de juiste verhouding houden van de flexibele schil. Het in stand houden van de flexibele schil is mogelijk door het natuurlijk verloop in de komende jaren. De uitstroom als gevolg van natuurlijk verloop ziet er voor de komende jaren als volgt uit:

Natuurlijk verloop	2022	2023	2024	2025	2026
fte	18	30	45	55	69

### 12.2.5 Ontwikkelingen op gebied van huisvesting

Algemeen	2021	2022	2023	2024	2025	2026
aantal m2 bvo *	214.282	214.132	211.342	210.842	210.842	210.842
aantal locaties *	42	42	40	40	40	40
Waarvan huur	14	13	13	13	13	13
investeringen (x €1.000)	3.136	6.703	8.375	13.299	14.422	17.126
desinvesteringen (x €1.000)	1.202	2.222	1.300	1.300	1.300	1.300
* eigendom en huur						

De verdeling over eigendom en huur is als volgt:

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
<b>Eigendom</b>						
m2 bvo **	195.162	195.162	192.222	190.722	190.722	190.722
aantal	29	29	27	27	27	27
<b>Huur</b>						
m2 bvo	19.120	18.970	19.120	20.120	20.120	20.120
aantal	13	13	13	13	13	13
<b>Totaal</b>						
m2 bvo (excl. verhuur)	214.282	214.132	211.342	210.842	210.842	210.842
aantal	42	42	40	40	40	40

Uit 2021 gebruikt Curio 42 locaties. Hiervan worden 13 locaties gehuurd. De overige locaties zijn in eigendom. Om een goed beeld te krijgen van de huisvesting worden intern drie groepen onderscheiden. Naast de huisvesting voor mbo en vo onderscheiden we een categorie overige. Onder overige huisvesting valt onder meer de locatie Van Riebeecklaan te Breda waarin een vmbo-school van Libréon is gehuisvest. Curio, als eigenaar van het gebouw, heeft de huisvestingsverantwoordelijkheid.

#### Huisvesting mbo

Naast de geplande nieuwbouw aan de Frankenthalerstraat is ten behoeve van de opleiding Sport & Bewegen met de gemeente Breda een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van een Talentencentrum. Dit centrum, dat gehuurd gaat worden van de gemeente, voorziet in de behoefte aan een sportaccommodatie.

#### Huisvesting vo

Binnen het vo blijft het aantal locaties de komende jaren rond de 10. Vanwege dalende leerlingaantallen in het vmbo wordt onderzocht welke locaties in de toekomst kunnen vervallen of gebruikt kunnen worden voor andere doeleinden zoals mbo-opleidingen met ruimtegebrek. Zo wordt boventallige ruimte bij Scala ingezet voor mbo-opleidingen vrede en veiligheid.

#### Overige huisvesting

Curio heeft vanuit afspraken omtrent de doordecentralisatie van de huisvesting van de vo- en vmbo-scholen in Breda, momenteel nog twee locaties in eigendom. Een locatie is in gebruik door een Libréon-school. De andere locatie is in 2020 verlaten en is onder voorbehoud verkocht. Naar verwachting zal de levering in 2022 plaatsvinden.



### 12.2.6 Conclusie

De afgelopen jaren is steeds een mooi financieel resultaat gerealiseerd. Voor 2021 werd een fors verlies verwacht zowel als gevolg van de incidentele inzet van middelen ten behoeve van het koersplan als ten aanzien van de reguliere activiteiten. Uiteindelijk is het jaar met een positief resultaat afgesloten. Dit is met name veroorzaakt door een aanzienlijke vrijval op incidentele gelden ten behoeve van het Nationaal Programma Onderwijs, ontvangen doch niet begrote rijksbijdragen en het temporiseren van strategische projecten en de kwaliteitsagenda. De solvabiliteit en de liquiditeit zijn op orde en dat perspectief lijkt zich te bestendigen. Ook de eerstkomende jaren ziet Curio zich nog voor grote uitdagingen gesteld zoals het wegwerken van leerachterstanden als gevolg van de Covid-19-pandemie, veranderende vraag van de arbeidsmarkt en daaruit voortvloeiend een aanpassing van het onderwijsaanbod. Met de uitvoering van het instellingsplan en daaruit voortvloeiende strategische portefeuilles is een antwoord geformuleerd op deze risico's en zijn stappen gezet om Curio klaar te maken voor de toekomst. We staan dus nog steeds voor de uitdaging om de organisatie flexibeler te maken, zowel qua aanbod van opleidingen, als op het gebied van personeel. Het afstandslernen, dat tijdens Covid-19 in eerste instantie vooral als een noodzakelijke oplossing werd ingezet, heeft laten zien dat dit ook in het normale leerproces van meerwaarde kan zijn. Vanuit onze financiële positie kunnen wij vanuit de algemene reserve de middelen vrijmaken om onze organisatie toekomstbestendig te maken.

## 13 Jaarrekening

---

### 13.1 Geconsolideerde jaarrekening

#### 13.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2021

(na verwerking resultaatbestemming en x € 1.000)

	Ref.	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
<b>Activa</b>			
<b>Vaste activa</b>			
Immateriële vaste activa	4	6	8
Materiële vaste activa	5	<u>145.702</u>	<u>150.546</u>
<b>Totaal vaste activa</b>		145.708	150.554
<b>Vlottende activa</b>			
Vorraden	6	127	83
Vorderingen	7	3.263	3.021
Liquide middelen	8	<u>70.032</u>	<u>49.898</u>
<b>Totaal vlottende activa</b>		73.422	53.002
<b>Totaal activa</b>		<u>219.130</u>	<u>203.556</u>
<b>Passiva</b>			
<b>Eigen vermogen</b>	9	140.664	129.978
<b>Voorzieningen</b>	10	16.223	16.021
<b>Langlopende schulden</b>	11	19.375	22.339
<b>Kortlopende schulden</b>	12	<u>42.868</u>	<u>35.218</u>
<b>Totaal passiva</b>		<u>219.130</u>	<u>203.556</u>

## 13.1.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2021

(x € 1.000)

	Ref.	<u>2021</u>	<u>Begroting 2021</u>	<u>2020</u>
<b>Baten</b>				
Rijksbijdragen	14	215.588	200.061	197.419
Overige overheidsbijdragen	15	3.717	3.209	3.399
Cursus-, les en examengeld	16	1.909	892	2.452
Baten werk i.o.v. derden	17	2.298	2.726	2.272
Overige baten	18	<u>3.636</u>	<u>4.172</u>	<u>3.648</u>
<b>Totaal baten</b>		227.148	211.060	209.190
<b>Lasten</b>				
Personeelslasten	19	169.081	164.638	159.022
Afschrijvingen	21	11.833	12.483	11.728
Huisvestingslasten	22	12.763	13.434	12.776
Overige lasten	23	<u>21.151</u>	<u>24.521</u>	<u>20.967</u>
<b>Totaal lasten</b>		<u>214.828</u>	<u>215.076</u>	<u>204.493</u>
<b>Saldo baten en lasten</b>		12.320	-4.016	4.697
Financiële baten en lasten	25	<u>-1.634</u>	<u>-1.331</u>	<u>-1.816</u>
<b>Resultaat</b>		10.686	-5.347	2.881
Belastingen	26	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Resultaat na belastingen</b>		<u><u>10.686</u></u>	<u><u>-5.347</u></u>	<u><u>2.881</u></u>

## 13.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021

(x € 1.000)

	Ref.	2021	2020
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>			
Saldo baten en lasten		12.320	4.697
<i>Aanpassingen voor:</i>			
Afschrijvingen (excl. boekresultaat)	21	11.833	11.728
Mutaties voorzieningen	10	202	-1.828
		12.035	9.900
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>			
Voorraden	6	-44	-38
Vorderingen		-242	2.417
Schulden		7.678	-3.514
		7.392	-1.135
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		31.747	13.462
Ontvangen interest		0	7
Betaalde interest		-1.662	-1.843
Vennootschapsbelasting	26	0	0
		-1.662	-1.836
Kasstroom uit operationele activiteiten		30.085	11.626
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>			
Verwerving van materiële vaste activa	5	-7.343	-6.950
Ontvangsten u.h.v. vervreemding mva	5	356	13.361
Mutaties overige financiële vaste activa		0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-6.987	6.411
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>			
Aflossing langlopende schulden	11	-2.964	-2.757
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-2.964	-2.757
<b>Mutatie liquide middelen</b>			
		20.134	15.280
<u>Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:</u>			
		2021	2020
<b>Stand per 1 januari</b>		49.898	34.618
Mutatie boekjaar		20.134	15.280
<b>Stand per 31 december</b>	8	70.032	49.898

### 13.1.4 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

## **Grondslagen**

### ***0 Algemene grondslagen***

#### **Activiteiten**

De activiteiten van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant, statutair gevestigd te Breda maar feitelijk gevestigd op Trivium 74 te Etten-Leur en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41105340, en haar groepsmaatschappijen bestaan nagenoeg uitsluitend uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

#### **Schattingen en schattingswijzigingen**

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening kunnen schattingen noodzakelijk zijn. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

#### **Consolidatie**

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende rechtspersonen waarop, op grond van de feitelijke situatie, een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

De in de consolidatie begrepen groepsmaatschappijen zijn:

ROC Corbeille B.V., Bergen op Zoom (100%)

ROC Personeel B.V., Etten-Leur (100%)

ATG B.V., Breda (100%) inclusief de dochtermaatschappij AM&TS (100%)

ROC Corbeille B.V. en ROC Personeel B.V. zijn op 21 december 2021 ontbonden.

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant heeft daarnaast altijd de overheersende zeggenschap over de activiteiten van Stichting Talentenfonds ROC West-Brabant gehad. Deze rechtspersoon is echter van te verwaarlozen financiële betekenis. Derhalve is ook in 2021 afgezien van consolidatie van deze rechtspersoon (art. 2:407 lid 1 sub a BW). Deze Stichting is op 21 december 2021 ontbonden.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen worden volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

De resultaten van nieuw verworven groepsonderdelen en andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. Betaalde goodwill wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

Aangezien de staat van baten en lasten over 2021 van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is in de enkelvoudige jaarrekening volstaan met weergave van een beknopte staat van baten en lasten in overeenstemming met art. 2: 402 BW.

## **Verbonden partijen**

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale Jaarrekening Curio 2021 marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

## **Algemene grondslagen voor de opstelling van de (geconsolideerde) jaarrekening**

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen.

Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

## **Vergelijking met voorgaand jaar/ stelselwijziging**

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

## **Stelselwijziging**

Niet van toepassing.

## **Rapporteringsvaluta**

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in duizenden euro's. Als gevolg van afrondingen zijn in sommige gevallen geringe verschillen ontstaan. Deze verschillen tasten het getrouwe beeld van de jaarrekening niet aan en zijn geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht.

## **Continuïteit van de activiteiten**

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

## **Leasing**

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

### *Operational lease*

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

De Stichting sluit incidenteel contracten af voor de verhuur van materiële vaste activa en doet daarmee afstand van haar genotsrecht. Ontvangsten als gevolg van dergelijke transacties worden op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

## Financiële instrumenten

### *Algemeen*

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de Stichting blootstellen aan renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Dit betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant past kostprijshedge-accounting toe voor de renteswap die ervoor heeft gezorgd dat de variabel rentende schuld aan de ING is omgezet in een vast rentende lening.

Het effectieve deel, wordt tegen kostprijs gewaardeerd. Op iedere balansdatum wordt bepaald of er een indicatie is voor ineffectiviteit door de kritische kenmerken van het hedge-instrument te vergelijken met de kritische kenmerken van de afgedekte positie. In het geval dat de kritische kenmerken van het hedge-instrument en de kritische kenmerken van de afgedekte positie niet aan elkaar gelijk zijn wordt een kwantitatieve ineffectiviteitsmeting uitgevoerd. Ineffectiviteit wordt in de staat van baten en lasten verwerkt indien en voor zover uit de kwantitatieve ineffectiviteitsmeting (cumulatief) een verlies blijkt.

In 2021 is er geen sprake van een ineffectief deel.

### *Renterisico en kasstroomrisico*

Bij de andere lening met een vast rentepercentage over de gehele looptijd is het renterisico beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen.

Bij variabel rentende leningen heeft het kasstroomrisico betrekking op eventuele veranderingen in het rentepercentage van deze leningen. Ultimo 2021 zijn er geen variabel rentende leningen.

### *Reële waarde*

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

## 1 Grondslagen Balans

### **(Im)materiële vaste activa**

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Bij vastgoed wordt de kostprijs toegerekend aan afzonderlijke bestanddelen die van elkaar verschillen qua gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon en wordt vervolgens afgeschreven per afzonderlijk bestanddeel (de zogenaamde 'componentenbenadering'). Op terreinen wordt niet afgeschreven. De activeringsgrens voor overige activa bedraagt € 5.000.

In de jaarrekening zijn de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

Immateriële vaste activa:	goodwill 20%
Vastgoed:	gebouwen 2,5 - 16,67%
	verbouwingen 5 - 10%
	terreinvoorzieningen 10%

Overige materiële vaste activa: inventaris en apparatuur 5 - 33,33%  
vervoermiddelen 15 - 20%

Bij enkele gebouwen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10%.

Bij vervoermiddelen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10-25%.

De aangewende investeringssubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de boekwaarde van de materiële vaste activa.

### **Bijzondere waardevermindering**

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief. De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt met behulp van een disconteringsvoet van 5%. De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

### **Voorraden**

De voorraden worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten en wordt bepaald door individuele beoordelingen van de voorraden.

### **Vorderingen en overlopende activa**

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van beoordeling van de vorderingen.

### **Liquide middelen**

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, tenzij anders vermeld, ter vrije beschikking.

### **Voorzieningen**

Voorzieningen zijn gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te



wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De contante waardebepaling heeft plaatsgevonden op basis van een discontering tegen 1,5% (2020: eveneens 1,5%). De periodieke toename die samenhangt met de contante waardebepaling wordt verantwoord onder de rentelasten.

#### *Voorziening duurzame inzetbaarheid*

Sinds augustus 2014 heeft de werknemer die valt onder de cao-VO, in het kader van het levensfase bewust personeelsbeleid, jaarlijks de beschikking over een basisbudget van 50 uur om die naar eigen inzicht in te zetten voor keuzes die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie. Naast het basisbudget krijgen werknemers van 57 jaar en ouder het recht op een aanvullend budget van maximaal 120 uur per jaar. Dit is niet gekoppeld aan dienstjaren. De werknemer die valt onder de cao-BVE heeft, in het kader van het levensfase bewust personeelsbeleid, recht op seniorenverlof als hij 57 jaar of ouder is en direct voorafgaand aan de ingangsdatum van het verlof gedurende ten minste 5 jaren aaneengesloten in dienst is bij een werkgever die valt onder de werkingssfeer van deze cao. Hier is dus sprake van opbouw van recht. In 2017 en 2018-2019 is een (eenmalige) regeling opgesteld voor de oudere medewerker van Curio. De regeling valt binnen de beleidscontext van strategische personeelsplanning, leeftijdsbewust personeelsbeleid en duurzame inzetbaarheid en is aangemerkt als Persoonlijk Ouderen Arrangement (POA). Het stelt de oudere werknemer, die aan alle instroomvoorwaarden voldoet, in staat om 60% door te werken met behoud van 80% salaris en 100% pensioenopbouw. De voorziening duurzame inzetbaarheid is gevormd voor de uren die door de werknemers die vallen onder de cao-VO zijn gespaard, het aanvullend budget waarvan door de werknemers die vallen onder de cao-VO gebruik wordt gemaakt, het recht op seniorenverlof waarvan de werknemers die vallen onder de cao-BVE gebruik maken dan wel, door de opbouw van rechten, gebruik kunnen gaan maken en de toekomstige kosten voor deelnemers aan de POA regeling waar geen feitelijke inzet tegenover staat (20% salaris en 40% pensioenopbouw).

#### *Voorziening wachtgelden*

De voorziening wachtgelden is gevormd voor toekomstige wachtgelduitkeringen aan ex-werknemers die ultimo boekjaar aanspraak maken op een wachtgelduitkering, voor zover deze ten laste komen van Curio. Voor alle medewerkers die in de berekening van de voorziening wachtgeldverplichtingen zijn meegenomen, is voorzichtigheidshalve de maximale uitkeringsduur gehanteerd aangezien geen betrouwbare inschatting is te maken over een eventuele tussentijdse uitstroom.

#### *Voorziening sociaal beleid*

De voorziening sociaal beleid heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en wordt gevormd indien voor de groep een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van verwachte (ontslag) uitkeringen en reorganisatiekosten. Met mogelijke RVU gevolgen is rekening gehouden.

#### *Voorziening jubilea*

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijf kans.

#### *Voorziening arbeidsongeschiktheid (langdurig zieken)*

Voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot doorbetaling van de lonen en salarissen (inclusief werkgeverslasten) van het per balansdatum naar verwachting voor langere tijd arbeidsongeschikte personeel, is een voorziening gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

### *Pensioenen*

Curio heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiend loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Curio.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Curio betaalt hiervoor premies waarvan circa 70 procent door de werkgever wordt betaald en circa 30 procent door de werknemer. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. In 2021 steeg de actuele dekkingsgraad van ABP met 16,7% naar 110,2% einde van het jaar. Ondanks de onzekere economische vooruitzichten aan het begin van het jaar, werd het een goed beleggingsjaar voor ABP. Het rendement over 2021 is 11,1%. Het vermogen groeide naar € 550 miljard eind 2021, vooral door een gunstig klimaat op de financiële markten. Daarbij steeg de rente in de loop van het jaar, met als positief effect voor het fonds dat de waarde van de verplichtingen (alle pensioenuitkeringen nu en in de toekomst) afnam. Ook de beleidsdekkingsgraad nam toe (met 15,2% naar 102,8% eind 2021), maar eindigde onder het niveau waarop pensioenverhoging mogelijk is.

Curio heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Curio heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

### **Langlopende schulden**

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. Het aflossingsbedrag voor het komende jaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.

### **Kortlopende schulden**

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

### **Overlopende passiva**

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

## **2 Grondslagen Staat van baten en lasten**

### **Algemeen**

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat geldt het volgende beginsel: lasten en baten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

## Rijksbijdragen

De ontvangen normatieve rijksbijdrage wordt in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

De toegekende niet-normatieve rijksbijdrage wordt naar de aard van de bijdrage verwerkt als exploitatiesubsidie of als investeringssubsidie.

De niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden eveneens volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten in het (school)jaar waarop de toekenningen betrekking hebben, tenzij het niet-geormerkte OCW-subsidies met een grote omvang betreft waarvoor een (herzien) bestedingsplan beschikbaar is. In dat geval wordt de subsidie als bate in de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de activiteiten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clause heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

## Baten werk in opdracht van derden

### *Verlenen van diensten*

De verantwoording van opbrengsten uit het verlenen van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

## Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdragen, die bij aanvang van het cursusjaar in rekening worden gebracht, worden tijdsevenredig als baten in het betreffende boekjaar verantwoord.

## Personeelsbeloningen

### *Periodiek betaalbare beloningen*

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

### *Pensioenen*

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

## Afschrijvingen

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikname lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Als er indicaties zijn dat de realiseerbare waarde van een bepaald activum lager is dan de boekwaarde, dan wordt het verschil als bijzondere waardevermindering verwerkt in de afschrijvingen.

## **Financiële baten en lasten**

### *Rentebaten en rentelasten*

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

## **Belastingen**

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting rechtstreeks in het eigen vermogen wordt verwerkt. De winstbelasting heeft uitsluitend betrekking op de meegeconsolideerde vennootschappen, waarbij rekening wordt gehouden met vrijgestelde winstbestanddelen en bijtelling van niet-afrekbare kosten. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel op verslagdatum is besloten en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarden van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden op iedere verslagdatum beoordeeld en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

## **Segmentatie**

De segmentatie van de staat van baten en lasten is gebaseerd op de diverse onderwijstypen binnen Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. Er worden 2 onderwijstypen onderscheiden. Het VO en de BVE. Het VO omvat alle V(MB)O scholen binnen de Stichting. De BVE omvat alle MBO scholen binnen de Stichting. Ook de activiteiten van de diverse BV's worden meegenomen binnen de sector BVE.

## **3 Grondslagen Kasstroomoverzicht**

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Winstbelastingen, ontvangen interest en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs. Aflossingen uit hoofde van met derden aangegane leningsovereenkomsten en eventuele nieuw afgesloten leningsovereenkomsten worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

## Toelichting op de geconsolideerde balans

### 4 Immateriële vaste activa

<u>De mutaties in de immateriële vaste activa worden als volgt weergegeven:</u>		<u>Goodwill</u>
<b>Stand per 1 januari</b>		
Verrijingsprijs		25
Cumulatieve afschrijvingen		-17
		<hr/>
Boekwaarde		8
<b>Mutaties</b>		
Afschrijvingen		-2
		<hr/>
Saldo		-2
<b>Stand per 31 december</b>		
Verrijingsprijs		25
Cumulatieve afschrijvingen		-19
		<hr/>
Boekwaarde		<u>6</u>

### 5 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebou- wen en terreinen	In uitvoering	Inventaris en appara- tuur	Overig	Investe- ringssub- sidies	Totaal
<b>Stand per 1 januari</b>						
Verrijingsprijs	251.868	0	61.025	1.050	-6.163	307.780
Cumulatieve afschrijvingen	-118.747	0	-41.500	-825	3.838	-157.234
						<hr/>
Boekwaarde	133.121	0	19.525	225	-2.325	150.546
<b>Mutaties</b>						
Investeringen	3.277	9	4.198	0	-141	7.343
In uitvoering gereed	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	-1.227	0	-13.841	-235	25	-15.278
Afschrijving op desinvesteringen	922	0	13.832	193	-25	14.922
Afschrijvingen	-7.124	0	-4.898	-37	228	-11.831
						<hr/>
Saldo	-4.152	9	-709	-79	87	-4.844
<b>Stand per 31 december</b>						
Verrijingsprijs	253.918	9	51.382	815	-6.279	299.845
Cumulatieve afschrijvingen	-124.949	0	-32.566	-669	4.041	-154.143
						<hr/>
Boekwaarde	<u>128.969</u>	<u>9</u>	<u>18.816</u>	<u>146</u>	<u>-2.238</u>	<u>145.702</u>

De investeringen in gebouwen en terreinen betreffen naast de renovatie van de Kruidenlaan in Oosterhout van circa € 0,4 miljoen en een ventilatieunit voor de Nobellaan in Bergen op zoom van circa € 0,6 miljoen diverse kleinere verbouwingen (veelal < € 0,3 miljoen).

De investeringen in inventaris en apparatuur zijn als volgt opgebouwd:

Meubilair	427
Hard- en software	2.750
Overig inventaris	1.021
	4.198

De desinvesteringen bij inventaris en apparatuur en de afschrijvingen op desinvesteringen hebben met name betrekking op activa niet meer in gebruik die in vorige boekjaren al geheel waren afgeschreven.

De volgende panden zijn als zekerheid verpand in verband met de nog lopende hypothecaire leningen

				Bancaire instelling	Boek- waarde 31-12-21
Knipplein	11	4702 GN	Roosendaal	ING	4.759
Kruidenlaan	19	4907 AA	Oosterhout	ING	2.408
Tuinzichtlaan	10	4812 XN	Breda	ING	6.129
Steenspil	46	4661 TZ	Halsteren	ING	3.790
Wouwsestraatweg	nmb	nmb	Bergen op Zoom	ING	1.257
Meulenspie	2	4847 TK	Teteringen	ING	12.271
Van Riebeecklaan	2	4818 EB	Breda	ING	864
Frankenthalerstraat	17	4816 KA	Breda	ING	5.168
Markendaalseweg	35-37	4811 KA	Breda	DB*	1.619
					38.265

\* Deze lening is ultimo 2021 geheel afgelost. Het proces om de hypothecaire inschrijving te royeren is in gang gezet.

### **Bijzondere waardevermindering**

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

In 2021 heeft geen bijzondere waardevermindering plaatsgevonden.

### **6 Voorraden**

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Voorraden	<u>127</u>	<u>83</u>

Dit betreft de Jeweka boeken bij AM&TS B.V.

## 7 Vorderingen

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Debiteuren algemeen	1.024	2.681
Studenten/ leerlingen	370	623
Gemeenten	81	114
Overige overheden	0	3
Waarborgsommen	19	84
Personeel	68	6
Vooruitbetaalde kosten	1.594	1.331
Overlopende activa overige	485	633
Voorziening oninbaarheid	-378	-2.454
<b>Totaal vorderingen</b>	<b><u>3.263</u></b>	<b><u>3.021</u></b>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

<u>Gemeenten</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Educatiegelden boekjaar	73	72
Ov.gemeentelijke subsidies boekjaar	8	42
	<u>81</u>	<u>114</u>

De educatiegelden zijn te vorderen van de gemeente Breda. De overige gemeentelijke subsidies voornamelijk van de gemeenten Breda, Woensdrecht, Valkenswaard en Roosendaal.

<u>Vooruitbetaalde kosten</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Automatisering	835	622
Huisvesting	263	354
Kosten leerlingen	82	23
Beheer- en administratie	0	186
Personeel	197	126
Contributies	184	0
Overige kosten	33	20
<b>Totaal vooruitbetaalde kosten</b>	<b><u>1.594</u></b>	<b><u>1.331</u></b>

<u>Overlopende activa</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Transitievergoeding AO	0	176
Samenwerking VO-BVE	0	111
Huisvesting	0	115
Bijdragen leerlingen/ leerlingkosten	0	25
Lopende projecten	345	165
Nog te factureren projecten	39	0
Personeelskosten	51	40
Gelden samenwerkingsverbanden	34	0
Vergoeding juridisch verweer	13	0
Overige	3	1
<b>Totaal overlopende activa</b>	<b><u>485</u></b>	<b><u>633</u></b>

<u>Voorziening wegens oninbaarheid</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
<b>Stand per 1 januari</b>	-2.454	-2.679
af: onttrekking	1.840	68
bij: dotatie(-) / vrijval	236	157
<b>Stand per 31 december</b>	<u>-378</u>	<u>-2.454</u>

Het saldo op 1 januari bevatte een aantal vorderingen op failliete partijen. Inmiddels zijn deze faillissementen definitief afgewikkeld en zijn de betreffende vorderingen afgeboekt en de voorziening onttrokken.

### 8 Liquide middelen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Kasmiddelen	9	12
Tegoeden op bankrekeningen	70.023	49.886
<b>Totaal liquide middelen</b>	<u>70.032</u>	<u>49.898</u>

De toename van het saldo liquide middelen hangt onder andere samen met de ontvangst van NPO-middelen en diverse bijdragen in verband met de Covid-19 pandemie waarvoor de uitgaven nog (deels) moeten plaatsvinden. De gelden staan volledig ter vrije beschikking.

### 9 Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting bij de (enkelvoudige) balans nader onderbouwd onder referentie 35 en 36.

### 10 Voorzieningen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
<u>Personele voorzieningen</u>		
Duurzame inzetbaarheid	7.913	8.639
Wachtgelden	3.050	3.450
Sociaal beleid	1.653	612
Jubilea	1.794	1.784
Langdurig zieken	1.813	1.536
	<u>16.223</u>	<u>16.021</u>
<b>Totaal voorzieningen</b>	<u>16.223</u>	<u>16.021</u>



Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Duur- zame Inzet- baarheid	Wacht- gelden	Sociaal beleid	Jubilea	Langdurig zieken	Totaal
<b>Stand per 1 januari</b>	8.639	3.450	612	1.784	1.536	16.021
Rentetoevoeging	151	47	0	29	1	228
Dotaties	768	792	1.536	88	276	3.460
Onttrekkingen	-1.494	-1.239	229	-107	0	-2.611
Vrijval	-151	0	-724	0	0	-875
<b>Stand per 31 december</b>	<b>7.913</b>	<b>3.050</b>	<b>1.653</b>	<b>1.794</b>	<b>1.813</b>	<b>16.223</b>
Looptijd < 1 jaar	1.198	1.065	593	108	1.649	4.613
Looptijd 1 tot 5 jaar	3.103	1.610	1.060	536	164	6.473
Looptijd > 5 jaar	3.612	375	0	1.150	0	5.137

### Personele voorzieningen

Alle personele voorzieningen zijn berekend op basis van de contante waarde. De contante waardebepaling heeft plaatsgevonden tegen een disconteringsvoet van 1,5%.

#### *Voorziening duurzame inzetbaarheid*

De voorziening duurzame inzetbaarheid is opgenomen voor de uren die gespaard zijn door werknemers die vallen onder de cao-VO en gebruik maken van de mogelijkheid om 50 klokuren te sparen dan wel gebruik maken van het aanvullende verlofbudget in het kader van het levensfasebewust personeelsbeleid en voor het recht op seniorenverlof waarvan de werknemers die vallen onder de cao-BVE gebruik maken of, door de opbouw van rechten, gebruik kunnen gaan maken. Daarnaast zijn de toekomstige kosten van deelnemers aan de POA regeling waar geen feitelijke inzet tegenover staat (20% salaris en 40% pensioenopbouw) opgenomen in deze voorziening.

#### *Voorziening wachtgelden*

De voorziening is opgenomen voor de verwachte wachtgelduitkeringen van lopende wachtgeldaanspraken.

#### *Voorziening sociaal beleid*

De dotatie aan de voorziening sociaal beleid in 2021 betreft de verwachte transitievergoeding aan medewerkers die in het kader van de reorganisatie van de ondersteunende diensten vertrekken. De positieve onttrekking betreft een terugbetaling van premies door de belastingdienst.

#### *Voorziening jubilea*

De voorziening jubilea is opgenomen voor verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband van de werknemers. De voorziening wordt op persoonsniveau berekend en er wordt per categorie van aantal dienstjaren rekening gehouden met een blijf kans.

#### *Voorziening langdurig zieken*

De voorziening langdurig zieken is opgenomen voor de verwachte verplichting die op balansdatum bestaat tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

## 11 Langlopende schulden

	Stand per 1-1-2021	Exta aflossing 2021	Aflos- singen 2022	Stand per 31-12- 2021	looptijd 1 - 5 jaar	looptijd > 5 jaar	Rente- voet (%)
<u>Kredietinstellingen</u>							
Deutsche Bank	464	-464	0	0	0	0	6,23
ING	21.875	0	-2.500	19.375	10.000	9.375	variabel
<b>Totaal langlopende schulden</b>	<b>22.339</b>	<b>-464</b>	<b>-2.500</b>	<b>19.375</b>	<b>10.000</b>	<b>9.375</b>	

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

(Vervolg)	Effectieve rente (%)	Rentevast tot en met	Einddatum lening	Aflossing per	Huidige opslag (%)	Herzieningsmogelijkhei d opslag
<u>Kredietinstellingen</u>						
Deutsche Bank	6,38	-	20-12-2021	kwartaal	-	-
ING	-	-	1-7-2030	kwartaal	0,20	einde rentevaste periode

### Deutsche Bank

De lening bij de Deutsche Bank is op 20 december 2021 volledig (boetevrij) afgelost. Als zekerheid voor de door Deutsche Bank verstrekte kredietfaciliteiten is een hypothecaire inschrijving verstrekt op onroerend goed aan de Markendaalsweg te Breda. Er zijn inmiddels stappen ondernomen om deze inschrijving te royeren.

### ING

Als zekerheid voor de door de ING verstrekte kredietfaciliteiten is verstrekt een hypothecaire inschrijving ad € 81,5 miljoen op onroerend goed van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. De kredietfaciliteit bestaat uit een geldlening. Op de lening is een renteswap afgesloten. Deze renteswap heeft een looptijd tot en met juni 2025. De renteswap zet de variabele rente op de lening (gebaseerd op 3 maands-Euribor) om in een vaste rente van 4,75%. De marktwaarde van de renteswap bedraagt ultimo boekjaar - € 3,2 miljoen. Er zit geen margin-call op deze renteswap hetgeen betekent dat Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant geen bijstortverplichting heeft. Op basis van individuele documentatie is vastgesteld dat de hedge effectief is. De reële waarde van deze lening is gelijk aan de boekwaarde.

## 12 kortlopende schulden

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Kredietinstellingen	2.500	2.603
Ministerie OCW	2.033	619
Crediteuren	4.351	4.104
Belastingen en premies soc. verz.	9.117	6.997
Schulden terzake van pensioenen	2.285	2.021
Overige kortlopende schulden	2.048	121
Vooruitontvangen wettelijk cursusgeld	232	737
Vooruitontvangen subsidies OCW	7.524	6.309
Vooruitontvangen bedragen	1.480	1.068
Vakantiegeld- en vakantiedagen	7.123	6.674
Te betalen interest	333	361
Overige overlopende passiva	3.842	3.604
<b>Totaal kortlopende schulden</b>	<b><u>42.868</u></b>	<b><u>35.218</u></b>

De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar.

### Ministerie OCW

Dit betreft aan het Ministerie van OCW terug te betalen middelen die verstrekt zijn in het kader van het regionaal investeringsfonds (RIF subsidies) respectievelijk in het kader van de regionale aanpak VSV, zoals opgenomen in model G, onderdeel G2A (aflopend ultimo verslagjaar) in voorgaande jaren en de terug te betalen middelen vanuit de Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs MBO en Vavo zoals opgenomen in model G, onderdeel G1 in deze jaarrekening.

Een specificatie luidt als volgt:

	<u>Jaar en kenmerk</u>	<u>Referentie</u>	<u>31-12-2021</u> in EUR	<u>31-12-2020</u> in EUR
RIF MBO (Composieten)	2015-704931	RIF15035	0	503.885
RIF MBO (Vakcentrum Bouwtechniel)	2015-704931	RIF15029	0	99.281
Regionale aanpak VSV	2017 - 804708		16.323	16.323
IOP MBO 2020-2021	2020-IOP-31107		1.973.700	0
IOP Vavo 2020-2021	2020-IOP-31107		43.200	0
Schuld aan Ministerie			<b><u>2.033.223</u></b>	<b><u>619.489</u></b>

### Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Loonheffing (incl. sociale premies)	9.060	6.892
Omzetbelasting	57	105
Totaal belastingen en premies	<u>9.117</u>	<u>6.997</u>

De belastingen ultimo boekjaar betreffen met name afdrachten over de maand december en de 13e maand.

<u>Schulden terzake van pensioenen</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Premie ouderdoms-/nabestaandenpensioen	1.920	1.718
Premie FPU	292	238
Premie invaliditeits/arbeidsongeschiktheidspensioen	73	65
Totaal schulden terzake pensioenen	<u>2.285</u>	<u>2.021</u>

De schulden ultimo boekjaar betreffen de afdrachten over de maand december en de 13e maand.

<u>Overige kortlopende schulden</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Borgsommen	39	39
Personeelsvereniging	29	30
Schulden aan personeel	1.980	44
Overigen	0	8
	<hr/>	<hr/>
Totaal overige kortlopende schulden	<u>2.048</u>	<u>121</u>

De schulden aan personeel betreft met name het nettobedrag van de coronagraticatie over 2021 die in januari 2022 is uitbetaald.

<u>Vooruitontvangen subsidies OCW</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Geoommerkte subsidies - zonder verrekening	1.371	3.607
Geoommerkte subsidies - met verrekening	1.489	749
Niet-geoommerkte subsidies	4.664	1.953
	<hr/>	<hr/>
Totaal vooruitontvangen subsidies OCW	<u>7.524</u>	<u>6.309</u>

De afname van de balanspost inzake geoommerkte subsidies zonder verrekeningsclausule betreft met name de afwikkeling van nog te besteden gelden vanuit de inhaal- en ondersteuningsplannen. De toename van niet-geoommerkte subsidies betreft met name nog niet bestede gelden vanuit de kwaliteitsafspraken MBO. Als gevolg van Covid-19 zijn een aantal projecten in de tijd vertraagd.

<u>Vooruitontvangen bedragen</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Ouderbijdragen	385	509
Bijdragen studenten	266	206
Bijdragen bedrijven	498	329
Gemeentelijke bijdragen	19	0
Samenwerking VO-BVE	306	0
Overig	6	24
	<hr/>	<hr/>
Totaal vooruitontvangen bedragen	<u>1.480</u>	<u>1.068</u>

<u>Overlopende passiva</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Lopende projecten	2.344	1.807
Overige nog te betalen personeelslasten	548	541
Huisvesting	167	332
Energie	306	277
Bindingstoelage	109	151
Automatisering	15	84
Detachering/uitzendkrachten	102	79
Accountants- en advieskosten	70	83
Leerlingkosten	92	54
Overige	89	196
	<hr/>	<hr/>
Totaal overlopende passiva	<u>3.842</u>	<u>3.604</u>

### **13 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**

#### **Stichting Waarborgfonds MBO**

Door de OKF-operatie zijn de gebouwen economisch eigendom geworden van Curio.

Voorwaarde voor de overdracht is dat alle ROC's zich aansluiten bij de Stichting Waarborgfonds MBO.

Als deelnemer van het Waarborgfonds heeft Curio de verplichting in geval van toekomstige calamiteiten met betrekking tot gebouwen van aangesloten deelnemers een bijdrage te voldoen aan deze Stichting indien het kapitaal van genoemde Stichting onder het stichtingsvermogen van € 10 miljoen komt. De bijdrage door Curio bedraagt maximaal 2% van de aan de instelling rechtstreeks verstrekte Rijksbijdrage. Het mogelijk maximale risico bij calamiteiten bedraagt, op basis van de cijfers 2021, een bedrag van € 2,5 miljoen.

### Meerjarige financiële verplichtingen

Het totaal van de verplichtingen en contracten met een looptijd langer dan 1 jaar bedraagt berekend over de totale looptijd, naar verwachting circa € 42,7 miljoen. Dit is als volgt opgebouwd:

	Totale omvang	looptijd > 1 jaar	looptijd > 5 jaar
Inhuur derden	7.600	2.800	0
Huur panden	7.950	5.990	1.530
Schoonmaakbedrijven	5.050	2.300	0
Energie	1.230	1.050	660
Schoolboeken	1.350	100	0
Kopieerkosten	1.060	530	0
Arbodienst	1.600	1.000	0
Software	780	590	0
Automatisering	9.370	4.710	0
Afval	300	190	0
Food en non-food	530	310	0
Werkkleding	150	110	0
Inventaris	2.740	1.880	0
Scholing	510	320	0
Verhuizingen	500	200	0
Huur	170	120	0
Advies	380	280	0
Overige meerjarige verplichtingen (< € 100.000)	1.380	430	0
Totaal meerjarige financiële verplichtingen	42.650	22.910	2.190

### Verplichtingen inzake investeringen bouwprojecten

Er zijn ultimo boekjaar geen verplichtingen voor (lopende) bouwprojecten.

### Fiscale eenheden

Voor de omzetbelasting is sprake van een fiscale eenheid tussen Curio en haar deelnemingen Aviation Training Group B.V. en Aircraft Maintenance & Training School B.V.. Alle entiteiten betrokken in de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor schulden aan de belastingdienst inzake de omzetbelasting. Voor de vennootschapsbelasting is sprake van een fiscale eenheid tussen Aviation Training group B.V. en haar deelneming Aircraft Maintenance & Training School B.V. De entiteiten betrokken in de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor schulden aan de belastingdienst inzake de vennootschapsbelasting.

### Financiële instrumenten

#### Renteswap

Het renterisicobeleid van Curio heeft tot doel de renterisico's die voortkomen uit de financiering te beperken en daarmee tevens de netto-rentelasten te optimaliseren. Dit beleid heeft in 2006 geleid tot het aangaan van een renteswap bij het afsluiten van een financiering waarvan de ingangsdatum in de toekomst was gelegen (namelijk in 2010), waardoor dit slechts mogelijk was tegen een variabele rente. Op moment van afsluiten van de financiering was de vaste rente die ontstond door het afsluiten van de renteswap historisch gezien relatief laag.

Voor het afdekken van het renterisico en het daaruit voortvloeiende liquiditeitsrisico ten aanzien van uitstroom van middelen/ betalingen op de langlopende schuld aan de ING bank met een boekwaarde van € 21,9 miljoen (incl. het kortlopende deel), heeft Curio per 31 december 2021 een renteswap lopen van € 21,9 miljoen met een negatieve reële waarde van € 3,2 miljoen. De renteswap heeft een looptijd tot en met juni 2025. Met deze renteswap wordt het risico van een variabele rente (gebaseerd op 3-maands Euribor plus een opslag van 0,2%) afgedekt door een overeengekomen vast rentepercentage van 4,75% voor de gehele looptijd. Voor de verwerking van de renteswap past Curio kostprijshedge-accounting toe. De kostprijs van de renteswap bedraagt nihil.

Indien de reële waarde van de renteswap behorende bij de langlopende schuld aan de ING bank negatief is, heeft Curio geen verplichting om een onderpand te storten. Bij tussentijdse beëindiging van de renteswap wordt onderling afgerekend op basis van de reële waarde op het moment van beëindiging.

#### 14 Rijksbijdragen

	<u>2021</u>	<u>Begroting 2021</u>	<u>2020</u>
<u>Normatieve rijksbijdrage</u>			
OCW sector BVE	122.776	120.960	114.825
OCW sector VO	<u>56.220</u>	<u>51.431</u>	<u>54.204</u>
Totaal normatieve rijksbijdrage	178.996	172.391	169.029
<u>Niet-normatieve rijksbijdrage</u>			
Geormerkte OCW subsidies	7.325	3.682	2.624
Niet-geormerkte OCW subsidies	<u>23.822</u>	<u>19.255</u>	<u>20.621</u>
Totaal niet-normatieve rijksbijdrage	31.147	22.937	23.245
Rijksbijdragen SWV	<u>5.445</u>	<u>4.733</u>	<u>5.145</u>
<b>Totaal rijksbijdragen</b>	<u>215.588</u>	<u>200.061</u>	<u>197.419</u>

De begroting 2021 van de rijksbijdrage voor de onderscheiden sectoren is gebaseerd op het reguliere macrobudget voor 2021. Met name door een aanpassing van de bekostiging ter compensatie van de stijging van de loonkosten als gevolg van de cao-afspraken, en de bijdrage uit het Nationaal Plan Onderwijs is de rijksbijdrage hoger dan begroot.

De normatieve rijksbijdragen hebben een structureel karakter. De niet normatieve rijksbijdragen hebben een incidenteel karakter.

De aansluiting tussen de in de exploitatierekening 2021 opgenomen post rijksbijdrage per sector en de bedragen volgens CFI brieven luidt als volgt:

OCW	Brin	2021		2020	
		BVE	VO	BVE	VO
Rijksbijdrage MBO	25 LX	109.429	983	101.702	1.012
Inhouding cursusgeld MBO	25LX	-1.862		-1.670	
Wachtgeld MBO	25 LX	3.426		3.097	-
Overgangsbekostiging MBO	25 LX	242		484	-
Rijksbijdrage Vavo	25 LX	2.057		1.968	-
Rijksbijdrage MBO/ VMBO	21 CY	8.982	9.641	8.770	8.513
Inhouding cursusgeld MBO	21CY	-83		-80	
Wachtgeld MBO	21 CY	559		501	-
Overgangsbekostiging MBO	21 CY	26		53	-
Personele vergoeding VO	25 LX		11.300		11.371
Exploitatie vergoeding VO	25 LX		1.316		1.381
Vermindering uitkeringen VO	25 LX		-126		-145
Personele vergoeding VO	02 HI		4.544		3.901
Exploitatie vergoeding VO	02 HI		766		682
Vermindering uitkeringen VO	02 HI		-64		-64
Personele vergoeding VO	15 NY		4.070		4.019
Exploitatie vergoeding VO	15 NY		538		547
Vermindering uitkeringen VO	15 NY		-50		-62
Personele vergoeding VO	19 XV		14.538		14.362
Exploitatie vergoeding VO	19 XV		1.851		1.947
Vermindering uitkeringen VO	19 XV		-180		-237
Personele vergoeding VO	03 AM		6.414		6.294
Exploitatie vergoeding VO	03 AM		755		775
Vermindering uitkeringen VO	03 AM		-76		-92
Volgens Gefis		122.776	56.220	114.825	54.204

De (niet) geormerkte subsidies zijn te laag begroot. Als gevolg van de Covid-19 pandemie zijn er extra gelden beschikbaar gekomen via Nationaal Programma Onderwijs. Dit verklaart grotendeels de stijging ten opzichte van vorig jaar. Daarnaast hebben een aantal projecten vanuit de kwaliteitsagenda lichte vertraging opgelopen wat net als vorig jaar heeft geresulteerd in een lagere vrijval van deze gelden.

### 15 Overige overheidsbijdragen

	2021	Begroting 2021	2020
Participatiebudget educatie	1.455	1.300	1.436
<u>Overige overheidsbijdragen en subsidies overige overheden</u>			
Overige gemeentelijke bijdragen	1.997	1.738	1.877
Overige Ministeries	212	111	86
Provincie	53	60	0
Totaal overige overheidsbijdragen	2.262	1.909	1.963
<b>Totaal overige overheidsbijdragen</b>	<b>3.717</b>	<b>3.209</b>	<b>3.399</b>

De overige overheidsbijdragen zijn iets hoger dan vorig jaar. De begroting van de overige gemeentelijke bijdragen was te voorzichtig opgesteld.

**16 Cursus-, les en examengelden**

	<u>2021</u>	Begroting <u>2021</u>	<u>2020</u>
Cursusgelden sector MBO	1.569	500	2.136
Examengelden	340	392	316
<b>Totaal cursus-, les en examengelden</b>	<u>1.909</u>	<u>892</u>	<u>2.452</u>

De cursusgelden sector MBO betreffen de geïnde cursusgelden gedurende het boekjaar voor de gerealiseerde prestatie. Door de halvering van het cursusgeld per september 2021 zijn de baten lager dan in 2020.

**17 Baten werk in opdracht van derden**

	<u>2021</u>	Begroting <u>2021</u>	<u>2020</u>
Contractonderwijs	980	1.210	1.010
NWO subsidie	0	0	9
Overige	1.318	1.516	1.253
<b>Totaal baten werk i.o.v. derden</b>	<u>2.298</u>	<u>2.726</u>	<u>2.272</u>

Als gevolg van de Covid-19 pandemie zijn de baten vanuit werk in opdracht van derden lager dan bij het opstellen van de begroting werd verwacht.

**18 Overige baten**

	<u>2021</u>	Begroting <u>2021</u>	<u>2020</u>
Detachering personeel	1.291	1.121	1.278
Bijdragen activiteiten / doorverkoop	1.062	2.045	1.374
Opbrengst verhuur	213	288	333
Ouderbijdragen VO	163	175	202
Catering	43	37	29
Simulatieplaatsen	79	270	85
Boekresultaat verkoop activa	-297	-306	-420
Overigen	1.082	542	767
<b>Totaal overige baten</b>	<u>3.636</u>	<u>4.172</u>	<u>3.648</u>

Als gevolg van de Covid-19 pandemie zijn de baten uit bijdragen voor activiteiten en de simulatieplaatsen en de opbrengst uit verhuur van lokalen aanzienlijk lager dan verwacht. Hier staan ook lagere kosten tegenover. Het boekresultaat verkoop activa omvat een boekverlies op activa die verkocht zijn of die op grond van de componentenmethode gedesinvesteerd moesten worden.



## 19 Personeelslasten

	2021	Begroting 2021	2020
Lonen en salarissen	119.503	113.650	114.257
Sociale lasten	16.211	15.393	15.386
Pensioenpremies	<u>20.004</u>	<u>19.020</u>	<u>17.909</u>
<u>Lonen, salarissen, soc.lasten, pens.pr.</u>	155.718	148.063	147.552
Mutatie personele voorzieningen	983	1.202	-388
Personeel niet in loondienst	6.740	10.565	8.951
Kosten afvloeiingsregelingen	1.036	349	542
Overige	<u>5.858</u>	<u>4.757</u>	<u>3.590</u>
<u>Overige personele lasten</u>	14.617	16.873	12.695
Overige uitkeringen	-1.254	-298	-1.225
<b>Totaal personele lasten</b>	<u>169.081</u>	<u>164.638</u>	<u>159.022</u>

De totale personele lasten zijn aanzienlijk hoger dan begroot. Hier liggen meerdere oorzaken aan ten grondslag. Daarbij is tevens sprake geweest van een verschuiving tussen personeel in loondienst en personeel niet in loondienst en waren er meer werknemers die wegens ziekte en zwangerschap vervangen moesten worden. Daar staan hogere uitkeringen tegenover.

De hogere lonen en salarissen worden onder andere veroorzaakt door de coronagraticatie, extra personele inzet vanwege de Covid-19 pandemie en de cao ontwikkeling. In de personele lasten zitten ook meevallers zoals lagere kosten voor inhuur en lagere opleidingskosten.

De mutaties van de personele voorzieningen liggen redelijk in lijn met de begroting.

De toename van de lasten van de afvloeiingsregelingen hangt geheel samen met de in september 2021 goedgekeurde reorganisatie van de ondersteunende diensten. Hiermee was in de begroting nog geen rekening gehouden.

Het gemiddelde aantal fte in dienst binnen Curio is in 2021 ten opzichte van 2020 met 28 fte toegenomen (zie referentie 20).

## 20 Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2021 waren gemiddeld 1.964 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband. Hiervan waren 1.955 werknemers werkzaam binnen Curio en 9 werknemers binnen de deelneming AM&TS B.V. In 2020 waren dat gemiddeld 1.936 werknemers (1.927 respectievelijk 9).

De verdeling hiervan was als volgt:

	2021			2020		
	Curio	Deel-nemingen	Totaal	Curio	Deel-nemingen	Totaal
Directie	24	1	25	25	1	26
OOP	178	3	181	168	3	171
OOP-Z	487	5	493	491	5	496
OP	1.265	0	1.265	1.243	0	1.243
	<u>1.955</u>	<u>9</u>	<u>1.964</u>	<u>1.927</u>	<u>9</u>	<u>1.936</u>

Er waren geen werknemers werkzaam buiten Nederland.

## 21 Afschrijvingen

	2021	Begroting 2021	2020
Immateriële vaste activa	2	2	3
Materiële vaste activa	11.831	12.481	11.725
<b>Totaal afschrijvingen</b>	<b>11.833</b>	<b>12.483</b>	<b>11.728</b>

Conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving wordt een eventuele afboeking in verband met een duurzame waardevermindering verantwoord onder de afschrijvingen. Omdat het een bijzondere post is, wordt deze post (indien van toepassing) hier separaat weergegeven.

## 22 Huisvestingslasten

	2021	Begroting 2021	2020
Huur	2.780	3.082	2.588
Schoonmaakkosten	3.290	3.491	3.360
Energie en water	3.098	2.892	3.012
Onderhoud	1.904	2.105	1.969
Heffingen	810	736	868
Verzekeringen	315	300	270
Overige huisvestingslasten	566	828	709
<b>Totaal huisvestingslasten</b>	<b>12.763</b>	<b>13.434</b>	<b>12.776</b>

2021 is het eerste jaar waarin de huisvestingslasten budgettair gecentraliseerd zijn. Hierdoor zijn op onderdelen verschillen ontstaan ten opzichte van de begroting. Daarnaast zijn door de Covid-19 pandemie diverse huisvestingslasten lager dan begroot.

De daling in de schoonmaakkosten is veroorzaakt door een gunstige aanbesteding van de schoonmaakdiensten. Hierdoor zijn de lasten in boekjaar 2021 lager dan begroot.

## 23 Overige lasten

	2021	Begroting 2021	2020
<u>Administratie- en beheer</u>			
Beheer en administratie	10.512	12.046	6.592
Overige beheerslasten	61	2.019	1.439
<b>Totaal administratie- en beheer</b>	<b>10.573</b>	<b>14.065</b>	<b>8.031</b>
Inventaris en apparatuur	1.218	1.173	3.593
Leermiddelen	6.306	5.934	6.333
<u>Overige</u>			
Kosten leerlingen	1.416	2.114	1.574
PR kosten	1.364	863	1.262
Kosten simulatieplaatsen	212	335	135
Kosten kantine	62	37	39
<b>Totaal overige</b>	<b>3.054</b>	<b>3.349</b>	<b>3.010</b>
<b>Totaal overige lasten</b>	<b>21.151</b>	<b>24.521</b>	<b>20.967</b>

Ook hier zijn de gevolgen van de Covid-19 pandemie merkbaar. Het achterblijven van de kosten voor administratie en beheer, voor leerlingen en simulatieplaatsen hangt hiermee samen, evenals de stijging van de post leermiddelen.

Ten opzichte van 2020 is een lichte stijging in de administratie- en beheers lasten zichtbaar doordat meer diensten vanuit het datacenter zijn verleend.

## 24 Accountants honoraria

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	2021			2020		
	controle- rend ac- countant	overige accoun- tants	totaal	controle- rend ac- countant	overige accoun- tants	totaal
Controle van de jaarrekening	164	0	164	166	0	166
Andere controlewerkzaamheden	0	0	0	7	0	7
Fiscale advisering	41	0	41	22	0	22
Andere niet-controlediensten	6	0	6	27	0	27
	<u>211</u>	<u>0</u>	<u>211</u>	<u>222</u>	<u>0</u>	<u>222</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant, inclusief de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2021 respectievelijk 2020, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

De controlerend onafhankelijke accountant met betrekking tot 2021 was PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

## 25 Financiële baten en lasten

	2021	Begroting 2021	2020
Rentebaten	0	0	0
Rentelasten	-1.634	-1.331	-1.816
<b>Saldo financiële baten en lasten</b>	<u>-1.634</u>	<u>-1.331</u>	<u>-1.816</u>

## 26 Belastingen

Dit betreft door de deelnemingen te betalen vennootschapsbelasting. In verband met verrekenbare verliezen is de belasting ten laste van het boekjaar - evenals in 2020 - nihil.

### **27 Gebeurtenissen na balansdatum**

“Wij zijn het beroepsonderwijs in de regio” is één van de acht strategische keuzes. Vanuit dat kader is besloten de vo-scholen Graaf Engelbrecht en Stedelijk Gymnasium over te dragen aan een ander bevoegd gezag. De verwachting is dat deze scholen per 1 augustus 2022 worden overgedragen aan Libréon. Na de overdracht zullen deze entiteiten niet meer in de consolidatie worden betrokken.

### **28 Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten**

Het resultaat over 2021 bedraagt € 10.686.000. Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt toe te rekenen aan de posten binnen het eigen vermogen:

Algemene reserve - publiek	BVE	6.988
Algemene reserve - publiek	VO	-861
		<hr/>
Totaal naar algemene reserve		6.127
Bestemmingsreserve NPO - publiek	BVE	300
	VO	4.026
Bestemmingsreserve - privaat	BVE	233 *
		<hr/>
		<u>10.686</u>

Conform het Curio NPO plan wordt voor het niet bestede deel van de in 2021 ontvangen NPO middelen een bestemmingsreserve NPO gevormd. Deze middelen zullen in de loop van 2022 worden besteed. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

\* dit betreft het resultaat van de ATG groep.

### **29 Staat van baten en lasten 2021 per bedrijfssegment**

Binnen Curio zijn de volgende bedrijfssegmenten te onderscheiden:

- BVE sector
- VO sector

Hiernavolgend wordt de staat van baten en lasten per bedrijfssegment weergegeven.

De activiteiten van de groepsmaatschappijen zijn met name gericht op de BVE sector. De staat van baten en lasten van de groepsmaatschappijen zijn dan ook opgenomen in die van het bedrijfssegment BVE-sector.

	<u>BVE</u>	<u>VO</u>	<u>Totaal</u>
<b>Baten</b>			
Rijksbijdragen	141.342	74.246	215.588
Overige overheidsbijdragen	3.520	197	3.717
Cursus-, les en examengelden	1.909	0	1.909
Baten werk i.o.v. derden	2.262	36	2.298
Overige baten	<u>2.644</u>	<u>992</u>	<u>3.636</u>
	151.677	75.471	227.148
Bijdrage centrale kosten	<u>13.109</u>	<u>-13.109</u>	<u>0</u>
<b>Totaal baten</b>	<u>164.786</u>	<u>62.362</u>	<u>227.148</u>
<b>Lasten</b>			
Personeelslasten	116.682	52.399	169.081
Afschrijvingen	10.536	1.297	11.833
Huisvestingslasten	12.133	630	12.763
Overige lasten	<u>16.284</u>	<u>4.867</u>	<u>21.151</u>
<b>Totaal lasten</b>	<u>155.635</u>	<u>59.193</u>	<u>214.828</u>
<b>Saldo baten en lasten</b>	9.151	3.169	12.320
Financiële baten en lasten	<u>-1.630</u>	<u>-4</u>	<u>-1.634</u>
<b>Resultaat</b>	7.521	3.165	10.686
Belastingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Resultaat na belastingen</b>	<u>7.521</u>	<u>3.165</u>	<u>10.686</u>

Ter dekking van de kosten van bestuur, staf en diensten en de huisvestingslasten, welke bovenstaand volledig binnen de BVE sector zijn meegenomen, draagt de VO sector een deel van de normatieve rijksbijdragen bij ter dekking van deze kosten.

## 13.2 Enkelvoudige jaarrekening

### 13.2.1 Balans per 31 december 2021

(na verwerking resultaatbestemming)

	Ref.	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
<b>Activa</b>			
<b>Vaste activa</b>			
Materiële vaste activa	31	145.522	150.410
Financiële vaste activa	32	<u>1.100</u>	<u>867</u>
<b>Totaal vaste activa</b>		146.622	151.277
<b>Vlottende activa</b>			
Vorderingen	33	3.178	2.903
Liquide middelen	34	<u>68.656</u>	<u>48.750</u>
<b>Totaal vlottende activa</b>		71.834	51.653
<b>Totaal activa</b>		<u>218.456</u>	<u>202.930</u>
<b>Passiva</b>			
<b>Eigen vermogen</b>	35	140.664	129.978
<b>Voorzieningen</b>	38	16.223	16.030
<b>Langlopende schulden</b>	11	19.375	22.339
<b>Kortlopende schulden</b>	39	<u>42.194</u>	<u>34.583</u>
<b>Totaal passiva</b>		<u>218.456</u>	<u>202.930</u>

### 13.2.2 Staat van baten en lasten over 2021

	<u>2021</u>	Begroting <u>2021</u>	<u>2020</u>
Aandeel in resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen	363	230	215
Overig resultaat	<u>10.323</u>	<u>-5.577</u>	<u>2.666</u>
<b>Nettoresultaat</b>	<u>10.686</u>	<u>-5.347</u>	<u>2.881</u>

#### Aandeel in resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Het resultaat van de deelnemingen is iets hoger dan begroot. Dat komt met name doordat bij ROC Corbeille BV een positief resultaat ontstond door de vrijval van een voorziening voor oninbaarheid.

### **Overig resultaat (+ € 15,9 miljoen)**

#### **Curio (+ € 15,1 miljoen)**

Het resultaat van Curio is € 15,1 miljoen beter dan begroot. Dit bestaat enerzijds uit hogere baten van € 14,3 miljoen en anderzijds uit lagere lasten van € 0,8 miljoen.

De hogere baten worden voor € 14,3 miljoen veroorzaakt door de hogere Rijksbijdrage OC&W. Dit bestaat voor € 7,9 miljoen uit niet begrote gelden uit het Nationaal Plan Onderwijs (NPO) en voor € 5 miljoen uit de reguliere loon- en prijsbijstelling. Verder zijn extra subsidiegelden ontvangen van € 1,4 miljoen voor o.a. zijn-instroom, opleidingsscholen, nieuwkomers en het leerplusarrangement. Vanuit OC&W is tevens € 0,9 miljoen compensatie ontvangen voor de halvering van de cursusgelden, maar dit valt weg tegen de lagere cursusgelden en heeft per saldo geen effect op het resultaat.

De (per saldo) lagere lasten van € 0,8 miljoen kent ook meerdere oorzaken, zowel positief als negatief. De belangrijkste afwijking betreft de hogere personele lasten van € 3,2 miljoen. Deze is met name ontstaan door de in juli en december uitgekeerde eenmalige uitkeringen en doordat er meer formatie is ingezet op Covid-19 maatregelen. Daarnaast zijn de opleidingskosten lager dan begroot en zijn er uitkeringen ontvangen voor ziekte en zwangerschap die niet waren begroot.

Naast dit (per saldo) nadelige resultaat bij de personele lasten, bestaat een voordelig resultaat op de afschrijvingskosten (€ 0,7 miljoen) door lagere investeringen en zijn de huisvestingslasten € 0,7 miljoen lager dan begroot doordat er minder (sport)locaties zijn gehuurd en de kosten van schoonmaak en onderhoud lager uitvallen.

Daarnaast zijn niet alle begrote out-of-pocket kosten voor de kwaliteitsagenda gerealiseerd (€ 1,7 miljoen) en zijn door Covid-19 ICT projecten uitgesteld en buitenlandreizen niet doorgegaan (samen € 0,7 miljoen). Als laatste zijn de advies- en advocaatkosten € 0,4 miljoen lager dan begroot.

#### **OVO (+ € 0,8 miljoen)**

Ook bij de Ovo-scholen Stedelijk Gymnasium en Graaf Engelbrecht bestaat het resultaat met name uit enerzijds een hogere rijksbijdrage door de toegekende loon- en prijsontwikkeling en extra Covid-19 gerelateerde bijdragen en anderzijds uit hogere personele lasten.

### 13.2.3 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

#### **Grondslagen**

##### **Algemene grondslagen**

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad van de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk voor zover dezelfde posten in de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening voorkomen.

##### **30 Grondslagen Balans**

###### *Deelnemingen*

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is. De nettovermogenswaardemethode wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde

negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voorzover Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant in deze situatie geheel of gedeeltelijk in staat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen. Indien de Stichting in deze situatie een vordering op de deelneming heeft die uitstijgt boven de negatieve nettovermogenswaarde, wordt de voorziening in mindering gebracht op de vordering.

#### *Vorderingen op deelnemingen*

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen op deelnemingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. Voor de overige grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de paragrafen 1 en 2 zoals opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

### **Toelichting op de enkelvoudige balans**

#### **31 Materiële vaste activa**

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebou- wen en terreinen	In uitvoering	Inventaris en appara- tuur	Overig	Investe- ringssub- sidies	Totaal
<b>Stand per 1 januari</b>						
Verkrijgingsprijs	251.868	0	60.628	1.029	-6.163	307.362
Cumulatieve afschrijvingen	-118.747	0	-41.234	-809	3.838	-156.952
Boekwaarden	133.121	0	19.394	220	-2.325	150.410
<b>Mutaties</b>						
Investerings	3.277	9	4.119	0	-141	7.264
In uitvoering gereed	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	-1.227	0	-13.828	-235	25	-15.265
Afschrijving op desinvesteringen	922	0	13.818	193	-25	14.908
Afschrijvingen	-7.124	0	-4.863	-36	228	-11.795
Saldo	-4.152	9	-754	-78	87	-4.888
<b>Stand per 31 december</b>						
Verkrijgingsprijs	253.918	9	50.919	794	-6.279	299.361
Cumulatieve afschrijvingen	-124.949	0	-32.279	-652	4.041	-153.839
Boekwaarden	128.969	9	18.640	142	-2.238	145.522



### 32 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Groepsmaat- schappijen	Vorderingen op groepsmaatschappijen	Totaal
<b>Stand per 1 januari</b>	867	0	867
Afwaardering beginsaldo	-13.283	13.283	0
Resultaat deelnemingen	362	0	362
Desinvesteringen/ afgeloste leningen	13.154	-13.283	-129
<b>Stand per 31 december</b>	<b>1.100</b>	<b>0</b>	<b>1.100</b>

	Boek- waarde 1-1-2021	Afwaar- dering boek- waarde	Resultaat boekjaar 2021	Des- investe- ring 2021	Boek- waarde 31-12- 2021
<u>Groepsmaatschappijen</u>					
ROC-Corbeille B.V.	0	-13.283	129	13.154	0
ATG B.V.	867	0	233	0	1.100
<b>Totaal</b>	<b>867</b>	<b>-13.283</b>	<b>362</b>	<b>13.154</b>	<b>1.100</b>

Middels de post afwaardering boekwaarde wordt het negatieve eigen vermogen van de groepsmaatschappij op 1 januari weer zichtbaar. Op jaareinde wordt een eventueel negatief eigen vermogen verrekend met de vordering op de deelneming.

Op 21 december 2021 is Corbeille B.V. ontbonden.

### 33 Vorderingen

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Debiteuren algemeen	970	1.368
Studenten/ leerlingen	370	623
Gemeenten	81	114
Overige overheden	0	0
Personeel	0	6
Overige vorderingen	87	84
Vooruitbetaalde kosten	1.562	1.332
Te ontvangen interest	0	0
Overlopende activa overige	486	512
Voorziening wegens oninbaarheid	-378	-1.136
<b>Totaal vorderingen</b>	<b>3.178</b>	<b>2.903</b>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

### 34 Liquide middelen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Kasmiddelen	9	12
Tegoeden op bankrekeningen	68.647	48.738
<b>Totaal liquide middelen</b>	<b>68.656</b>	<b>48.750</b>

De liquide middelen staan alle ter vrije besteding van Curio per 31 december 2021.

### 35 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

	Stand 1-1-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties 2020	Stand 31-12- 2020	Resultaat 2021	Overige mutaties 2021	Stand 31-12- 2021
Algemene reserve	117.471	4.432	149	122.052	6.127	148	128.327
<u>Bestemmingsreserve - publiek</u>							
Aanvullende bekostiging VO	1.015	-360	0	655	-655	0	0
Klaar voor de Toekomst	4.500	-1.394	0	3.106	-1.076	0	2.030
NPO				0	6.057	0	6.057
Totaal best.reserve - publiek	5.515	-1.754	0	3.761	4.326	0	8.087
Bestemmingsreserve - privaat	2.660	203	0	2.863	233	0	3.096
<u>Herwaarderingsreserve</u>							
OKF-gebouwen	1.451	0	-149	1.302	0	-148	1.154
Totaal herwaarderingsreserve	1.451	0	-149	1.302	0	-148	1.154
<b>Totaal eigen vermogen</b>	<b>127.097</b>	<b>2.881</b>	<b>0</b>	<b>129.978</b>	<b>10.686</b>	<b>0</b>	<b>140.664</b>

Conform het Curio NPO plan is voor het niet bestede deel van de in 2021 ontvangen NPO middelen een bestemmingsreserve NPO gevormd. Deze middelen zullen in de loop van 2022 worden besteed. Van het overige resultaat is het private deel toegevoegd aan de bestemmingsreserve - privaat. Het restant is toegevoegd aan de algemene reserve.

Daarnaast waren er ultimo 2019 vanuit de algemene reserve een 2-tal publieke bestemmingsreserves gevormd te weten de bestemmingsreserves 'Aanvullende bekostiging VO' en 'Klaar voor de toekomst'. De bestemmingsreserve 'Aanvullende bekostiging VO' is gevormd vanuit de in december 2019 ontvangen aanvullende bekostiging VO. Besteding van deze gelden heeft inmiddels plaatsgevonden. De bestemmingsreserve 'Klaar voor de toekomst' is gevormd voor het door de Raad van Toezicht goedgekeurde incidentele budget voor 2020 om uitvoering te kunnen geven aan het programma 'Klaar voor deToekomst'. Het programma heeft door Covid-19 vertraging opgelopen. Het programma wordt in de loop van 2022 afgerond.

De herwaarderingsreserve OKF betreft de in 1997 overgenomen gebouwen in het kader van de OKF. De herwaarderingsreserve wordt in 30 jaar, conform de afschrijvingstermijn van de gebouwen, aan de algemene reserve toegevoegd dan wel bij eventuele tussentijdse verkoop.

### 36 Segmentatie eigen vermogen

Het saldo van het eigen vermogen is als volgt te verdelen:

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Publiek	137.568	127.115
Privaat	3.096	2.863
	<u>140.664</u>	<u>129.978</u>

Het private vermogen is opgebouwd vanuit de commerciële activiteiten. Het verloop van het private vermogen gedurende het boekjaar is als volgt:

	<u>Stand 1-1</u>	<u>Resultaat boekjaar</u>	<u>Stand 31-12</u>
Curio	1.996	0	1.996
ATG	867	233	1.100
Totaal	<u>2.863</u>	<u>233</u>	<u>3.096</u>

### 37 Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen

In 2020 heeft de Inspectie van het Onderwijs een berekeningsmethode ontwikkeld om te bepalen wat een redelijk publiek eigen vermogen is om aan te houden. De uitkomst van de berekeningsmethode wordt aangemerkt als de zogenaamde signaleringswaarde. Als het publieke eigen vermogen boven deze signaleringswaarde uitkomt kan sprake zijn van bovenmatig publiek vermogen en dient dit in het bestuursverslag nader te worden toegelicht. De berekeningswijze voor de signaleringswaarde publiek eigen vermogen voor Curio, gebaseerd op de enkelvoudige gegevens, is als volgt:

	(0,5 × aanschafwaarde gebouwen × 1,27)	161.238
+	boekwaarde resterende materiële vaste activa	16.544
+	(omvangafhankelijke rekenfactor × totale baten)	11.289
		<u>189.071</u>
	Signaleringswaarde publiek eigen vermogen Curio	

De omvangafhankelijke rekenfactor bedraagt voor besturen met totale baten groter dan of gelijk aan € 12 miljoen 0,05. De totale baten enkelvoudig bedragen € 225,8 miljoen.

Het feitelijk publieke vermogen van Curio blijft met € 137,6 miljoen ruim onder de signaleringswaarde.

**38 Voorzieningen**

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
<u>Personeelsvoorzieningen</u>		
Duurzame inzetbaarheid BVE en VO	7.913	8.639
Wachtgelden	3.050	3.450
Sociaal beleid	1.653	612
Jubilea	1.794	1.784
Langdurig zieken	<u>1.813</u>	<u>1.536</u>
	16.223	16.021
<u>Overige voorzieningen</u>		
Deelnemingen	<u>0</u>	<u>9</u>
	0	9
<b>Totaal voorzieningen</b>	<u>16.223</u>	<u>16.030</u>

De voorziening deelneming was gevormd voor het negatieve eigen vermogen van Corbeille B.V.. Deze B.V. is op 21 december 2021 ontbonden.

Voor een nadere toelichting op de overige posten wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen onder referentie 10.

**39 Kortlopende schulden**

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Kredietinstellingen	2.500	2.603
Ministerie OCW	2.033	619
Crediteuren	4.349	4.022
Belastingen en premies soc. verzekeringen	9.067	6.948
Schulden terzake van pensioenen	2.271	2.011
Overige kortlopende schulden	2.045	115
Vooruitontvangen wettelijk cursusgeld	232	737
Vooruitontvangen subsidies OCW	7.524	6.309
Vooruitontvangen bedragen	1.068	834
Vakantiegeld- en vakantiedagen	7.058	6.610
Te betalen interest	333	361
Overige overlopende passiva	<u>3.714</u>	<u>3.414</u>
<b>Totaal kortlopende schulden</b>	<u>42.194</u>	<u>34.583</u>

De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar.

**40 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**

Hiervoor wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen onder referentie 13.

**41 Gebeurtenissen na balansdatum**

Hiervoor wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen onder referentie 27.

**42 Overzicht verbonden partijen****Meerderheidsdeelneming en/ of overwegende zeggenschap**

Naam	ROC Corbeille B.V.
KvK nummer	30090404
Doel/ aard van de activiteiten	Het verzorgen van goede huisvesting voor onderwijsdoeleinden voor onder Curio ressorterende opleidingen
Bestuurder/ directeur 31-12-2021	n.v.t. (zie overig)
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Bergen op Zoom
Code activiteiten	3 (onroerende zaken)
Eigen vermogen 31-12-2021	n.v.t. (zie overig)
Baten 2021	€ 23.000
Resultaat 2021	€ 129.000
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja
Overig	Deze B.V. is op 21 december 2021 ontbonden.

Naam	ROC Personeel B.V.
KvK nummer	20098030
Doel/ aard van de activiteiten	Verlenen van diensten aan Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant onder andere door het werven en ter beschikking stellen van personeel
Bestuurder/ directeur 31-12-2021	n.v.t. (zie overig)
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Etten-Leur
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen vermogen 31-12-2021	n.v.t. (zie overig)
Baten 2021	€ -
Resultaat 2021	€ -
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja
Overig	Deze B.V. is op 21 december 2021 ontbonden.

Naam	Aviation Training Group B.V.
KvK nummer	20149632
Doel/ aard van de activiteiten	Holdingactiviteiten
Bestuurder/ directeur 31-12-2021	Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen vermogen 31-12-2021	€ 1.100.000 (geconsolideerd incl. AM&TS)
Baten 2021	€ 1.512.000
Resultaat 2021	€ 233.000 (geconsolideerd incl. AM&TS)
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja
Overig	ATG is aangemerkt als een private B.V.

Naam	Aircraft Maintenance & Training School B.V.
KvK nummer	20149633
Doel/ aard van de activiteiten	Het aanbieden van hoogwaardige luchtvaarttechnische opleidingen aan klanten.
Bestuurder 31-12-2021	L.A.M. van Beurden
Directeur 31-12-2021	W.B. Blinkhof
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	1 (contractonderwijs)
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja
Overig	ATG heeft 100% van de aandelen van AM&TS B.V. AM&TS is daarmee indirect een deelneming van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. AM&TS verzorgt het commerciële onderwijs in vliegtuigonderhoud en is derhalve aangemerkt als een private B.V.

Naam	Stichting Talentenfonds ROC West-Brabant
KvK nummer	20126129
Doel/ aard van de activiteiten	Belonen van bijzondere prestaties en stimuleren en financieel ondersteunen van ideeën en initiatieven van studenten van Curio.
Bestuurder 31-12-2021	n.v.t. (zie overig)
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen vermogen 31-12-2021	€ -
Baten 2021	€ -
Resultaat 2021	€ -
Deelnemingspercentage	nvt
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Nee (op grond van art.2: 407 lid 1 sub a BW)
Overig	De Stichting is op 21 december 2021 ontbonden.

### Minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap

Naam	Stichting Bredaas Gymnasium
KvK nummer	41105197
Doel/ aard van de activiteiten	Het ondersteunen van de school op het gebied van educatie.
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)

Naam	Stichting groenEnorm
KvK nummer	09189260
Doel/ aard van de activiteiten	Door en voor deelnemers examenstandaarden evenals examenproducten en -diensten voor het Groen onderwijs te (doen) ontwikkelen, actualiseren en verbeteren. Het zijn van
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Ede
Code activiteiten	4 (overig)

<b>Naam</b>	<b>Stichting Sporttalent en Onderwijs in de Delta</b>
KvK nummer	54548659
Doel/ aard van de activiteiten	Het maximaal ondersteunen van jonge talenten bij hun ontwikkeling tot topsporter op regionaal en nationaal niveau door middel van extra trainingen in volledige harmonie met onderwijs.
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)

<b>Naam</b>	<b>Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda</b>
KvK nummer	20146924
Doel/ aard van de activiteiten	Uitvoeren van de decentralisatie van de onderwijshuisvestingsmiddelen van de vo-scholen in de gemeente Breda, conform een masterplan.
Juridische vorm	Coöperatie
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	3 (onroerende zaken)

**43 Model G: verantwoording subsidies OCW**

**G1 Subsidies OCW waarvan het eventuele overschot wordt toegevoegd aan de lumpsum (zonder verrekeningsclausule)**

Omschrijving	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking			
	Toewijzing	Geheel uitgevoerd en		Nog niet geheel
		Datum	Kenmerk	afgerond
Beta-techniekwerken 2018	30-11-17	TNTIB-17020	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Beta-techniekwerken 2019	17-07-19	TNTIB-17020	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Leermiddelen minima 19/20	20-08-19	1003911	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zij-instroom 2019	19-12-19	1027602	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zij-instroom 2020	15-04-20	1078746	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zij-instroom 2020	22-06-20	1083352	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Leermiddelen minima 20/21	20-08-20	1088077	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Leermiddelen minima 20/21	20-08-20	1088093	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
LerarenOntwikkelFonds	26-06-20	LOF200267	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs BVE 21CY	22-09-20	1090416	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs BVE 25LX	22-09-20	1090443	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 02HI	22-09-20	1091356	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 19XV	22-09-20	1091602	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 21CY	22-09-20	1091744	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 25LX	22-09-20	1091793	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 02HI	22-09-20	1095485	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 21CY	22-09-20	1095482	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
IOP* Vavo 2020-2021	02-07-20	IOP-31107-vavo	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
IOP Vavo 2020-2021	16-10-20	IOP2-31107-vavo	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
IOP VO 2020-2021	16-10-20	IOP2-31107-VO	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Tegemoetk. kosten opleidingsscholen	30-11-20	OS-2020-C-009	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
IOP MBO 2020-2021	02-07-20	IOP-31107-MBO	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
IOP VO 2020-2021	02-07-20	IOP-31107-VO	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
IOP MBO 2020-2021	16-10-20	IOP2-31107-MBO	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Extra begel. en nazorg MBO 2021-2021	31-03-21	EBEN21021	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Extra hulp voor de klas	30-03-21	EHK20142	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
IOP MBO 2020-2021	09-06-21	IOP4-31107-MBO	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
IOPs Vavo 2020-2021	09-06-21	IOP4-31107-vavo	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
IOP VO 2020-2021	09-06-21	IOP4-31107-VO	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs BVE 25LX	20-08-21	1166149	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 02HI	20-08-21	1164799	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 19XV	20-08-21	1165994	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 21CY	20-08-21	1165898	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 25LX	20-08-21	1166148	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Zij-instroom 2021	20-07-21	1160483	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Extra hulp voor de klas tweede tijdvak	05-08-21	EHK21078	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Instructeursbeurs MBO 25LX	21-09-21	1176886	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Lerarenbeurs BVE 25LX	21-09-21	1177593	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 19XV	21-09-21	1177429	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 21CY	21-09-21	1177495	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 25LX	21-09-21	1177585	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Capaciteitentesten 2021-2023	09-11-21	CAP21-31107	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 02HI	22-11-21	1183394	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 25LX	22-11-21	1183503	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zij-instroom 2021	21-12-21	1189549	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Lerarenbeurs VO 03AM	22-09-20	1091467	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs studieverlof VO	20-08-21	1164925	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lerarenbeurs studieverlof VO	22-11-21	1183139	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

\* IOP staat voor inhaal- en ondersteuningsprogramma



**G2 Subsidies OCW die volledig aan het doel/ activiteit moeten worden besteed met verrekening van het eventuele overschot**

## G2A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag	Ontvang- en t/m 2020	Subsidia- bele kosten t/m 2020	Stand 1-1-2021	Ontvang- en in 2021	Subsidia- bele kosten 2021	Te verre- kenen
Regionale aanpak VSV	804708	14-11-16	2.840	2.840	-2.824	16	0	0	16
RIF Eventum	580022893	01-01-16	783	783	-741	42	0	-42	0

## G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag	Ontvang- en t/m 2020	Subsidia- bele kosten t/m 2020	Stand 1-1-2021	Ontvang- en in 2021	Subsidia- bele kosten 2021	Saldo 31-12 2021
RIF Smart technologie	580095838	15-06-21	988	0	0	0	293		293
RIF Gebouwde omgeving	580108943	21-10-21	1.581	0	0	0	395		395
RIF Stedelijke vergroening	580095832	15-06-21	355	0	0	0	105	-26	79
Regionale aanpak VSV	1119143	10-09-20	2.831	707	0	707	708	-694	721
Doorbetaald aan derden								234	
Naar exploitatie								-486	

Er waren geen overige ontvangsten in het verslagjaar.

#### 44 WNT-verantwoording 2021

De WNT is van toepassing op Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. Het voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 zijnde het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs op grond van bezoldigingsklasse G (18-20 complexiteitspunten). De maximale vergoeding voor toezichthouders is hiervan afgeleid en bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de leden 10% van de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen.

De van toepassing zijnde complexiteitspunten zijn als volgt:

• driejaarsgemiddelde totale baten (in mln euro)	200 en meer	10
• driejaarsgemiddelde aantal bekostigde leerlingen en deelnemers	20.000 en meer	5
• gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	5 en meer	5
		<u>20</u>

#### 1. Bezoldiging topfunctionarissen

- Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2021				
Bedragen x € 1				
	J.M.R.M. Neutelings	M.C.G. Campenhout	A.A. Kaim- Lamers	
<b>Functiegegevens</b>	Voorzitter			
	RvB	Lid RvB	Lid RvB	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	
<b>Bezoldiging</b>				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	184.151	158.465	183.904	
Beloningen betaalbaar op termijn	23.776	22.898	23.953	
<b>Totale bezoldiging</b>	<b>207.927</b>	<b>181.363</b>	<b>207.857</b>	
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	209.000	209.000	209.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
<b>Bezoldiging</b>	<b>207.927</b>	<b>181.363</b>	<b>207.857</b>	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Gegevens 2020				
Bedragen x € 1				
	J.M.R.M. Neutelings	M.C.G. Campenhout	A.A. Kaim- Lamers	
<b>Functiegegevens</b>	Voorzitter			
	RvB	Lid RvB	Lid RvB	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	
<b>Bezoldiging</b>				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	177.148	158.027	173.914	
Beloningen betaalbaar op termijn	21.677	20.662	21.602	
<b>Subtotaal</b>	<b>198.825</b>	<b>178.689</b>	<b>195.516</b>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000	201.000	
<b>Totale bezoldiging</b>	<b>198.825</b>	<b>178.689</b>	<b>195.516</b>	

- b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Deze categorie is in 2021 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

- c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2021					
Bedragen x € 1					
	P.A.C.M. van der Velden	W. Kraaijeveld	G.I.W.M. Buck	R.G.K. Voss	
<b>Functiegegevens</b>	Vice- Voorzitter				
	Voorzitter	voorzitter	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	
<b>Bezoldiging</b>					
Bezoldiging	31.350	20.900	20.900	20.900	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	31.350	20.900	20.900	20.900	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
<b>Bezoldiging</b>	<b>31.350</b>	<b>20.900</b>	<b>20.900</b>	<b>20.900</b>	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

Gegevens 2021 (vervolg)			
Bedragen x € 1			
	H. de Deugd	C. Heger-Goed	J. Nieuwenhuizen
Functiegegevens (vervolg)	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1-31/12	1/1-31/12	14/4-31/12
<b>Bezoldiging</b>			
Bezoldiging	20.900	20.900	15.002
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	20.900	20.900	15.002
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<b>Bezoldiging</b>	<b>20.900</b>	<b>20.900</b>	<b>15.002</b>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2020				
Bedragen x € 1				
	P.A.C.M. van der Velden	W. Kraaijeveld	G.I.W.M. Buck	R.G.K. Voss
Functiegegevens	Voorzitter	Vice-voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	23/9-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
<b>Bezoldiging</b>				
Bezoldiging	7.538	20.100	20.100	20.100
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	8.238	20.100	20.100	20.100

Gegevens 2020 (vervolg)			
Bedragen x € 1			
	H. de Deugd	C. Heger-Goed	J. Nieuwenhuizen
Functiegegevens	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1-31/12	1/3-31/12	N.v.t.
<b>Bezoldiging</b>			
Bezoldiging	20.100	20.100	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	20.100	20.100	

- d. Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Deze categorie is in 2021 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

- e. De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/ haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/ haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen.

Deze categorie is in 2021 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

- f. Leidinggevende topfunctionaris alsmede diegene die op grond van zijn/ haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700, die op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris.

Deze categorie is in 2021 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

- g. Leidinggevende topfunctionaris alsmede diegene die op grond van zijn/ haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder, die op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris

Deze categorie is in 2021 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

**2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking en degene die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.**

Deze categorie is in 2021 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

**3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT**

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Etten-Leur, 8 juni 2022

Was getekend:

dr. J.M.R.M. Neutelings	voorzitter Raad van Bestuur van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
A.A. Kaim-Lamers	lid Raad van Bestuur van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
M.C.G. van Campenhout	lid Raad van Bestuur van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
P.A.C.M. van der Velden	voorzitter Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
W. Kraaijeveld	vice-voorzitter Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
drs. G.I.W.M. Buck CCMM	lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
R.G.K. Voss	lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
H. de Deugd	lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
drs. C. Heger-Goed MSC	lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
J. Nieuwenhuizen	lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant

## 14 Overige gegevens

---

### 14.1 Statutaire regeling inzake de winstbestemming

De statuten van de Stichting bevatten geen expliciete regeling inzake de resultaatbestemming. Vooruitlopend op het bestuursbesluit is het nettoresultaat 2021 vanuit de ATG groep toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat. Het restant is toegevoegd aan de algemene reserve.

## 14.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

### *Controleverklaring van de onafhankelijke accountant*

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant

---

#### *Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021*

---

##### *Ons oordeel*

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant te Etten-Leur gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

---

##### *De basis voor ons oordeel*

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

---

##### *Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd*

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

---

## **Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie**

---

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 ‘Bestuursverslag’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 ‘Bestuursverslag’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 ‘Bestuursverslag’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

---

## **Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

---

### **Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening**

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 ‘Referentiekader’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

---

### ***Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening***

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 8 juni 2022  
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. T.A.G. van Boxtel RA



---

## ***Bijlage bij de controleverklaring***

---

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

## 15 Bijlagen

---

- Bijlage 1:      Jaarverslag OVO 2021  
Bijlage 2:      Huisvesting scholen masterplan Breda

## 15.1 Bijlage 1 – Jaarverslag OVO 2021

Binnen de Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant kennen we een viertal openbare scholen in Breda. Onderstaand wordt over verslagjaar 2021 een beknopte weergave per school gegeven.

### Examen uitslag 2021 vmbo

		De Ronde				Prinsentuin van Cooth			
		BB	KB	GT	TOT.	BB	KB	GT	TOT.
Aantal aangemeld		29	34	17	80	25	70	27	122
Aantal gespreid ex. 1e jaar									
Aantal gespreid ex. 2e jaar									
Aantal teruggetrokken			1	1	2				
<b>Tijdvak 1</b>									
Aantal kandidaten		29	33	16	78	25	70	27	122
Geslaagd		28	33	16	77	25	70	23	118
Herkansers of nog niet geslaagd		1			1			4	4
Afgewezen (geen herkansing)								0	
<b>Tijdvak 2</b>									
Aantal herk/1e poging		1			1			4	4
Geslaagd (excl. herprof.)		1			1			4	4
Verwezen naar 3e tijdvak									
<b>Tijdvak 3</b>									
Aantal kandidaten									
Geslaagd									
<b>TOTALEN</b>									
Aantal kandidaten		29	33	16	78	25	70	27	122
Geslaagd		29	33	16	78	25	70	27	122
<b>Slaagpercentage</b>		<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>
Aantal Cum Laude		2	1	4	7	0	0	1	1
Percentage Cum Laude		7%	3%	25%	9%	0%	0%	4%	1%

### Examenuitslag Graaf Engelbrecht en Stedelijk Gymnasium 2021

Stedelijk Gymnasium	97%
Graaf Engelbrecht	Atheneum: 89%, Havo: 93%, mavo : 94%

### Curio de rotonde

#### Ontwikkelingen

Er zijn zes onderwijseenheden gevormd met elk een eigen procesbegeleider. De taak van leerjaarcoördinator is daarmee komen te vervallen. Er zijn drie coördinatoren onderwijs om de overstap van leerjaren naar onderwijseenheden naadloos te laten verlopen. Deze coördinatoren zullen tevens gaan participeren in de onderwijsportefeuilles.

De Rotonde heeft vier gedragswetenschappers in dienst, die zorg verlenen aan de leerlingen uit één of twee onderwijseenheden. Er is één fte vrijgemaakt om de werkwijze rondom leerlingenzorg meer curatief weg te zetten. Leerlingen die verwijderd worden uit de les of zich in een andere ongewenste situatie bevinden waardoor zij de les niet in kunnen, worden opgevangen in het opvanglokaal en aansluitend gaan zij in gesprek met de gedragswetenschapper. Deze schakelt met mentoren en zet acties naar mentoren.

Het gehele docententeam heeft de scholing rondom effectieve didactiek afgerond. De scholing werd verzorgd door een externe partij en was verplicht voor alle docenten. Door de COVID-19-pandemie en de geldende beperkingen heeft deze scholing grotendeels online plaatsgevonden. Onderdeel van deze scholing was het vormgeven en afnemen van collegiale lesbezoeken in de vakgroepen.

Vanaf schooljaar 2022-2023 wordt Curio de rotonde een vierjarig vmbo – nu wordt nog een vijfjarige opleiding aangeboden. Doel is een lesprogramma dat zich richt op de ontwikkeling van de individuele leerling. Zowel de ondersteuningsvraag als autonomie en zelfredzaamheid staan centraal. Een werkgroep houdt zich bezig met het ontwikkelen en schrijven van dit lesprogramma, rekening houdend met de ondersteuningsvraag en interesses van de specifieke leerling.

De samenwerking met het Brederocollege is opnieuw uitgebreid. Naast de mogelijkheid voor leerlingen om deel te nemen aan de centrale eindexamens, is een pilot vso in het vo gestart. Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte tussen specifiek vmbo en vso kunnen participeren. Doel van het project is, dat leerlingen gedurende het schooljaar een passend schooladvies krijgen en waar mogelijk al instromen in de reguliere klassen van Curio de rotonde.

De samenwerking met het mbo is voortgezet. Alle leerlingen in klas 4 ronden drie beroepsgerichte keuzevakken af op het mbo, waarbij zij les krijgen van mbo-docenten. Het aanbod is opnieuw uitgebreid. Ook tijdens de COVID-19-pandemie, waar regels en afspraken voor vmbo en mbo van elkaar verschilden, konden alle keuzevakken volledig afgerond worden. Leerlingen van het Brederocollege nemen beperkt deel aan het programma op het mbo. Waar mogelijk wordt deze optie voor de Bredero-leerlingen uitgebreid.

#### *Leerlingaantallen*

Curio de rotonde kent een stabiele instroomcapaciteit. De school heeft jaarlijks een gelijk aantal inschrijvingen. Per leerjaar schommelt het aantal starters tussen de 75 en 80. De school streeft er nadrukkelijk naar om niet verder te groeien. De doelstelling is onderwijs bieden aan leerlingen met een gerichte ondersteuningsvraag op didactisch en sociaal-emotioneel gebied. Het betreft leerlingen die onvoldoende succes zullen hebben in het regulier vmbo-onderwijs en waarbij de ondersteuningsstructuur van het Voortgezet Speciaal Onderwijs als te zwaar wordt ervaren.

#### *Resultaten*

De resultaten van schooljaar 2020-2021 zijn wederom 100% geslaagd.

#### *Inspectiearrangement*

Curio de rotonde kent sinds 2012 een basisarrangement van de Inspectie voor het Onderwijs.

#### *Invulling identiteit*

Als openbare school staan we open voor alle leerlingen die zich aanmelden. Omdat we specifiek vmbo zijn, is er bij toelating wel een toets of de leerling tot de doelgroep behoort en op sociaal-

emotioneel en didactisch gebied een ondersteuningsvraag heeft. We staan open voor diversiteit omdat we een afspiegeling van de maatschappij willen te zijn. Respect en normen en waarden maken deel uit van de regels die we hanteren en samen met de leerlingen formuleren. Ons motto is “Samen een eigen wijze weg vinden”. Godsdienstonderwijs staat niet op het rooster van de leerjaren. Levensovertuigingen, levensbeschouwelijke vorming en godsdiensten komen wel uitgebreid aan de orde in de lessen Mens & Maatschappij en maatschappijleer.

#### *Besteding convenantsmiddelen*

-transfercoach

Het project is verlopen volgens planning. Er is stabilisatie van het aantal gecoachte jongeren dat na het eerste jaar in het mbo voortijdig schoolverlater is; het aantal vsv-ers binnen de groep van gecoachte jongeren blijft rond de 4%.

#### *Observatieklas*

Er nemen 20 leerlingen deel aan deze klas.

### **Prinsentuin van cooth**

#### *Ontwikkelingen*

We gaan uit van het perspectief dat de leerling in staat moet worden gesteld zijn/ haar eigen leerroutes te kunnen samenstellen op basis van behoefte en passend binnen het aanbod. Er is een start gemaakt met de voorbereiding voor het volgen van een vak op een hoger niveau vanaf leerjaar 2. In de bovenbouw examineren we al leerlingen op een hoger niveau. We werken toe naar meer eigen verantwoordelijkheid voor het leerproces en de bijbehorende keuze van vakken, keuzevakken en begeleiding. Daartoe is de relatie met het mbo verstevigd. Voor de leerlingen zijn vijfjarige trajecten mogelijk voor het behalen van een startkwalificatie. Dat doen we in samenwerking met de Curio-sectoren Zorg en Welzijn en Voedsel, Groen en Gastvrijheid. Met deze laatstgenoemde sector is daarnaast een ontwikkeling ingezet om een zesjarig traject te creëren tot een mbo 4 diploma. Binnen de school wordt onderzocht hoe en in welke mate maatwerkdiplomering kan worden gerealiseerd.

De onderwijseenheden zijn vanaf 1 september 2021 geïmplementeerd.

Er zijn mede als gevolg van de COVID-19-pandemie flinke stappen gezet in de ontwikkeling naar afstandslernen en hybride lesgeven.

Er is een begin gemaakt met een innovatieve uitbreiding van ons aanbod. In de onderbouw zijn nieuwe programma's geschreven voor Talent Ontdek Plek (TOP), ons beroepsgericht vak in de onderbouw. Daarnaast kijken we naar een andere wijze van beoordeling (met de nadruk op proces in plaats van op product). In de bovenbouw zijn we gestart met het aanbieden van 10 leerroutes in leerjaar 3 en 4.

#### *Leerlingaantallen*

Na een aantal jaren van dalende aanmeldingen signaleren we nu een stijging. De komende jaren zal het aantal naar verwachting stabiel op 600 leerlingen blijven.

#### *Resultaten*

Het slagingspercentage is de afgelopen jaren stabiel. Alle afdelingen (basis- en kaderberoepsgerichte leerweg, gemengde leerweg en theoretische leerweg) laten een constant beeld zien; op alle punten wordt op en boven de norm gescoord. Het slagingspercentage was in het verslagjaar 100 %.

### *Inspectiearrangement*

Curio prinsentuin van cooth heeft een basisarrangement van de Inspectie voor het Onderwijs. Hiermee scoort het op alle gebieden op of boven de normen met een oordeel voldoende.

### *Invulling identiteit*

Curio prinsentuin van cooth staat als openbare school open voor alle leerlingen, ongeacht hun afkomst, geaardheid of levensovertuiging. We profileren ons binnen de sectoren Technologie, Groen en Zorg en Welzijn. We zoeken de verbinding binnen het vmbo en het mbo. Samen ontwikkelen we doorlopende leerlijnen voor zowel leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg als leerlingen van de gemeente en theoretische leerweg. Deze trajecten hebben helaas wel vertraging opgelopen als gevolg van de COVID-19-pandemie. Onze leerlingen volgen in de bovenbouw inmiddels keuzedelen op het mbo (Veva en Zorg en Welzijn).

## **Graaf Engelbrecht**

### *Ontwikkelingen*

Mede als gevolg van de COVID-19-pandemie werd vaker gekozen voor digitaal lesmateriaal. Docenten hebben zich verder bekwaamd in didactische vaardigheden met betrekking tot het aanbieden van maatwerk aan leerlingen. Ze ontwikkelden zich in online didactiek en online communiceren met leerlingen. We zijn gestart met het treffen van voorbereidingen voor een toekomst waarin we op verschillende wijzen (scenario's) onderwijs aan kunnen bieden op afstand.

In juli 2021 kregen we de licentie Topsport Talentschool. Voorwaarde voor deze toekenning vormden het aantal topsporters met een LOOT-status en een positief advies van het Expertisecentrum Voortgezet Onderwijs en Topsport.

In het verslagjaar is gestart met een lesrooster van 50 minuten waarbij de vigerende lessentabel behouden bleef.

### *Leerlingenaantallen*

Het leerlingenaantal was 735 en dat is in lijn met vorig jaar.

### *Resultaten*

De slagingspercentages 2020-2021 zijn: mavo 94%, havo 93%, atheneum 89%. Onze onderwijsopbrengsten liggen op of boven de door de Inspectie gestelde norm.

### *Invulling identiteit*

Op Graaf Engelbrecht krijg je de tijd en ruimte om te ontdekken wie je bent, wat je kunt, wat je wilt en hoe je dat kunt bereiken. Je vormt je eigen karakter door je talenten te ontdekken, te ontwikkelen en erin uit te blinken. Kenmerkend voor onze insteek is dat we elkaar vertrouwen en persoonlijke aandacht geven. We vinden het belangrijk dat leerlingen ontdekken wie ze zijn, wat ze kunnen, wat ze willen en hoe ze dat kunnen bereiken. Graaf Engelbrecht is een openbare school. Dat betekent dat we leerlingen – ongeacht hun afkomst of levensbeschouwelijke overtuiging – toelaten tot onze school.

## **Stedelijk Gymnasium**

### *Ontwikkelingen*

Het voornemen was om met ingang van schooljaar 2021-2022 een flexibel rooster te introduceren. In een dergelijk rooster wordt een onderscheid gemaakt tussen kernlessen, versterkende of ondersteunende lessen en verdiepende of verbredende lessen. Daarmee kan beter gedifferentieerd worden in de leerbehoefte van leerlingen. In verband met de COVID-19-pandemie bleek dit niet realiseerbaar; de invoering is uitgesteld naar schooljaar 2022-2023.

### *Leerlingenaantallen*

In het verslagjaar melden zich 133 nieuwe leerlingen aan; het totaal komt daarmee op 899. Daarmee zet de dalende tendens van de afgelopen jaren zich door.

### *Resultaten*

In het verslagjaar slaagde 97% van de leerlingen, waarvan 16 cum laude.

### *Invulling identiteit*

Het Stedelijk Gymnasium is een school voor Openbaar Onderwijs. Dat houdt in dat alle leerlingen met het perspectief op het halen van een diploma welkom zijn, ongeacht de levensovertuiging, geaardheid of afkomst. Burgerschapsvorming is belangrijk voor ons. We namen in dat kader deel aan curriculum.nu en we dragen bij aan de commissie School en Omgeving van de vo-raad.

### Staat van baten en lasten

	2021	Begroting 2021	2020
<b>Baten</b>			
Rijksbijdragen	26.630	22.937	24.489
Overige overheidsbijdragen	9	10	67
Baten werk i.o.v. derden	0	0	0
Overige baten	<u>588</u>	<u>794</u>	<u>598</u>
<b>Totaal baten</b>	27.227	23.741	25.154
<b>Lasten</b>			
Personele lasten	21.037	19.653	20.970
Afschrijvingen	688	604	582
Huisvestingslasten	627	624	819
Overige instellingslasten	<u>2.246</u>	<u>2.295</u>	<u>2.615</u>
<b>Totaal lasten</b>	24.598	23.176	24.986
<b>Saldo baten en lasten</b>	2.629	565	168
Financiële baten en lasten	-4	-6	-4
<b>Resultaat</b>	<u>2.625</u>	<u>559</u>	<u>164</u>

#### Het resultaat is als volgt verdeeld over de OVO scholen

	2021	Begroting 2021	2020
Stedelijk Gymnasium	470	103	243
Graaf Engelbrecht	415	1	-149
Prinsentuin van Cooth	833	362	101
De Rotonde	907	93	-31
	<u>2.625</u>	<u>559</u>	<u>164</u>

#### Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de 2 AVO scholen (Stedelijk Gymnasium en Graaf Engelbrecht) bedraagt:

	2021	2020
Stedelijk Gymnasium	17%	13%
Graaf Engelbrecht	6%	0%

Het eigen vermogen van Prinsentuin van Cooth en de Rotonde is onderdeel van het totale eigen vermogen van Curio.



## 15.2 Huisvesting scholen masterplan Breda

### Algemeen

In 2009 zijn in het kader van het Masterplan Breda de gebouwen van de vmbo scholen die tot dan toe eigendom waren van de Gemeente Breda overgedragen aan Curio. Het gaat, naar de stand op 31-12-2021, om de volgende gebouwen/ vmbo-scholen:

<u>locatie</u>	<u>vmbo school</u>
Frankenthalerstraat 17	Praktijkschool Breda
Groene Woud 2	de Rotonde
Tuinzichtlaan 10	van Cooth
van Riebeecklaan 2	Tessenderlandt
Rijnesteinstraat 1	Christoffelschool (oudbouw; locatie is verlaten)

Voor de eerste vier scholen worden de daarbij behorende vergoedingen doorbetaald aan Curio. Curio dient jaarlijks verantwoording af te leggen over de besteding van de vergoeding die de gemeente hiervoor doorbetaalt.

Onderstaande cijfers hebben betrekking op bovengenoemde panden en maken onderdeel uit van de enkelvoudige cijfers van Curio zoals opgenomen in deze jaarstukken, waar nodig genormaliseerd naar de grondslagen zoals deze ook door Building Breda worden aangehouden voor de gebouwen van de vo scholen die in het kader van het Masterplan Breda zijn overgedragen aan Building Breda.

De vergoeding vanuit de gemeente Breda aangevuld met een bijdrage vanuit de scholen was in 2021 niet toereikend. De investeringsuitgaven en uitgaven voor groot onderhoud waren in de afgelopen jaren hoog. Deze uitgaven zijn gefinancierd vanuit middelen vanuit Curio hetgeen heeft geleid tot een toename van de rentelasten. Ook in de komende jaren zal de vergoeding naar verwachting niet toereikend zijn en zal Curio eigen middelen moeten investeren.

### Balans per december 2021

(na verwerking resultaatbestemming)

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
<b>Vaste activa</b>		
Materiële vaste activa	<u>19.322</u>	<u>20.053</u>
<u>Totaal vaste activa</u>	19.322	20.053
<b>Vlottende activa</b>		
Liquide middelen	<u>-24.999</u>	<u>-25.001</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>	-24.999	-25.001
<b>Totaal activa</b>	<u><u>-5.677</u></u>	<u><u>-4.948</u></u>
<b>Eigen vermogen</b>	<u>-5.677</u>	<u>-4.948</u>
<b>Totaal passiva</b>	<u><u>-5.677</u></u>	<u><u>-4.948</u></u>

### Staat van baten en lasten over 2021

	2021	Begroting 2021	2020
<b>Baten</b>			
Rijksbijdragen	147	147	151
Overige overheidsbijdragen	<u>906</u>	<u>884</u>	<u>905</u>
<b>Totaal baten</b>	1.053	1.031	1.056
<b>Lasten</b>			
Personeelslasten	6	15	12
Afschrijvingen	880	870	872
Huisvestingslasten	365	371	361
Overige lasten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Totaal lasten</b>	<u>1.251</u>	<u>1.256</u>	<u>1.245</u>
<b>Saldo baten en lasten</b>	-198	-225	-189
Financiële baten en lasten	<u>-531</u>	<u>-550</u>	<u>-548</u>
<b>Resultaat</b>	<u>-729</u>	<u>-775</u>	<u>-737</u>

### Kasstroomoverzicht

	2021	2020
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>		
Saldo baten en lasten	-198	-189
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen (excl. boekresultaat)	<u>880</u>	<u>872</u>
	880	872
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>682</u>	<u>683</u>
Betaalde interest	<u>-531</u>	<u>-548</u>
	-531	-548
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>151</u>	<u>135</u>
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>		
Verwerving van materiële vaste activa	-147	-144
Ontvangsten u.h.v. vervreemding mva	<u>0</u>	<u>72</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-147</u>	<u>-72</u>
<b>Mutatie liquide middelen</b>	<u>4</u>	<u>63</u>
<u>Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
<b>Stand per 1 januari</b>	-25.001	-25.064
Mutatie boekjaar	4	63
<b>Stand per 31 december</b>	<u>-24.997</u>	<u>-25.001</u>

## Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

### **Materiele vaste activa**

De materiele vaste activa zijn als volgt te specificeren:

	Franken- thaler straat 17	Groene Woud 2	Tuinzicht- laan 10	Van Riebeeck- laan 2	Rijnestein- straat 1	Totaal
<b>Stand per 1 januari</b>						
Verkrijgingsprijs	7.528	4.689	12.538	3.469	1.149	29.373
Cumulatieve afschrijvingen	-1.061	-977	-5.482	-1.573	-227	-9.320
<b>Boekwaarde</b>	<b>6.467</b>	<b>3.712</b>	<b>7.056</b>	<b>1.896</b>	<b>922</b>	<b>20.053</b>
<b>Mutaties</b>						
Investeringen	0	77	70	0	0	147
Desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	-170	-127	-374	-209	0	-880
Afschrijving op desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
<b>Saldo</b>	<b>-170</b>	<b>-50</b>	<b>-304</b>	<b>-209</b>	<b>0</b>	<b>-733</b>
<b>Stand per 31 december</b>						
Verkrijgingsprijs	7.528	4.766	12.608	3.469	1.149	29.520
Cumulatieve afschrijvingen	-1.231	-1.104	-5.856	-1.782	-227	-10.200
<b>Boekwaarde</b>	<b>6.297</b>	<b>3.662</b>	<b>6.752</b>	<b>1.687</b>	<b>922</b>	<b>19.320</b>

### **Liquide middelen**

Dit betreft de negatieve kasstroom met betrekking tot de masterplan-gebouwen. Dit vloeit met name voort uit de aankoop van de gebouwen begin 2010, de investeringen in de daarna volgende jaren, alsmede de betaling van de schuld aan Building Breda. Deze aankoop, investeringen en betaling van de schuld zijn aan de liquide middelen van Curio onttrokken.

### **Eigen vermogen**

	Saldo 1-1-2020	Resultaat 2020	Saldo 1-1-2021	Resultaat 2021	Saldo 31-12- 2021
Algemene reserve	-4.211	-737	-4.948	-729	-5.677

### **Rijksbijdragen**

Dit betreft het vanuit de scholen doorbetaalde aandeel in de instandhoudingskosten welke dient ter dekking van huisvestingslasten.

<u>Deze post is als volgt opgebouwd:</u>	<u>2021</u>	Begroting <u>2021</u>	<u>2020</u>
Praktijkschool	26	26	28
Rotonde	29	29	30
van Cooth	42	42	46
Tessenderlandt	50	50	47
<b>Totaal rijksbijdragen</b>	<b>147</b>	<b>147</b>	<b>151</b>

### **Overige overheidsbijdragen**

	<u>2021</u>	Begroting <u>2021</u>	<u>2020</u>
Bijdrage 2021 resp. 2020	<u>906</u>	<u>884</u>	<u>905</u>

Dit betreft de via Building Breda ontvangen bijdrage vanuit de Gemeente Breda inzake de panden welke zijn overgedragen in het kader van het Masterplan.

### **Personeelslasten**

Dit betreft de inzet van personeelsleden van de dienst Huisvesting van Curio welke is toe te rekenen aan de masterplan-gebouwen.

### **Afschrijvingen**

	<u>2021</u>	Begroting <u>2021</u>	<u>2020</u>
Gebouwen	880	870	872
<b>Totaal afschrijvingen</b>	<b>880</b>	<b>870</b>	<b>872</b>

### **Huisvestingslasten**

	<u>2021</u>	Begroting <u>2021</u>	<u>2020</u>
Huur	25	20	18
Verzekeringen	44	40	38
Onderhoud	165	180	179
Heffingen	131	130	126
Overige huisvestingslasten	0	1	0
<b>Totaal huisvestingslasten</b>	<b>365</b>	<b>371</b>	<b>361</b>

### **Financiële baten en lasten**

Dit betreft de rentelast over de baten minus lasten minus investeringen (ebitda) met betrekking tot de masterplangebouwen.